

GAZETA

ISSN 1642-6797

UNIwersYTECKA

PRACOWNIKÓW I STUDENTÓW UNIwersYTETU RZESZOWSKIEGO

Rzeszów

wrzesień–październik 2011 Nr 4/2011 (69)

Inauguracja Roku Akademickiego 2011/2012

ZOBRADEK SENATU

16 czerwca br. – pod przewodnictwem JM Rektora prof. dra hab. Stanisława Uliasa – odbyło się 30/105 posiedzenie Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego. W pierwszej kolejności (głosowanie tajne) rozpatrzone zostały wnioski: Międzywydziałowego Instytutu Filozofii o zatrudnienie dra hab. Daniele Stasi na stanowisku profesora nadzwyczajnego, ponadto w sprawie powołania studenta tejże jednostki – Piotra Stanocha do składu Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej ds. Studentów.

Odbyło się również głosowanie nad wnioskiem o zatwierdzenie planu rzeczowo-finansowego Uczelni w 2011 r. Projekt uchwały w tej sprawie, rekomendowany przez senacką Komisję ds. Decentralizacji i Finansów, przedstawiła mgr Janna Kut, kwestor UR.

W części końcowej obrad zebrani zaakceptowali propozycję terminarza posiedzeń Senatu w semestrze zimowym roku akademickiego 2011/2012. Obrady Senatu odbędą się: 29 września, 27 października, 24 listopada, 15 grudnia, 26 stycznia 2012.

Zabierając głos w „sprawach różnych”, kanclerz UR mgr inż. Jarosław Szlęzak oznajmił zebranych, że inwestycja przy ul. Zelwerowicza, w kategorii obiekty dydaktyczno-wychowawcze, uzyskała tytuł *Budowa Roku Podkarpacia* (za 2010 r.). Kanclerz wręczył JM Rektorowi statuetkę, którą wcześniej odebrał na wojewódzkiej uroczystości wręczenia nagród (15 czerwca 2011 r.).

Ostatnie w roku akademickim 2010/2011 posiedzenie Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego odbyło się 7 lipca.

Rozpoczęło się, zgodnie z zaplanowanym porządkiem obrad, od rozpatrzenia spraw osobowych. W wyniku tajnego głosowania pozytywnie zaopiniowano wnioski rad wydziałów: Biologiczno-Rolniczego w sprawie zatrudnienia dra hab. Adama Kuczyńskiego na stanowisku profesora nadzwyczajnego, Pedagogiczno-Artystycznego w sprawie zatrudnienia: dra hab. Ryszarda Pęczkowskiego, dr hab. Beaty Szluz, dr hab. Olgi Popowicz oraz dra hab. Jerzego Koska na stanowisku profesora nadzwyczajnego, a także wnioski Rady Wydziału Wychowania Fizycznego w sprawie przedłużenia zatrudnienia na stanowisku profesora nadzwyczajnego (na czas nieokreślony) dra hab. prof. UR Stanisława Cieszkowskiego oraz zatrudnienia dra hab. Sławomira Drozda na stanowisku profesora nadzwyczajnego.

W dalszej części prowadzący obrady JM Rektor prof. dr hab. Stanisław Uliasz poddał pod głosowanie wnioski w sprawie wyrażenia zgody na zaciągnięcie kredytu w rachunku bieżącym (do wysokości 10 mln zł) na przejściowe finansowa-

nie prowadzonych przez UR inwestycji, do czasu pozyskania pieniędzy z instytucji zarządzającej (refundacja). Senat zaakceptował przedstawiony projekt uchwały.

Pod głosowanie poddano propozycję zapisów w sprawie projektu: „Przebudowa stołówki studenckiej na cele naukowo-dydaktyczne”. Podjęto w tej kwestii uchwałę.

Ponadto obradujący zatwierdzili przedstawioną propozycję zmiany w uchwale nr 213/09/2010 w sprawie ustalenia szczegółowych zasad pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne oraz trybu i warunków zwalniania z tych opłat studentów i doktorantów.

Senat, na wniosek Rady Wydziału Socjologiczno-Historycznego, wyraził także zgodę na uruchomienie od roku 2011/2012 studiów II stopnia na kierunku kulturoznawstwo.

Powołano również (uchwała Senatu) komisję rektorską do przygotowania zmian w *Statucie UR* i zaopiniowania nowych zapisów w uniwersyteckich dokumentach, wynikających ze zmienionej ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*. Komisji przewodniczył będzie prorektor ds. badań naukowych i współpracy z zagranicą prof. dr hab. Aleksander Bobko.

Pierwsze w roku akademickim 2011/2012, powakacyjne obrady Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego odbyły się 29 września br. Prowadzący je rektor prof. dr hab. Stanisław Uliasz rozpoczął od gratulacji złożonych na ręce prof. dra hab. Piotra Bożka z Instytutu Fizyki, który 15 lipca 2011 r., postanowieniem Prezydenta RP, otrzymał tytuł profesora nauk fizycznych.

JM Rektor powitał także wśród zebranych nowego członka Senatu, przedstawiciela słuchaczy studiów doktoranckich – pana mgra Daniela Hanika z Wydziału Socjologiczno-Historycznego.

Następnie, zgodnie z porządkiem obrad, przedstawiona została przez prorektor ds. studenckich i kształcenia dr hab. prof. UR Elżbietę Dynię informacja o wynikach akredytacji w Uniwersytecie Rzeszowskim.

W dalszej części posiedzenia głosowano przedstawione przez wydziały kandydatury nauczycieli akademickich z UR do składu Polskiej Komisji Akredytacyjnej oraz nowych zatrudnień bądź ich przedłużenia.

W wyniku akceptacji Senatu do składu PAK-i rekomendowano z UR następujące osoby: prof. dr hab. Adam Czudec (Wydział Ekonomii); prof. dr hab. Czesław Stępiak (Wydział Matematyczno-Przyrodniczy); dr Małgorzata Marć, dr Teresa Pop, dr Barbara Zych (Wydział Medyczny); dr hab. prof. UR Ryszard Pęczkowski (Wydział Pedagogiczno-Artystyczny); prof. dr hab. Stanisław

Sagan, dr Marcin Niemczyk (Wydział Prawa i Administracji); prof. dr hab. Włodzimierz Bonusiak, dr hab. prof. UR Agnieszka Pawłowska, dr hab. Andrzej Rozwałka, dr hab. prof. UR Zbigniew Rykiel (Wydział Socjologiczno-Historyczny); dr hab. prof. UR Tadeusz Boruta (Wydział Sztuki); dr hab. prof. UR Wojciech Czarny, dr hab. prof. UR Stanisław Zaborniak (Wydział Wychowania Fizycznego). Na wniosek władz Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego Senat UR udzielił też poparcia prof. dr. hab. Joachimowi Pichurze (Akademia Muzyczna w Katowicach).

Senat przyjął uchwały: w sprawie zatrudnienia na stanowisku profesora nadzwyczajnego Uniwersytetu Rzeszowskiego: dra hab. prof. UR Aleksandra Piecucha (Wydział Matematyczno-Przyrodniczy); prof. dra hab. n. med. Mariusza Bidzińskiego, prof. dra hab. n. med. Piotra Tutki, dra hab. n. med. Grzegorza Panka (Wydział Medyczny); ks. dra hab. Jerzego Kulaczewskiego (Wydział Pedagogiczno-Artystyczny); dra hab. Andrzeja Rozwałki, dr Dianę Gergovej (Wydział Socjologiczno-Historyczny); dr hab. Jadwigi Sawickiej (Wydział Sztuki); prof. dr hab. Ludmiły Jancokowej (Wydział Wychowania Fizycznego); a w sprawie przedłużenia zatrudnienia na stanowisku profesora nadzwyczajnego na czas nieokreślony dr hab. n. med. prof. UR Katarzyny Dzierżanowskiej-Fangrat oraz zatrudnienia na stanowisku profesora wizytującego prof. Akopyan Hayane (wnioski Wydziału Medycznego).

W dalszej części posiedzenia głosowano w sprawie zapisów uchwały dotyczącej szczegółowych zasad pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne oraz trybu i warunków zwalniania z tych opłat. Sprawę rekomendowała Senatowi prorektor ds. studenckich i kształcenia dr hab. prof. UR Elżbieta Dynia.

Głosujący zaakceptowali także ramowy plan i tematykę posiedzeń Senatu w semestrze zimowym roku akademickiego 2011/2012.

Sporo uwagi poświęcono przedstawionym przez prorektora ds. badań naukowych i współpracy z zagranicą prof. dra hab. Aleksandra Bobko propozycjom zmian w *Statucie UR* (wynikającym z nowych zapisów Ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*). Pod głosowanie poddane zostały, przygotowane na posiedzeniach komisji, nowe treści w *Statucie* dotyczące organów Uniwersytetu (w szczególności: senat, rada wydziału, konwent), trybu wyborów, powoływania i odwoływania organów jednoosobowych oraz nowy *Regulamin wyborczy Uniwersytetu Rzeszowskiego*. Po wprowadzeniu kilku poprawek senatorowie zaakceptowali odpowiednie zapisy. Propozycje dotyczące zmian w dalszych rozdziałach *Statutu* rozpatrywane będą na następnych posiedzeniach Senatu.

Małgorzata Dworak

Spis treści

Z obrad Senatu	1
Kronika rektorska	2
In memoriam	4
Profesor Tadeusz Hoff (1923 – 2011)	6
Studiowanie to także wielka odpowiedzialność	9
Odnaczenia i medale dla pracowników Uniwersytetu Rzeszowskiego	10
Laur studenta	11
Roztoczańskie Centrum Naukowo-Edukacyjne już otwarte	12
10-lecie Uniwersytetu Rzeszowskiego	13
„Małe ojczyzny” w twórczości pisarzy emigracyjnych	16
Rozmowy z córką Juliana Przybosa	18
„Projekt zerówka” zakończony powodzeniem	19
ANABASIS	22
Prof. Kazimierz Ożóg został powołany do Rady Języka Polskiego	23
Dr hab. prof. UR Grzegorz Ślusarz został powołany do Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju przy Prezydium PAN	25
Profesura na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym	26
Habilitacja na Wydziale Wychowania Fizycznego	27
Dr hab. prof. UR Olga Popowicz	28
Dr hab. prof. UR Beata Szluz	29
Maturzyści wybierają studia i uczelnie	30
<i>Słownik biograficzny twórców oświaty i kultury XIX i XX wieku</i> <i>Polski południowo-wschodniej</i>	31
Książka profesora Andrzeja Andrusiewicza o Piotrze Wielkim	32
Modernizacja dla spójności społeczno-ekonomicznej	33
Z Turcji do Instytutu Informatyki	35
Wolda – Worldwide Logo Design Annual	37
Sport rozgrywa się poza dobrem i złem	38
Informatyka, kierunek zamawiany Twoją szansą	40
Pierwsze kolokwium habilitacyjne z archeologii	41
Mamy olimpijczyka!	42
Nagroda dla studentki Wydziału Sztuki UR	43
Plusy i minusy zawodu socjologa	44
Pracowite wakacje	45
Studenci Uniwersytetu Rzeszowskiego laureatami I Międzynarodowego Symposium Artystyczno-Naukowego w Symbarku	47
Z Erasmusem w Portalegre	50
Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu	52
Archeolodzy w drodze... ..	54
W Hong Kongu byli pracownicy Instytutu Fizjoterapii	56
Rzeszowscy politolodzy na Uniwersytecie Lwowskim	57
Wizyta w mieście trzech uniwersytetów	58
Studiowaliśmy w Izmirze	61
University of Florida, Gainesville	63
IX Krajowa Konferencja Naukowa z cyklu „Ochrona Przyrody a Turystyka”	65
VII Konkurs Twórczości Technicznej	67
I Konferencja Polskiego Towarzystwa Nauk Społecznych o Sporcie „Kultura Fizyczna i Sport w zwierciadle nauk społecznych”	69
Studencki Krąg Korczakowski i wolontariat Rzeszowskiego Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta	71
III ogólnopolska studencka konferencja naukowa „JĘZYK W POZNANIU”	72
Studenci na „Olimpiadzie Techniki – Pilzen 2011”	73
XI Ogólnopolskie Dni Owada pt. „Owady i ludzie”	74
Od innowacyjnej Galicji do parku naukowo-technologicznego	75
Studenci archeologii poznali pracę laboratorium w Skałce k. Krakowa	76
Stereotypy we wzajemnym postrzeganiu Niemców i Polaków	77
Obozowa przygoda studentów Wydziału Wychowania Fizycznego	78
VII Akademicki Festiwal Sportów Wodnych AZS Wyspa – Polańczyk 2011	80
Koło Naukowe Politologów umożliwia poznanie różnych poglądów i opinii	82
Koncert „Resovii Saltans” na dziesięciolecie Uniwersytetu	84

KRONIKA REKTORSKA

Wrzesień 2011 r.

2 września

W 20. rocznicę uzyskania niepodległości przez Ukrainę prof. Stanisław Uliasz, rektor UR, uczestniczył w spotkaniu zorganizowanym przez Olega Horbenkę, konsula generalnego Ukrainy w Lublinie. W spotkaniu uczestniczył też ambasador Ukrainy w Polsce, profesor Uniwersytetu Lwowskiego Markijan Malski oraz przedstawiciele władz Podkarpacia, Rzeszowa, ludzie biznesu, kultury i sztuki.

7 września

W Uniwersytecie Rzeszowskim przebywała delegacja kontrolująca realizację projektu *Rozwój Uniwersytetu Rzeszowskiego szansą dla regionu*, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt o wartości 24 401 768 zł będzie realizowany do 31 marca 2014 r. Podczas spotkania rektora Stanisława Uliasz i prorektora Czesława Puchalskiego z gośćmi z Warszawy i Brukseli rozmawiano o wykorzystaniu przez UR unijnych dotacji, pozyskanych z różnych programów.

8-9 września

Rektor Uniwersytetu prof. dr hab. Stanisław Uliasz uczestniczył w VI Zjeździe Towarzystwa Biologii Rozrodu, zorganizowanym przez Podkarpacki Oddział Towarzystwa.

9 września

Prof. Stanisław Uliasz uczestniczył w obchodach 140-lecia Podkarpackiego Banku Spółdzielczego w Sanoku. Podczas uroczystej gali Rektorowi Uniwersytetu Rzeszowskiego wręczona została statuetka za owocną współpracę między obiema instytucjami.

13 września

JM Rektor uczestniczył w spotkaniu z marszałkiem województwa podkarpackiego, podczas którego uczelni formalnie przekazany został budynek przy ul. Towarnickiego 1A. Rynkowa wartość działki to 4,2 mln zł. Budynek poddany zostanie remontowi i przeznaczony na potrzeby Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego.

14 września

W rzeszowskim Ratuszu zainaugurowano imprezę pod nazwą: *Źródła pamięci; Grotowski-Kantor-Szajna* (14-18 września). W programie tego wydarzenia, poświęconego trzem wybitnym

twórcom, znalazły się sesje naukowe, projekcje filmów oraz spektakle teatralne. W oficjalnym otwarciu uczestniczył prof. Stanisław Uliasz, rektor UR.

14 września

JM Rektor prof. dr hab. Stanisław Uliasz wręczył **nominację na stanowisko profesora nadzwyczajnego dr hab. prof. UR Daniele Stasi** z Międzywydziałowego Instytutu Filozofii.

15 września

W Rogoźnicy (gmina Głogów Młp.) powstał nowy zakład Zelmeru. W ten sposób po 60 latach z hal przy ul. Hoffmanowej w Rzeszowie „wyprowadzona” została produkcja. W otwarciu nowej fabryki w specjalnej strefie ekonomicznej EURO-PARK Mielec uczestniczył rektor UR, prof. S. Uliasz.

20 września

W Uniwersytecie Rzeszowskim zorganizowano międzynarodowe spotkanie pod nazwą **Innowacyjna Galicja dla przyszłych pokoleń**, które otworzył JM Rektor Stanisław Uliasz.

21 września

Spotkanie Kolegium Rektorskiego, podczas którego omawiane były najważniejsze problemy uczelni w nowym roku akademickim, a także wynikająca z wprowadzenia zmienionej ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*, konieczność zmian przepisów wewnętrznych.

21 września

Wizytę w Uniwersytecie Rzeszowskim (spotkanie z JM Rektorem) złożył pan Remigiusz Caban, dyrektor Teatru im. W. Sienkowskiej w Rzeszowie.

22 września

Rektor Uniwersytetu prof. dr hab. Stanisław Uliasz uczestniczył w uroczystym koncercie, zorganizowanym przez władze Politechniki Rzeszowskiej w 60. rocznicę utworzenia studiów technicznych w Rzeszowie.

29 września

Obradował Senat uczelni. Na wstępie JM Rektor S. Uliasz wręczył **prof. dr. hab. Piotrowi Bożkowi akt powołania na stanowisko profesora w Uniwersytecie Rzeszowskim**.

Październik

3 października

Podczas uroczystej inauguracji roku akademickiego 2011/2012 w Uniwersytecie Wrocławskim wyróżniono **prof. dra hab. Bolesława Gintera**, archeologa związanego z UR - tytułem doktora honoris causa tej uczelni. Uniwersytet Rzeszowski reprezentował na uroczystym posiedzeniu dziekan Wydziału Socjologiczno-Historycznego **prof. dr hab. Sylwester Czopek**. JM Rektor UR wystosował list gratulacyjny.

4 października

Na zaproszenie studentów do uniwersyteckiej auli przybyli przedstawiciele wszystkich komitetów wyborczych. Debata, nie tylko o sprawach szkolnictwa wyższego, otworzył rektor UR prof. dr hab. Stanisław Uliasz.

6 października

W Muzeum Okręgowym w Rzeszowie otwarto wystawę *Autostradą w przeszłość*, która zgromadziła liczne grono pracowników Uniwersytetu. Dorobek archeologów prezentował prof. Sylwester Czopek, dziekan Wydziału Socjologiczno-Historycznego. W spotkaniu uczestniczył rektor UR prof. Stanisław Uliasz.

6 października

W obecności JM Rektora dokonano otwarcia VII Międzynarodowej Konferencji: **Nie tylko art déco. Sztuka witrażowa w okresie międzywojennym**, zorganizowanej przez **Stowarzyszenie Miłośników Witraży „Ars Vitrea Polona”** i **Centrum Dokumentacji Współczesnej Sztuki Sakralnej przy Wydziale Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego**.

6 października

Prof. dr hab. Stanisław Uliasz, rektor UR, wręczył nominację na stanowiska profesora nadzwyczajnego **dr hab. prof. UR Jadwidzie Sawickiej** z Wydziału Sztuki i **dr. hab. prof. UR Aleksandrowi Piecuchowi** z Instytutu Techniki.

10-12 października

We Lwowie świętowano 350. rocznicę utworzenia Uniwersytetu (obecnie im. I. Franki, wcześniej im. Jana Kazimierza). W uroczystościach uczestniczyła delegacja Uniwersytetu Rzeszowskiego: prof. Stanisław Uliasz, rektor uczelni oraz prof. Włodzimierz Bonusiak, rektor UR w latach 2002-2008. Pobyt we Lwowie wykorzystano też na rozmowy o dalszej współpracy między uczelniami, które łączy m.in. umowa o współpracy.

14 października

Uniwersytet Rzeszowski uroczystie zainaugurował jedenasty rok działalności.

17 października

Prof. Stanisław Uliasz uczestniczył w uroczystej inauguracji roku akademickiego 2011/12 w Politechnice Rzeszowskiej.

18 października

W auli UR rozpoczęto zajęcia w Uniwersytecie Trzeciego Wieku. O perspektywach rozwoju UR, akademickości oraz możliwościach nauki i aspiracjach studentów mówił prof. Stanisław Uliasz, rektor UR.

20 października

W Uniwersytecie Rzeszowskim zorganizowano ogólnopolskie spotkanie językoznawców - VIII Forum Kultury Słowa. Trzydniowe obrady otworzył JM rektor prof. dr hab. Stanisław Uliasz.

Rektor i Senat
oraz społeczność akademicka Uniwersytetu Rzeszowskiego

z głębokim żalem i smutkiem zawiadamiają, że 22 czerwca 2011 r.

w wieku 68 lat zmarł

profesor Włodzimierz Kotkowski

nauczyciel akademicki Wyższej Szkoły Pedagogicznej (1997 do 2001),
a następnie Wydziału Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego (do 2010),
wieloletni kierownik Zakładu Grafiki Warsztatowej i Projektowej.

Rodzinie Zmarłego serdeczne wyrazy współczucia składają:
Rektor, Senat, pracownicy i studenci Uniwersytetu Rzeszowskiego

*Uroczystości pogrzebowe odbyły się 30 czerwca 2011 r.
na cmentarzu Rakowickim w Krakowie.*

Rektor i Senat
oraz społeczność akademicka Uniwersytetu Rzeszowskiego

z głębokim żalem i smutkiem zawiadamiają, że 28 lipca 2011 r.

zmarł w wieku 88 lat

prof. dr hab. Tadeusz Hoff

emerytowany nauczyciel akademicki,
prorektor Filli UMCS w Rzeszowie w latach 1972-1974,
współtwórca Uniwersytetu Rzeszowskiego, szanowany i ceniony dydaktyk,
wychowawca wielu pokoleń młodzieży akademickiej.

Rodzinie Zmarłego serdeczne wyrazy współczucia składają:
Rektor, Senat, pracownicy i studenci Uniwersytetu Rzeszowskiego

*Uroczystości pogrzebowe odbyły się 30 lipca 2011 r.
na cmentarzu Pobitno w Rzeszowie.*

Wacław Wierzbieniec

IN MEMORIAM

28 lipca 2011 roku zmarł w wieku 88 lat Pan profesor doktor habilitowany Tadeusz Hoff, wybitny naukowiec i dydaktyk, współtwórca rzeszowskiego ośrodka akademickiego, w tym także współtwórca Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Był bardzo znanym i cenionym w środowisku naukowym geografem ekonomicznym. Opublikował ponad 160 prac, głównie z zakresu geografii transportu i łączności oraz regionalizacji ekonomicznej. W dziedzinie nauki Jego zasługą było opracowanie założeń metodologicznych i teoretycznych geografii łączności, jako nowej dyscypliny nauki. Znany i bardzo ceniony jest Jego udział w rozwoju geografii ekonomicznej, który wyraził się między innymi w zaproponowanym przez Pana Profesora Tadeusza Hoffa projekcie podziału Polski na regiony ekonomiczno-statystyczne, czy opracowaniem wielu map w Narodowym Atlasie Polski. Jako nauczyciel akademicki był promotorem kilku prac doktorskich oraz 350 prac magisterskich i dyplomowych.

Droga do pracy naukowej i pedagogicznej Pana Profesora Tadeusza Hoffa wiodła z Warszawy, gdzie się urodził, poprzez Podkarpacie, przez Rzeszów, Sanok i Brzozów, gdzie spędził dzieciństwo i wczesną młodość.

Szczególny wpływ na losy Pana Profesora - co zawsze podkreślał - wywarł Jego sześcioletni pobyt na zesłaniu w głębi Związku Radzieckiego, na Syberii, gdzie w ekstremalnie trudnych warunkach przebywał wraz z najbliższą rodziną. Należy przy tym podkreślić, że po latach Pan Profesor wskazywał nie tylko na negatywny wpływ tej strasznej tułaczki, dostrzegał również pozytywy tej trudnej szkoły życia, która oddziaływała na ukształtowanie Jego osobowości. Także pierwsza opublikowana praca naukowa Pana Profesora dotyczyła bogactw naturalnych Syberii.

Po powrocie z zesłania do Polski Pan Profesor, po ukończeniu szkoły średniej, odbył studia w Szkole Głównej Handlowej - Szkole Planowania i Statystyki w Warszawie. Jeszcze w trakcie studiów został asystentem na tej uczelni. Tam też obronił pracę doktorską z dziedziny nauk ekonomicznych. Natomiast stopień doktora habilitowanego nauk geograficznych uzyskał w warszawskim Instytucie Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Polskiej Akademii Nauk. Tytuł naukowy profesora nadała mu Rada Państwa w 1984 roku.

Prowadząc bardzo aktywną działalność naukową i dydaktyczną, Pan Profesor Tadeusz Hoff był kierownikiem kilku zakładów naukowych. W Warszawie wykładał na kilku wyższych uczelniach. Między innymi był wykładowcą Szkoły Głównej Planowania i Statystyki, Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego i Politechniki Warszawskiej.

Podejmując pracę w Rzeszowie, poświęcił się z ogromną energią i dużą determinacją współtworzeniu rzeszowskiego ośrodka akademickiego. Wielokrotnie odznaczany i nagradzany za zasługi dla rozwoju Filii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Rzeszowie, pełnił także funkcję prorektora tej uczelni.

Wyjątkowa aktywność naukowa Pana Profesora Tadeusza Hoffa wyrażała się również Jego udziałem w licznych organizacjach naukowych. Między innymi pracą w komitetach Polskiej Akademii Nauk, Polskim Towarzystwie Ekonomicznym, Polskim Towarzystwie Geograficznym, czy Towarzystwie Naukowym w Rzeszowie.

Z głębokim smutkiem i żalem pożegnaliśmy w dniu 30 lipca 2011 roku na cmentarzu Pobitno w Rzeszowie Pana Profesora Tadeusza Hoffa, który był znanym i cenionym naukowcem oraz pedagogiem, oddanym rzeszowskiemu ośrodkowi akademickiemu. Człowiekiem niezwykle ciepłym, otwartym, bardzo przychylnym dla innych, kochającym muzykę (sam amatorsko grał na skrzypcach). Pożegnaliśmy Pana Profesora Tadeusza Hoffa, który był także osobą niezwykle konsekwentną i prawą.

Cześć Jego Pamięci!

Jerzy Kitowski

PROFESOR TADEUSZ HOFF (1923 – 2011)

Tadeusz Hoff urodził się w Warszawie 17 marca 1923 r. w rodzinie inżyniera, pułkownika Wojska Polskiego w stanie spoczynku. Był blisko spokrewniony ze Zdzisławem Beksińskim. Przed wojną ukończył szkołę powszechną oraz trzy klasy gimnazjum w Sanoku i Brzozowie. W czerwcu 1940 r. wraz z matką i babką (ojciec Profesora zmarł w 1929 r.), został deportowany w głąb Związku Radzieckiego – na krańce Syberii. Tam rozpoczął pracę w kopalni złota. Niezmiernie ciężkie warunki życia i pracy doprowadziły do śmierci Jego najbliższych oraz długotrwałej choroby – malarii. W 1942 r. podjął pracę, jako nauczyciel języka niemieckiego, w dziesięcioletniej szkole średniej w Czagdzie (Jakucka ASRR). Po dłuższej przerwie, spowodowanej ponownym pogorszeniem się stanu zdrowia, kontynuował (w latach 1944 – 1946) pracę nauczyciela języka niemieckiego oraz matematyki, fizyki i chemii w miejscowości Nachoj (k. Saratowa).

Po powrocie do kraju w czerwcu 1946 r., w ramach repatriacji i złożenia egzaminu maturalnego w Liceum dla Dorosłych w Puławach, rozpoczął studia w warszawskiej Szkole Głównej Handlowej. Od listopada 1946 do końca lipca 1950 r. pracował w Departamencie Planowania Ministerstwa Komunikacji, a we wrześniu 1950 r. objął stanowisko asystenta Katedry Geografii Ekonomicznej i lektora języka rosyjskiego w Szkole Głównej Planowania i Statystyki. W 1953 r. otrzymał dyplom magistra, a 19 kwietnia 1962 r., w macierzystej uczelni, stopień doktora nauk ekonomicznych. Od października 1955 r. do września 1970 r. pełnił obowiązki adiunkta, a od października 1970 r. – docenta Katedry Geografii Ekonomicznej SGPiS. Ponadto prowadził wykłady w innych uczelniach warszawskich: w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego oraz Politechnice Warszawskiej.

Na początku roku akademickiego 1971/72 Tadeusz Hoff przeniósł się na stałe do Rzeszowa, gdzie objął stanowisko

docenta na Wydziale Ekonomicznym Filii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.

Dalsze etapy rozwoju naukowego Profesora to uzyskanie 23 listopada 1979 r. stopnia doktora habilitowanego nauk geograficznych w Instytucie Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN w Warszawie oraz tytułu profesora nadzwyczajnego nauk ekonomicznych, przyznanego uchwałą Rady Państwa (decyzja z dnia 27 września 1984 r.).

Tadeusz Hoff rozpoczął swoją działalność naukową od studiów nad geografią transportu i regionalizacją ekonomiczną. W latach 1956–1958 przeprowadził pracochłonne badania terenowe nad strukturą i kierunkami przewozu ładunków w węźle kolejowym Lublin, na szerokim tle jego funkcji produkcyjnych i regionalnych. Opracowanie i analiza zebranych materiałów źródłowych stanowiły podstawę napisania obszernej rozprawy doktorskiej oraz kilku artykułów naukowych. Zainteresowanie problematyką regionalizacji ekonomicznej znalazło wyraz w próbie wykorzystania analizy przeładunków w węzłach kolejowych jako narzędzia delimitacji takich regionów oraz w opracowanym na zlecenie KPZK PAN projekcie podziału Polski na regiony ekonomiczno-statystyczne (1960 r.), a także w obszernym artykule dyskusyjnym (opublikowanym w „Gospodarce Planowej” -1963).

Od początku lat sześćdziesiątych Tadeusz Hoff zaczął rozszerzać swoje zainteresowania naukowe o drugą dziedzinę komunikacji – łączność. Dziedzina ta, mimo swego ogromnego znaczenia społecznego i ekonomicznego, nie znalazła należytego jej miejsca w polskiej literaturze ekonomicznej i geograficznej. Problematyka geograficzna łączności stanowiła od blisko 40 lat główny przedmiot zainteresowań i działalności Profesora. Był jedynym geografem w Polsce zajmującym się kompleksowo tą problematyką.

Pierwsze publikacje z tego zakresu stanowiły opracowania dydaktyczne: skrypt (1962 r.) i podręcznik (1963 r.), wydane przez PTE oraz artykuł zamieszczony w „Zeszytach Naukowych SGPiS” (1962 r.) pt. *Problemy geograficzne pracy poczty*, który był pierwszą w literaturze wschodnioeuropejskiej publikacją rozpatrującą środki i usługi łączności jako przedmiot badań geograficzno-ekonomicznych. Znacznie szerzej problematyka ta została przedstawiona w obszernym artykule naukowym pt. *Problemy i metody geograficznych badań łączności*, opublikowanym w „Zeszytach Naukowych SGPiS” (1967 r.). W opracowaniach tych zostały określone podstawy teoretyczne geografii łączności, jako nowej subdyscypliny naukowej w ramach geografii ekonomicznej.

Pierwszą dużą kompleksowo ujętą monografią poświęconą omawianej problematyce było trzytomowe opracowanie Profesora pt. *Problemy ekonomiczno-geograficzne łączności*, którego napisanie poprzedziły sześćdziesiąt lat badań obejmujące 197 placówek pocztowo-telekomunikacyjnych w Polsce. Obszerny materiał empiryczny posłużył do napisania książki pt. *Łączność jako przedmiot badań geograficzno-ekonomicznych*, która wydana została w Warszawie (1970 r.).

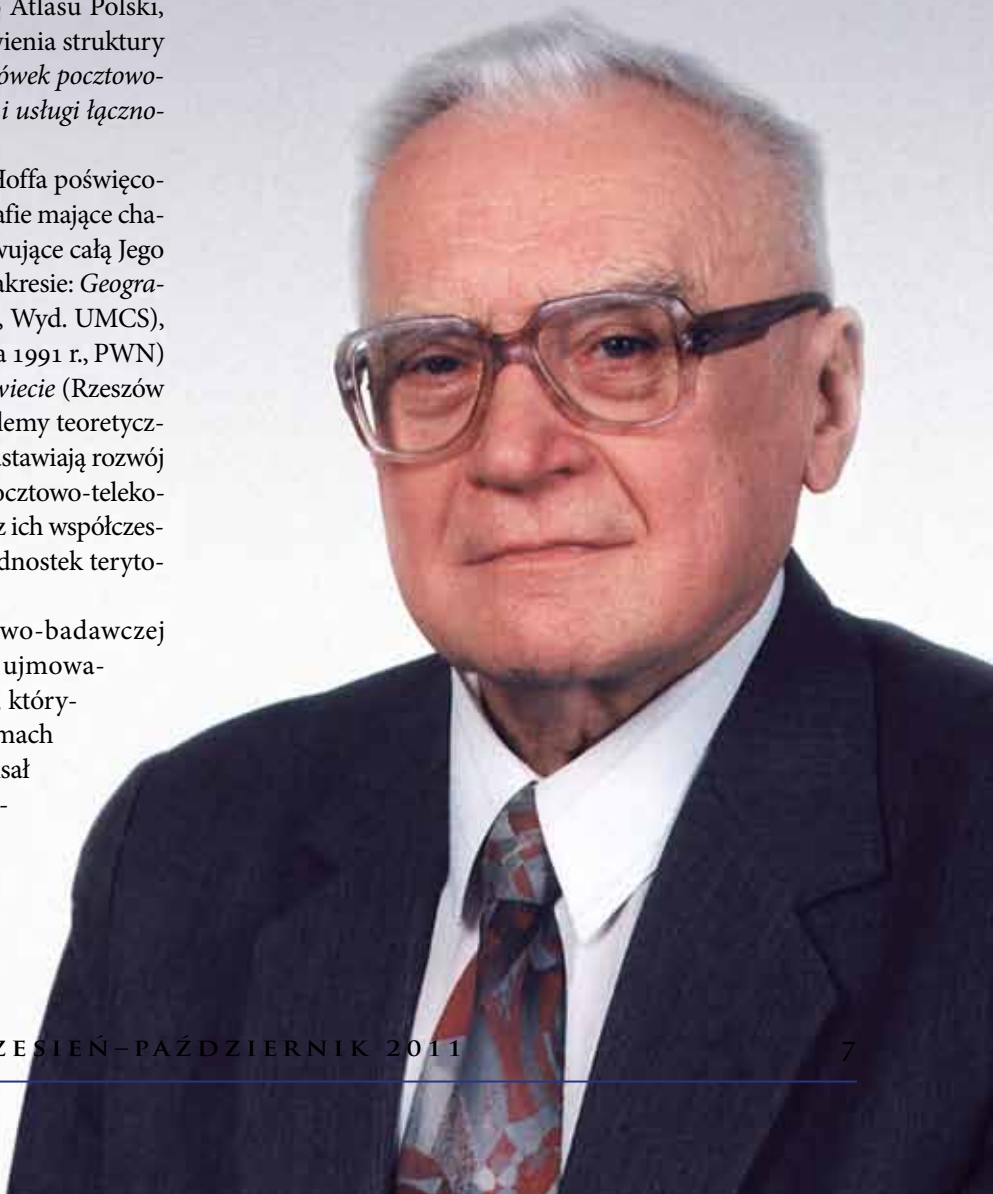
Wśród wielu drobniejszych prac Profesora poświęconych geografii łączności, jakie ukazały się w latach 1970–1990, na uwagę zasługują dwie plansze Narodowego Atlasu Polski, stanowiące próbę kartograficznego przedstawienia struktury przestrzennej łączności: plansza 115 *Sieć placówek pocztowo-telekomunikacyjnych* oraz plansza 116 *Środki i usługi łączności* (10 map).

Szczególną pozycję w dorobku Tadeusza Hoffa poświęconym geografii łączności zajmują trzy monografie mające charakter syntetyczny i kompleksowy, podsumowujące całą Jego dotychczasową działalność naukową w tym zakresie: *Geografia łączności Polski* (Lublin – Rzeszów 1981 r., Wyd. UMCS), *Geografia łączności świata w zarysie* (Warszawa 1991 r., PWN) oraz *Geograficzne problemy radiodifuzji na świecie* (Rzeszów 1995, Wyd. UMCS). Prace te poruszają problemy teoretyczne i metodologiczne geografii łączności, przedstawiają rozwój wszystkich podstawowych środków i usług pocztowo-telekomunikacyjnych w aspekcie geograficznym oraz ich współczesną strukturę przestrzenną w skali różnych jednostek terytorialnych.

Innym kierunkiem działalności naukowo-badawczej T. Hoffa było dążenie do kompleksowego ujmowania w aspekcie przestrzennym obu dziedzin, którymi się zajmował: transportu i łączności w ramach geografii komunikacji. Wśród prac, jakie napisał w tym zakresie, trzeba wymienić książkę wydaną w 1976 r. pt. *Rozwój komunikacji w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem Rzeszowszczyzny* oraz nieopublikowaną *Geografię komunikacji Polski*.

Jednakże niezwyklej pozycję w dorobku Profesora Tadeusza Hoffa stanowią dramatyczne, refleksyjne i wzruszające wspomnienia z pobytu na „nieludzkiej ziemi”, dedykowane Pamięci Matki Emilii Hoff, *Wspomnienia Sybiraka*, wydane przez „Libri Ressoivienses” w 1999 r.

Obraz twórczości i zainteresowań naukowych Profesora byłby niekompletny, gdyby nie wspomnieć o jeszcze jednym, choć drugoplanowym kierunku Jego działalności. Była nim problematyka geograficzna rekreacji i turystyki, której poświęcił kilka prac. W latach 1972 – 1974 zostały przeprowadzone pod Jego kierunkiem szczegółowe badania nad zagospodarowaniem turystycznym Bieszczadów. Rezultatem badań było m. in. obszerne opracowanie zbiorowe, którego część opublikowana została w 1977 r. pod redakcją T. Hoffa przez Towarzystwo Naukowe w Rzeszowie („Prace Humanistyczne” Nr 10). Opracowana koncepcja dalszego rozwoju bazy rekreacyjnej i delimitacji mikroregionów turystycznych, reprezentowana w kilku innych opracowaniach, spotkała się z dużym zainteresowaniem władz województwa krośnieńskiego oraz uczestników ogólnopolskiej konferencji zorganizowanej przez rzeszowski oddział PTE w Polańczyku w 1976 r.

Cały dotychczasowy dorobek naukowy Profesora Tadeusza Hoffa obejmuje ok. 160 prac. Najważniejsze wśród nich: 15 monografii i rozpraw naukowych, 50 artykułów naukowych, 2 plansze (10 map) w Narodowym Atlasie Polski, ponad 40 drobniejszych prac i referatów, a ponadto 8 prac zbiorowych wydanych pod Jego redakcją.

Profesor T. Hoff wypromował dwóch doktorów nauk ekonomicznych oraz był opiekunem jednego przewodu habilitacyjnego. Wielokrotnie pełnił funkcję recenzenta w przewodach doktorskich i habilitacyjnych.

Najbardziej chyba syntetycznym wskaźnikiem dotychczasowej działalności dydaktyczno-wychowawczej Profesora jest liczba ponad 350 absolwentów, którzy pod Jego kierunkiem napisali swoje prace magisterskie i dyplomowe. Wśród nich znajduje się wielu laureatów konkursu Towarzystwa Rzeszowskiego Ośrodka Akademickiego na najlepsze prace magisterskie i dyplomowe uczelni Rzeszowa. Prowadził wszelkiego typu zajęcia dydaktyczne na studiach dziennych, zaocznych i podyplomowych, głównie z zakresu geografii ekonomicznej i przedmiotów pokrewnych, planowania przestrzennego oraz metodyki pracy umysłowej.

Jest autorem podręcznika i 4 skryptów oraz 5 programów nauczania opracowanych dla różnych instytucji prowadzących kursy i szkolenie z przedmiotów, które wykładał. Ponadto uczestniczył w opracowaniu koncepcji rozwoju studiów ekonomicznych i projektu utworzenia uniwersytetu w Rzeszowie.

Wielokrotnie w czasie swej 50-letniej działalności pedagogicznej Profesor miał okazję uczestniczyć w różnych formach procesu dydaktyczno-wychowawczego. Był m. in. współtwórcą i przez 11 lat opiekunem studenckiego Koła Naukowego Geografów SGPiS, założycielem studenckiego Koła Naukowego Ekonomistów Filii UMCS, członkiem, a później przewodniczącym komisji dyscyplinarnej dla studentów SGPiS oraz Filii UMCS, prorektorem UMCS do spraw Filii w Rzeszowie (1972 r. – 1974 r.), kierownikiem Zakładu Nauk Ekonomicznych (1972 r. – 1975 r.) oraz Zakładu Geografii Ekonomicznej i Planowania Przestrzennego (od 1975 r.).

O działalności społeczno-organizacyjnej Profesora Tadeusza Hoffa wspomniano już kilkakrotnie. Szczególnie aktywnie rozwijał ją po przeniesieniu się do Rzeszowa, gdzie kierując Filią UMCS, zapoczątkował jej współpracę z b. Prezydium WRN w Rzeszowie (1973 r.) i Kombinatem Przemysłowym „Huta Stalowa Wola” (1974 r.). W ramach tej współpracy zorganizował kilka studenckich obozów naukowych i badań zespołowych (m. in. nad zagospodarowaniem turystycznym Bieszczadów, monografią Brzozowa i powiatu brzozowskiego, powiązaniami przestrzennymi HSW). W Filii UMCS pełnił przez wiele lat różne funkcje społeczne i prowadził ożywioną działalność organizacyjną.

Z inicjatywy Profesora T. Hoffa została powołana (w 1972 r.) Komisja Nauk Prawnych i Ekonomicznych Towarzystwa Naukowego w Rzeszowie, przekształcona później w Komisję Nauk Ekonomicznych tegoż Towarzystwa. Od ich powstania aż do września 1986 r. kierował tymi komisjami, będąc równocześnie (lata 1975 – 1986) członkiem Zarządu Towarzystwa i redaktorem czterech prac zbiorowych Komisji. Ponadto współpracował z innymi instytucjami oraz towarzystwami naukowymi i społecznymi: Polskim Towarzystwem Ekonomicznym, Polskim Towarzystwem Geograficznym (był współzałożycielem Komisji Geografii Komunikacji PTG), Komitetem Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN, Instytutem Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Towarzystwem Wolnej Wszechnicy Polskiej, Towarzystwem Popierania Rozwoju Nauk Prawnych i Ekonomicznych w Rzeszowie i b. Towarzystwem Rozwoju Rzeszowskiego Ośrodka Akademickiego.

Różne były formy, przejawy i rezultaty współpracy Profesora z wymienionymi instytucjami. Do najważniejszych trzeba zaliczyć Jego aktywny udział w różnego rodzaju zjazdach i sympozjach przez nie firmowanych, a zwłaszcza zorganizowanie czterech ogólnopolskich konferencji.

Za swoją działalność naukowo-badawczą, dydaktyczno-wychowawczą, organizacyjną i społeczną prof. dr hab. Tadeusz Hoff odznaczony został Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1979 r.), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1984 r.), Medalem 40-lecia Polski Ludowej (1984 r.), Złotym Krzyżem Zasługi (1973 r.), Odznaką Tysiąclecia Państwa Polskiego (1964 r.), medalem 50. Zjazdu Polskiego Towarzystwa Geograficznego i czterema odznakami regionalnymi. Profesor był także laureatem indywidualnej Nagrody Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego (w 1969 r.) oraz wielokrotnie nagród rektorów SGPiS i UMCS.

Wizerunek Profesora byłby niepełny, gdyby nie wspomnieć o jego cechach charakteru i zainteresowaniach pozanaukowych. Profesor był z natury ujmująco skromny, pogodny i do broduśny, miał duże poczucie humoru. Był niezwykle pracowity i wytrwały, w stosunku do współpracowników i zwłaszcza siebie – wymagający. Jako prawdziwy geograf lubił podróżować. W swych turystycznych wędrówkach (pieszych, rowerowych i kajakowych) przemierzył wraz z Małżonką – Profesorem Jadwigą Hoff, całą Polskę. Ostatnio więcej czasu poświęcał samochodowej turystyce zagranicznej. Pedantycznie prowadził fotograficzną dokumentację swoich podróży i wycieczek. Był serdecznym i miłym gospodarzem. Z pasją potrafił opowiadać o swoich zainteresowaniach. Był melomanem i miłośnikiem teatru.

*Profesor Tadeusz Hoff
zmarł 28 lipca 2011 roku.*

STUDIOWANIE TO TAKŻE WIELKA ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Wystąpienie prof. Stanisława Uliasza, rektora UR
podczas inauguracji roku akademickiego

Uniwersytet jest przestrzenią spotkania różnorodnych dyscyplin naukowych, miejscem dialogu wielorakich obszarów kształcenia. Fundamentem jego działania jest nierozzerwalność nauki i nauczania. Uniwersytet Rzeszowski prowadzi studia wyższe (pierwszego i drugiego stopnia), studia doktoranckie, organizuje szkoły letnie, studia podyplomowe oraz kursy. Uznajemy swoje powinności wobec miasta i regionu; wobec „małej” i „dużej ojczyzny”, a ponadto współpracujemy owocnie w ramach europejskiej przestrzeni edukacyjnej.

W roku 2011 uczelnia „wzbogaciła się” o 4 profesorów tytularnych, 10 doktorów habilitowanych, 15 doktorów. W chwili obecnej nasz Uniwersytet zatrudnia 1266 nauczycieli akademickich, w tym 290 profesorów i doktorów habilitowanych, 646 doktorów.

Kształcimy na 39 kierunkach studiów ponad 22 tys. studentów. Mury uczelni opuściło w roku akademickim 2010/2011, 8690 absolwentów. Natomiast studia rozpoczyna ponad 7 tys. nowo przyjętych. Najbardziej oblegane kierunki w tym roku to: filologia angielska, fizjoterapia, pielęgniarstwo, administracja, informatyka. Większym „wzięciem” cieszyły się studia stacjonarne. „Powiew” niżu demograficznego odczuły najbardziej studia niestacjonarne, co zresztą jest prawidłowością ogólnopolską.

Rozpoczynający się rok akademicki przynosi kolejne wyzwania. W związku z obowiązującą od 1 października zmienioną ustawą *Prawo o szkolnictwie wyższym* dostosowujemy *Statut UR* oraz inne wewnętrzne dokumenty do nowych przepisów i rozporządzeń. Ponadto został wprowadzony zmieniony system stypendialny, w którym m. in. pojawiły się stypendia rektora oraz w porozumieniu z samorządem studenckim określamy konkretne kwoty stypendium socjalnego, przyznawanego w zależności od dochodów netto na osobę, w zmienionym dochodowym przedziale.

Funkcjonują też tzw. stypendia zamawiane na kierunkach, które wygrały konkurs o dofinansowanie.

Wielka praca czeka także naszą Uczelnię w zakresie realizacji idei Krajowych Ram Kwalifikacji, która oznacza, najogólniej rzecz ujmując, tworzenie programów studiów w oparciu o zakładane efekty kształcenia, a nie standardy nauczania. Uczelnie będą mogły tworzyć własne programy nauczania.

Równie ważnym zadaniem jest kontynuacja rozpoczętych dużych inwestycji. Cieszymy się, że nowy obiekt przy ul. prof. S. Pigonia rośnie w szybkim tempie. Zakładamy, że Centrum Mikroelektroniki i Nanotechnologii oraz Centrum Transferu Wiedzy Matematyczno-Przyrodniczej zostaną ukończone w przyszłym roku.

Uniwersytet Rzeszowski nadal realizuje tzw. projekty miękkie na kwotę przeszło 130 mln zł. Zdajemy sobie doskonale sprawę z faktu, że bez wykorzystania środków z funduszy europejskich nie zmienimy struktur, a zwłaszcza wyposażenia laboratoriów w najnowocześniejszą aparaturę naukowo-badawczą. Stąd wielka determinacja władz uniwersyteckich obecnej kadencji.

Pragnę z tego miejsca gorąco podziękować prorektorom, służbom kanclerskim oraz inwestycyjnym za trud prowadzenia tych wcale niełatwych zadań. Uczelnia jest bardzo złożonym organizmem; realizuje nie tylko przedsięwzięcia inwestycyjne. Słowa uznania kieruję zatem do wszystkich pracowników i studentów. Dziękuję ponadto panu Marszałkowi Województwa Podkarpackiego oraz Parlamentarzystom za zrozumienie dla spraw Uniwersytetu. Uniwersytet wyrosta z wielkich aspiracji tego regionu Polski i jest katalizatorem niezwykłych możliwości intelektualnych, kulturalnych i społecznych. Dziś nie potrafimy sobie wyobrazić Rzeszowa bez wyższych uczelni, uniwersytetu czy politechniki.

W centrum uniwersyteckiej wspólnoty tkwią studenci, którzy zasługują na pomoc na drodze zdobywania wiedzy i umiejętności, a jednocześnie mają pełne prawo do własnych poszukiwań.

Każdej inauguracji roku akademickiego towarzyszy studencka pieśń *Gaudeamus*, gdzie już w pierwszym wersie chwalone są zalety młodości, pięknej, ale i odpowiedzialnej.

Studiowanie i przynależność do społeczności akademickiej to nie tylko wyróżnienie, ale także odpowiedzialność za własne czyny (często też za własne wybory czy pomyłki).

Z okazji inauguracji roku akademickiego 2011/2012 naszej uniwersyteckiej wspólnoty akademickiej składam życzenia satysfakcji z założonych celów oraz realizacji indywidualnych i zbiorowych planów.

ODZNACZENIA I MEDALE DLA PRACOWNIKÓW UNIwersytetu Rzeszowskiego

Podczas uroczystej inauguracji roku akademickiego 2011/2012 (14.10.2011 r.) zasłużeni pracownicy Uniwersytetu Rzeszowskiego otrzymali odznaczenia państwowe i Medale Komisji Edukacji Narodowej, które wręczali: pani Małgorzata Chomycz – wojewoda podkarpacki i pan Jacek Wojtas – podkarpacki kurator oświaty w towarzystwie JM Rektora UR prof. Stanisława Uliasa.

Złoty Krzyż Zasługi: dr hab. prof. UR Kazimierz Szmyd, dr Teresa Pop, dr Dorota Pstrąg; **Srebrny Krzyż Zasługi:** dr hab. inż. prof. UR Tadeusz Kwater, dr hab. prof. UR Sławomir Snela, dr Elżbieta Mazur, dr Marcin Niemczyk, mgr Romuald Kalinowski; **Brązowy Krzyż Zasługi:** dr inż. Grzegorz Hajduk, dr Dąnuta Ochojska oraz dr Wiesława Walc.

Złote Medale za Długoletnią Służbę otrzymali: prof. dr hab. Maria Górecka, prof. dr hab. Ryszard Kępa, dr hab. prof. UR Janusz Cwanek, dr hab. prof. UR Leszek Uszycki, dr Julian Skrzypiec, dr Antoni Zając, mgr inż. Janusz Strzecha, mgr Łukasz Rusin, Krysztyna Baran, Ryszarda Chlebica, Maria Janda, Lucyna Machnio, Elżbieta Międlar-Wójcikiewicz oraz Joanna Różańska.

Srebrne Medale za Długoletnią Służbę otrzymali: dr n. med. Joanna Grzegorzczak, dr Mirosław Dymon, dr inż. Bogusław Twaróg, mgr Zdzisław Bernat, mgr Halina Gotkowska, mgr Bożena Karnasiewicz, mgr Stanisław Kawiorski, mgr Maria Rączy-Jamróg, Grażyna Kluska oraz Elżbieta Zakulec.

Brązowe Medale za Długoletnią Służbę otrzymali: dr hab. prof. UR Marlena Makiel-Hędrzak, dr Paweł Binczycki, dr Katarzyna Cwynar, dr Łukasz Cywicki, dr Mariusz Drużbicki, dr Zbigniew Gomółka, dr Marcin Jachym, dr Robert Pękala oraz dr Anna Steliga.

Medal Komisji Edukacji Narodowej otrzymali: prof. dr hab. Andrzej Skręt, dr hab. prof. UR Ryszard Pęczkowski, dr hab. prof. UR Zbigniew Suraj, dr Jacek Bartman, dr Anna Batiuk, dr Maria Krauz oraz mgr Elżbieta Kensy.

JEDYNY Z GRONA NAJLEPSZYCH

14 października, podczas inauguracji nowego roku akademickiego wręczony został, już po raz siódmy w dziejach Uczelni, Laur Rectora Uniwersytetu Rzeszowskiego. Nagrodę tę uzyskał absolwent Wydziału Medycznego Piotr Matłosz.

Laureat, z wynikiem bardzo dobrym, ukończył kierunek fizjoterapia. W roku 2010 r. rozpoczął drugie studia (w trybie stacjonarnym) na kierunku wychowanie fizyczne o specjalności gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna (studia w języku angielskim, grupa „Europejczyk”). Podczas studiów bardzo aktywnie działał w wielu kołach naukowych, realizując projekty badawczo-naukowe i biorąc czynny udział w wielu konferencjach naukowych o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym. W sierpniu 2011 r. został prezesem zarządu Studenckiego Towarzystwa Naukowego. Z jego ramienia był też członkiem komitetu organizacyjnego II Światowego Kongresu Naukowego Sportów i Sztuk Walki oraz sekretarzem komitetu organizacyjnego pierwszej konferencji „Przeszczep szansą na drugie życie”, zorganizowanej wspólnie z Politechniką Rzeszowską i Centrum Medycznym Medyk.

Dotychczas Piotr Matłosz intensywnie podnosił swoje kwalifikacje poprzez uczestnictwo w kursach, warsztatach i szkoleniach. W celu zdobycia niezbędnych doświadczeń zawodowych i umiejętności praktycznych brał udział w praktykach ponadprogramowych w charakterze wolontariusza. Pracował także jako fizjoterapeuta na obozach rehabilitacyjno-leczniczo-rekreacyjnych organizowanych przez Biuro Pełnomocnika Rectora ds. Osób Niepełnosprawnych UR oraz wyjazdach organizowanych przez Centrum Sportu i Rekreacji Uniwersytetu Rzeszowskiego. Ukończył staż przygotowujący do podjęcia obowiązków nauczyciela akademickiego.

Ponadto Laureat bardzo aktywnie działał na rzecz środowiska akademickiego. W Samorządzie Studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego pełnił funkcję przewodniczącego Zarządu Samorządu Studentów Wydziału Medycznego; członek dwóch komisji: Senackiej Komisji Dyscyplinarnej

ds. Studentów oraz Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej (na rok 2011/2012). Aktywnie działał też w komisjach Parlamentu Studentów UR.

Współpracował także z Podkarpackim Bankiem Żywności: przygotowywał i przeprowadził zbiórki żywności w rzeszowskich sklepach w ramach projektu Podziel się posiłkiem. Był organizatorem i pomysłodawcą wielu projektów kulturalnych i akcji charytatywnych. Działał także w innych organizacjach studenckich, takich jak Uniwersyteckie Forum Przedsiębiorczości, Stowarzyszenie Studentów i Absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, Stowarzyszenie Pomocy Chorym na Choroby Nowotworowe Krwi. Ponadto był członkiem - założycielem Europejskiego Stowarzyszenia Studentów Aktywnych. Otrzymał wyróżnienie od prezesa KU AZS UR dra Janusza Zielińskiego za „Życzliwe wspieranie Klubu Uczelnianego Akademickiego Związku Sportowego Uniwersytetu Rzeszowskiego” oraz za współpracę w sezonie 2010/11.

Nagrodę, w towarzystwie prorektor Elżbiety Dyni, wręczył rektor Uniwersytetu Stanisław Uliasz. Panu Piotrowi – serdecznie gratulujemy.

ROZTOCZAŃSKIE CENTRUM NAUKOWO-EDUKACYJNE JUŻ OTWARTE

Nowe możliwości prowadzenia badań przez nauczycieli akademickich
i studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

W Roztoczańskim Parku Narodowym otwarto 28 września 2011 roku **Centrum Naukowo-Edukacyjne (RCNE)**. W trakcie uroczystości, dyrektor RPN mgr inż. **Zdzisław Strupieniuk** oraz przewodniczący Rady Naukowej Parku prof. **Roman Reszel** wręczyli wszystkim, którzy przyczynili się do powstania RCNE okolicznościowe dyplomy. W grupie tej znalazł się także Uniwersytet Rzeszowski, który może być partnerem przy prowadzeniu badań środowiskowych. Otwarcie Centrum towarzyszyły również wernisaże dwóch wystaw: malarstwa Grzegorza Króla „Nasza Lubelszczyzna” oraz fotograficzna Wiesława Lipca „Roztocze bez granic”, połączona z promocją albumu „Roztocze”. O godną atmosferę wydarzenia dbała też Kapela Zwierzyniecka. W Ośrodku Edukacyjno-Muzealnym RPN można zwiedzać stałą wystawę „W krainie jodły, buka i tarpana”.

Prace nad tworzeniem **Roztoczańskiego Centrum Naukowo-Edukacyjnego** rozpoczęto trzy lata temu, a sygnatariuszami byli: Główny Inspektor Ochrony Środowiska w Warszawie, Marszałek Województwa Lubelskiego, Prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie oraz rektorzy kilku uczelni: Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Politechniki Lubelskiej, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej,

Uniwersytetu Przyrodniczego oraz Uniwersytetu Medycznego w Lublinie i Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Powstanie RCNE było możliwe dzięki wsparciu finansowemu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, który wyasygnował na ten cel 9 mln zł. Pozwoliło to stworzyć kompleks edukacyjno-turystyczny o powierzchni 1300 m², z nowoczesnie wyposażonymi salami prelekcyjnymi (jedna ponad 400 m², druga ok. 80 m²) oraz laboratoria i pokoje gościnne. Znajduje się tu też Stacja Bazowa Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego (dziewiąta w Polsce), której laboratoria, w oparciu o wyznaczone powierzchnie

badawcze, będą analizować obszar zlewni rzeki Świerszcz.

RCNE promuje też źródła energii odnawialnej, zainstalowano tu bowiem:

- pompy ciepła – wykorzystujące energię 30 pionowych sond o głębokości 100 m;
- płaskie kolektory słoneczne usytuowane na dachu budynku o łącznej powierzchni absorbera ok. 74 m²;
- ogniwa fotowoltaiczne – moduły fotowoltaiczne ok. 150 m²;
- kotłownię na biomasę (wspomagającą pompy ciepła) z kotłem przystosowanym do spalania dwóch rodzajów paliwa (zrębki drzewne – podstawowe, olej opałowy – alternatywnie).

Zaprojektowano i wykonano system do bieżącego wykorzystywania i monitorowania wyprodukowanej energii, ze wszystkich rodzajów źródeł.

Planuje się, że RCNE będzie również jednym z punktów recepcyjnych tworzonego Geoparku Kamienny Las na Roztoczu, bazą tworzonego Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery Roztocze i Puszcza Solska, stanowiskiem systemu informacji przestrzennej dla obszarów NATURA 2000 oraz centrum turystyki rowerowej Roztocza.

Tekst powstał w oparciu o materiały przygotowane przez **Tadeusza Grabowskiego (RPN)**
Foto: **Paweł Marczakowski (RPN)**

10-LECIE UNIWERSYTETU RZESZOWSKIEGO

Samorząd Studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z okazji 10-lecia naszej Alma Mater zorganizował dwa niezwykle wydarzenia.

Pierwszym z nich był „Koncert z okazji 10-lecia Uniwersytetu Rzeszowskiego”, który odbył się 15 czerwca br. na terenie miasteczka akademickiego UR przy ulicy Cichej, obok Domów Studenckich Laura i Filon. Przygotowania do tych przedsięwzięć rozpoczęły się z początkiem czerwca, na kilka dni przed letnią sesją egzaminacyjną. Zielony plac obok starej stołówki, na którym studenci i studentki mieli zwyczaj w pogodne dni wygrzewać się na słońcu, a późnymi wieczorami spędzać czas przy grillu, zmienił się diametralnie. Stała na nim ogromna, plenerowa scena, z potężnym nagłośnieniem, ogródki piwne w kształcie grzybków

oraz zaplecze gastronomiczne, gdzie każdy mógł znaleźć coś dla siebie. Cały teren był solidnie ogrodzony siatką o długości prawie 500 metrów. Po raz pierwszy na tym obszarze odbyło się wydarzenie rozmachem przypominające Juwenalia. Ponad 15 osób, na czele z głównymi organizatorami tego przedsięwzięcia **Dawidem Paśko** i prezesem SSiAUR **Pawłem Stawarzem** pracowało nad zorganizowaniem i prawidłowym przebiegiem koncertu. Pierwszy zespół Funkyscool rozpoczął swój występ o godzinie 18:00 z udziałem kilkunastoosobowej grupki fanów. Z godziny na godzinę, podczas kolejnych występów zespołów, takich jak Heven, Steel-velvet, Ruthefort liczba osób stale zwiększała się, a apogeum nastąpiło około godziny 21:00, tuż przed oficjalnym otwarciem uroczystości. **Gabriel Bobula**, występujący w roli konferansjera prowadzącego „Koncert z okazji 10-lecia Uniwersytetu Rzeszowskiego” zaprosił na scenę przewodniczącego zarówno Podkarpackiego Studenckiego Sejmiku Wojewódzkiego, jak i Samorządu Studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego **Grzegorza Kolasińskiego**, który w krótkim przemówieniu w imieniu władz Uniwersytetu Rzeszowskiego powitał wszystkich zgromadzonych i zachęcił do dalszego świętowania obchodów 10-lecia naszej uczelni.

Organizatorem projektu był Samorząd Studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, który zainicjował przedsięwzięcie na skalę lokalną. O zaszczytny tytuł Miss Uniwersytetu Rzeszowskiego rywalizowały studentki naszej Alma Mater.

Do konkursu zgłosiło się ponad 20 dziewcząt, które walczyły podczas castingu 10 czerwca o przejście do finału. Główni organizatorzy tego przedsięwzięcia Dawid Paśko i Małgorzata Puzio wraz z Katarzyną Wielgos i II Wicemiss Polonia 2010 Magdaleną Dudek wyłonili 12 studentek, które przygotowały się do finału wyborów Miss UR. Zajęcia choreograficzne prowadziła studentka UR Magdalena Dudek.

W dniu Gali Wyborów Miss Uniwersytetu Rzeszowskiego duża aula UR, w której miało miejsce to wydarzenie zmieniła się nie do poznania.

Dla lepszego efektu na scenie zamontowano cały szereg różnobarwnych świateł,

maszynę do produkcji dymu, wyrzutnię konfetti, 2-metrowy wybieg – sięgający do drugiego rzędu w głąb auli i wiele innych urządzeń akustyczno-oświetleniowych. Pierwsi goście zaczęli się pojawiać godzinę przed rozpoczęciem gali, obserwując ostatnie przygotowania kandydatek. Aula była wypełniona po brzegi nie tylko przez społeczność uniwersytecką, ale również przez znane postaci ze świata biznesu i nauki. Całą uroczystą Galę Wyborów Miss Uniwersytetu Rzeszowskiego rozpoczęli konferansjerzy Katarzyna Wielgos i Michał Skóra – studenci Uniwersytetu Rzeszowskiego, a uroczystego otwarcia dokonał Jego Magnificencja

W ten oto sposób doszliśmy do kolejnej części koncertu, zapowiadającej drugi dzień obchodów 10-lecia Uniwersytetu Rzeszowskiego, czyli do pierwszej prezentacji kandydatek starających się o tytuł Miss Uniwersytetu Rzeszowskiego. Dwanaście studentek UR zaprezentowało swoje wdzięki w ekstrawaganckich sukniach wieczorowych z Salonu Sukien Ślubnych i Wizytowych IGAR oraz w zachwycającej biżuterii Jolanty Radziszewskiej. Po przedstawieniu się kandydatek pretendujących do tytułu Miss Uniwersytetu Rzeszowskiego wystąpiła długo oczekiwana przez ponad 6-tysięczną publiczność gwiazda wieczoru, bardzo charyzmatyczny Gienek Loska. Zwycięzca programu „X Factor” zaśpiewał 14 utworów, z czego większość była jego autorstwa i nieznaną z wcześniej wspomnianego muzycznego show telewizji TVN. Swoim występem oczarował całą publiczność, dając 90-minutowy koncert i dodatkowo na życzenie fanów trzykrotnie bisując. Po koncercie długa kolejka entuzjastów Gienka Loski przez kilkanaście minut nie pozwoliła swojemu idolowi odjechać bez uprzedniego otrzymania zdjęcia wraz z autografem. W jednym momencie niezbędna była interwencja ochrony przed natarciwą, spragnioną szyi Gienka nastoletnią fanką. Tuż przed północą wystąpił ostatni zespół ProForma.

„Koncert z okazji 10-lecia Uniwersytetu Rzeszowskiego” słyszalny przez mieszkańców Rzeszowa w odległych jego miejscach zakończył się bardzo spokojnie około północy, a 12 godzin później na terenie miasteczka akademickiego UR przy ulicy Cichej poza wydeptaną trawą nie było już śladu po tym wydarzeniu.

Druga uroczystość – „Gala Wyborów Miss Uniwersytetu Rzeszowskiego” – odbyła się 16 czerwca br. o godzinie 18:00, po raz pierwszy w historii Uniwersytetu Rzeszowskiego, i doskonale wkomponowała się w jego jubileusz.

Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. **Stanisław Uliasz** oraz przewodniczący Samorządu Studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego **Grzegorz Kolasiński**. Po krótkich przemówieniach został wyświetlony, specjalnie przygotowany na tę okazję, kilkuminutowy film o 10-letnim dorobku Uniwersytetu Rzeszowskiego. Następnie rozpoczęła się główna część gali, mianowicie prezentacja kandydatek w strojach wieczorowych. Specjalnie przygotowana choreografia, fryzury wykonane przez salon fryzjerski Villa Park, makijaże stworzone przez firmę Oriflame z Rzeszowa, a do tego biżuteria Jolanty Radziszewskiej i stroje wieczorowe z Salonu Sukien Ślubnych i Wizytowych IGAR w połączeniu z pięknymi kandydatkami stworzyły niewiarygodne doznania wzrokowe, a to był zaledwie początek. Studentki w rytm muzyki „Wyginam śmiało ciało” prezentowały się w strojach kąpielowych bardzo profesjonalnie, a zarazem naturalnie, robiąc duże wrażenie w szczególności na męskiej części publiczności. W ostatnim wyjściu finałowym kandydatki zaprezentowały się w sukniach ślubnych z Salonu IGAR oraz biżuterii Jolanty Radziszewskiej. Niektóre kandydatki zdecydowały się na nieco odmienne, odbiegające od standardów kreacje ślubne. Począwszy od długich białych spodni, a skończywszy na krótkiej dopasowanej sukni. Pomiędzy poszczególnymi prezentacjami dziewcząt publiczność miała okazję podziwiać występy artystyczne studentów Instytutu Muzyki Uniwersytetu Rzeszowskiego, a tuż przed ogłoszeniem wyników pokaz grupy akrobatów sportowych „ELITE TALENT CLUB”. Wśród nich wystąpiła między innymi 6-letnia dziewczynka wykonująca spektakularne ewolucje na długiej szarfie zawieszanej pod sufitem na wysokości około 3 metrów nad sceną oraz mężczyźni wykonujący niesamowite akrobacje, które nie sposób opisać słowami.

Napięcie sięgnęło zenitu tuż przed ogłoszeniem wyników. Wyboru najpiękniejszej Miss Uniwersytetu Rzeszowskiego dokonało jury 8-osobowe, któremu przewodniczył Jego Magnificencja Rektor UR prof. dr hab. Stanisław Uliasz.

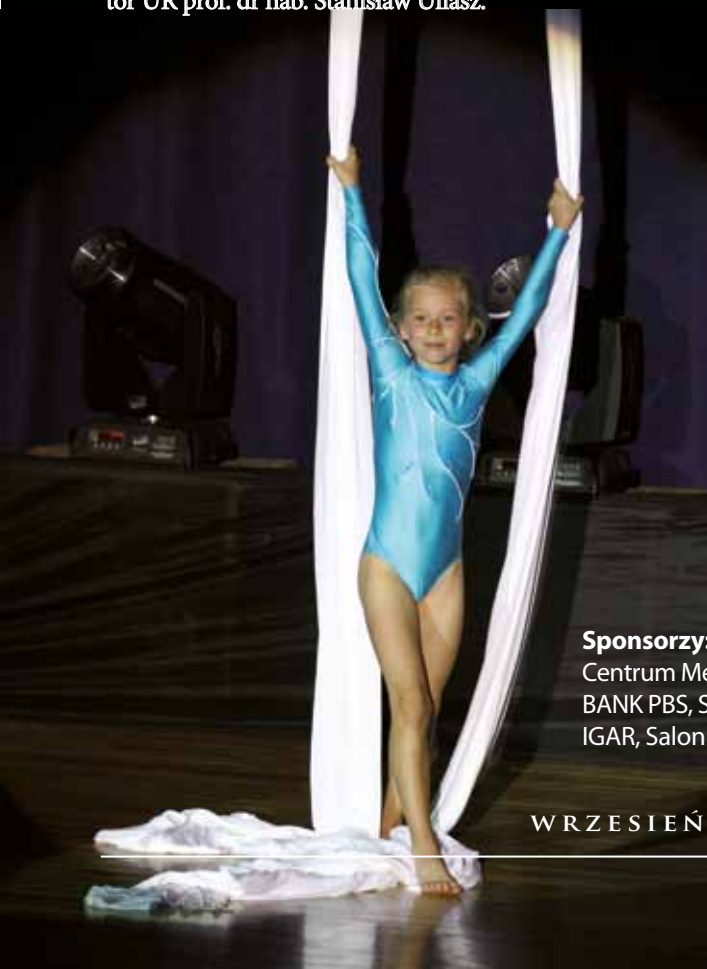

Decyzja Komisji

- Miss Uniwersytetu Rzeszowskiego została studentka z I roku sum turystyki i rekreacji **GABRIELA BOJAN**, która wygrała: 3 dni w SPA Hotelu**** „SPLENDOR” ufundowanym przez SPA Hotel**** „SPLENDOR”, 500 zł ufundowane przez BANK PBS, talon na zakup sukni wieczorowej w wysokości 1200 zł ufundowany przez Salon Sukien Ślubnych i Wizytowych IGAR, voucher na dowolny roczny kurs języka obcego ufundowany przez Szkołę Języków Obcych „PROMAR”.
- I Wicemiss Uniwersytetu Rzeszowskiego została **Aleksandra Krogulec**, studentka Wydziału Medycznego.
- II Wicemiss Uniwersytetu Rzeszowskiego została **Paulina Pastuszek** z Zamiejscowego Wydziału Biotechnologii.
- Miss Gracji Uniwersytetu Rzeszowskiego została **Aleksandra Krogulec**.
- Miss Foto Uniwersytetu Rzeszowskiego została **Sylwia Małek**, studentka Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego.
- Miss Osobowości Uniwersytetu Rzeszowskiego została **Barbara Kożuszek**, studentka Międzywydziałowego Instytutu Filozofii.
- Miss Pięknych Włosów Uniwersytetu Rzeszowskiego została **Paulina Pastuszek**.

Sponsorzy:

Centrum Medyczne „Medyk”, Nieruchomości „Kwaśniak”, SPA Hotel**** „SPLENDOR”, BANK PBS, Szkoła Języków Obcych „PROMAR”, Salon Sukien Ślubnych i Wizytowych IGAR, Salon fryzjerski Villa Park, Biżuteria Jolanta Radziszewska

Monika Kołodziej

„MAŁE OJCZYZNY” W TWÓRCZOŚCI PISARZY EMIGRACYJNYCH

W maju 2011 roku w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Rzeszowskiego odbył się cykl spotkań z Florianem Śmieją – redaktorem „Merkuriusza” (1957–1958) oraz „Kontynentów” (1962–1964), uznanym poetą emigracyjnym.

Inaugurującym wydarzeniem było uroczyste otwarcie Archiwum Floriana Śmiei, w Pracowni Zbiorów Specjalnych Biblioteki Uniwersytetu Rzeszowskiego, którego dokonali **Florian Śmieja** oraz JM Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. **Stanisław Uliasz**. Podczas tego spotkania głos zabrali także: dyrektor Biblioteki Uniwersytetu Rzeszowskiego dr **Bożena Jaskowska**, dyrektor Instytutu Filologii Polskiej dr hab. prof. UR **Marek Stanisław**, jak również inicjatorka powołania Archiwum i całego cyklu spotkań, kierownik Pracowni Badań i Dokumentacji Kultury Literackiej wicedyrektor Instytutu Filologii Polskiej dr hab. prof. UR **Jolanta Pasterska**. Wszyscy prelegenci podkreślili wartość przekazanych archiwaliów, stanowiących niezwykle materiał dla badaczy literatury emigracyjnej.

Rzeszów otrzymał między innymi: zbiory poezji, maszynopisy i rękopisy (wiersze, reportaże, tłumaczenia), 103 reportaże, kompletne roczniki „Kontynentów”, numery „Merkuriusza”, „Pamiętnika Literackiego” (londyńskiego), 37 bloków korespondencji (np. z Janem Dąrowskim, Karłem Dedecusem, Wojciechem Gniatczyńskim), 72 bloki listów do Floriana Śmiei, korespondencję z uniwersytetami, redakcjami pism („Związkowca”, „Pamiętnika Literackiego”), kronikę Polskiego Klubu Dyskusyjnego, utwory prozatorskie oraz tomiki poezji innych autorów (wiele z dedykacjami, np. Zbigniewa Herberta, Czesława Miłosza, Józefa Bujnowskiego), dyplomy, fotografie, dokumenty osobiste (np. akt urodzenia, książeczka wojskowa wydana przez Polish Resettlement

Corps). Dar ten ma bowiem na celu ocalenie od zapomnienia dorobku polskiej literatury i kultury tworzonej poza granicami kraju. Celem archiwum jest więc poszerzenie świadomości czytelniczej w kraju. Z archiwaliów mogą korzystać w celach naukowych badacze literatury emigracyjnej, historycy, socjolodzy, studenci, a także osoby zainteresowane życiem i twórczością Floriana Śmiei.

Uroczystemu otwarciu Archiwum towarzyszyła inauguracja wernisażu *Powikłane ścieżki. Biografia Floriana Śmiei – żołnierza – emigranta – poety – tłumacza – wykładowcy*. Autorką wernisażu była mgr **Nina Cieślak**, która w doskonały sposób wybrała i zaprezentowała te elementy spośród bogatych archiwaliów osobistych i zawodowych, które stanowiły esencję tematyki spotkania. Istotnym wydarzeniem stał się także wieczór autorski prowadzony przez dr hab. prof. UR Jolantę Pasterkę, połączony z promocją książki Floriana Śmiei *Zbliżenia i kontakty po raz trzeci*. Prezentowana książka poety, będąca zbiorem mikrohistorii ma na

z tomu najnowsze. Obszernie odpowiadał także na pytania zgromadzonych licznie uczestników wieczoru autorskiego.

W drugim dniu wyjątkowego dla polonistów święta pracownicy Instytutu Filologii Polskiej, studenci, doktoranci i zaproszeni goście uczestniczyli w symposium naukowym „Małe ojczyzny” w twórczości pisarzy emigracyjnych, które odbyło się w auli im. Stanisława Pigonia. Uczestników i gości powitała wicedyrektor Instytutu Filologii Polskiej dr hab. prof. UR Jolanta Pasterska. Uroczystego otwarcia symposium dokonał dyrektor Instytutu Filologii Polskiej dr hab. prof. UR Marek Stanisław. Obradom przewodniczyli: dr hab. prof. UR Marek Stanisław oraz prof. dr hab. **Zbigniew Andres**. Wstępem do dyskusji plenarnej były trzy referaty: prof. Floriana Śmieja *Lament nad Opolszczyzną*, mgr Niny Cieślak „Programowana busola” – *tętno małej ojczyzny w biografii i twórczości Floriana Śmieja* oraz dra **Jana Wolskiego** *Toronto nad Uherką* *Wacława Iwaniuka*. Dr **Anna Jamrozek-Sowa** wygłosiła referat pt. *Radom Romanowiczowej*. Prelegentka zwróciła uwagę, że wspomnienie Radomia, Ojczyzny, to przede wszystkim „pamięć emocji”. Kolejna prelegentka –

mgr **Barbara Trygar** – wystąpiła z referatem *Nachtraglichkeit, czyli „Powidok” domu Kazimierza Brauna*. Referat miał na celu ukazanie, iż źródło doświadczenia jest systemem alternatywnym, a zarazem dopełniającym się z pamięcią czysto mnemotechniczną. Człowiek przekształca ten ślad pamięciowy w obraz, by powrócić do idei ukształtowanej w dzieciństwie. Dr **Janusz Paster-ski** wygłosił interesujący referat *Palestyńskie dzieciństwo Andrzeja Buszy*. Prelegent starał się ukazać dwoistość życiorysu Andrzeja Buszy, z jednej strony charakterystyczną dla kontynentczyków, z drugiej zaś całkowicie indywidualną. Palestyna ukazana z perspektywy Buszy jawi się jako swoista „bańka polskości”, natomiast ojczyzna, opisywana bez patosu i nostalgii. Mgr **Monika Kołodziej** omówiła w swym referacie zagadnienie „*Raju utraconego, ale przecież istniejącego*” – *obrazy Huculszczyzny w prozie Stanisława Vincenza i Wita Tarnawskiego*. Prelegentka podkreśliła, że Huculszczyzna w prozie obu pisarzy stała się krainą niemal mityczną, do której powrót uniemożliwił złowrogi bieg historii.

Dr hab. prof. UR Jolanta Pasterska wygłosiła referat pt. „*W tych lasach jest Dom*”. *Białowieża w prozie Janiny Kowalskiej*. Prelegentka przedstawiła mnogość interpretacji nostalgicznego „powrotu do domu”. Prof. dr hab. Zbigniew Andres – ostatni z prelegentów – wygłosił referat dotyczący *Małej ojczyzny Adama Lizakowskiego* i starał się ukazać dramat egzystencjalnego rozdarcia między Polską i krajem osiedlenia, między małą ojczyzną a „krajem wygnania”, w którym przyszło żyć Lizakowskiemu.

Celem zorganizowanego przez nauczycieli akademickich Instytutu Filologii Polskiej symposium było ukazanie wagi zagadnienia „małych ojczyzn” w twórczości pisarzy emigracyjnych. Refleksje badawcze uwidatniły różnorodny sposób spojrzenia na „kraj lat dziecińczych” przez ludzi tworzących poza granicami kraju. Wiele z wygłoszonych uwag poświęcono funkcji inspiratorskiej i mitotwórczej „małych ojczyzn”, wiążących się ze wspomnieniem dzieciństwa, poszukiwaniem swoich korzeni, w końcu spojrzeniem na ojczyznę jako na „raj utracony”.

W ciągu dwóch dni tematyka „małej ojczyzny” nie została wyczerpana, a jedynie zasygnalizowana w swej obszernej palecie odczytań. Miejmy nadzieję, iż inspirujący temat symposium uda się w kolejnych latach poszerzyć o wieloaspektowe spojrzenie na zjawisko „małych ojczyzn” z perspektywy współczesnego stanu badań.

W ciągu dwóch dni tematyka „małej ojczyzny” nie została wyczerpana, a jedynie zasygnalizowana w swej obszernej palecie odczytań. Miejmy nadzieję, iż inspirujący temat symposium uda się w kolejnych latach poszerzyć o wieloaspektowe spojrzenie na zjawisko „małych ojczyzn” z perspektywy współczesnego stanu badań.

Anna Janukowicz

ROZMOWY Z CÓRKĄ JULIANA PRZYBOSIA

W marcu br. minęła 110. rocznica urodzin Juliana Przybosia, wielkiego poety, twórcy Awangardy Krakowskiej wywodzącego się z Podkarpacia. Był to powód, dla którego w naszych stronach zagościła jego córka, Uta Przyboś. Zaproszona przez prezesa Stowarzyszenia Nasz Dom Rzeszów, Jerzego Maślankę, prezesa Stowarzyszenia Kultury Teatralnej, Dariusza Dubiela oraz prezesa ZLP w Rzeszowie Martę Pelińko, spędziła trzy dni, odwiedzając Rzeszów, Strzyżów i Gwoźnicę. W Rzeszowie odwiedziła miejsca związane z biografią ojca. W rzeszowskim ośrodku konferencyjnym „Zodiak” wzięła udział w spotkaniu autor-

skim. Zaprezentowała się nie tylko jako córka poety, ale też jako poetka i malarka. Gospodarzem spotkania był redaktor naczelny miesięcznika „Nasz Dom Rzeszów”, Jerzy Maślanka. Całość interesująco i ze swadą prowadzili: dr Henryk Pietrzak, dyrektor TVP Rzeszów i pracownik Centrum „Polonus” UR, Mieczysław A. Łyp.

Rozpoczęto od przedstawienia biogramu i dorobku twórczego Uty Przyboś, po czym zostały zaprezentowane wiersze z jej tomików: *Nad wyraz* (Kielce 2007), *A tu tak* (Kielce 2009). Liryki przedstawiano nie tylko w języku polskim (prezentacja autorska), ale też w tłumaczeniach na języki: rumuński, gruziński, turecki, białoruski i rosyjski. Translacji tych dokonali słuchacze Centrum „Polonus” UR. Rozmowa z Utą Przyboś i jej opowiadania o rodzicach, życiu domowym, kręgu znajomych i przyjaciół ojca została wzbogacona odtworzeniem nagrania głosu poety recytującego dwa własne wiersze. Uczestnicy spotkania mieli okazję dowiedzieć się wielu niezwy-

Uta Przyboś (pierwsza z prawej) w otoczeniu Mieczysława A. Łypa, Alesii Ulasowej i Jany Wołczewskiej z Białorusi

Dr Henryk Pietrzak w trakcie prezentacji biogramu Uty Przyboś

kle interesujących szczegółów, które znakomicie uzupełniały biografię poety. Córka Juliana Przybosia okazała się osobą bardzo kontaktową, bezpośrednią, o dużym uroku osobistym. Świetnie nawiązywała kontakt z publicznością, posługując się pięknym, barwnym językiem literackim.

Na zakończenie spotkania słuchacze Centrum „Polonus” UR przedstawili program muzyczny, a Uta Przyboś zaprezentowała swój tekst poświęcony ojcu. Publiczność nagrodziła gościa okłaskami, licznymi bukietami kwiatów, a rozmowy po zakończeniu spotkania trwały bardzo długo.

Jadwiga Wilk

„PROJEKT ZERÓWKA” ZAKOŃCZONY POWODZENIEM

Pomysł na pomoc dzieciom w albańskiej szkole – „Projekt Zerówka” został przybliżony czytelnikom w poprzednich wydaniach Gazy Uniwersyteckiej. Tym razem informacja o tym, że powodzeniem zakończył się ostatni etap przedsięwzięcia. Po zebraniu w Rzeszowie artykułów szkolnych i pomocy pedagogicznych pojechaliśmy (Beata, Kasia, Iwona, Edyta, Natalia, Jadwiga, Damian i Szymek) do Bilaj, by w okolicznej wiosce Murqine odnowić pomieszczenie szkoły podstawowej. I choć mogłoby się to wydawać dziwne, bo przecież tam również są młodzi ludzie, którzy mogliby się tym zająć, rzeczywistość potwierdziła słusność naszego wyjazdu.

Albania to dość specyficzny kraj, z niecodziennymi tradycjami. Jedną z nich jest ta, że najstarszy mężczyzna z rodziny wyjeżdża jako pierwszy za granicę (do Włoch, Niemiec, Wielkiej Brytanii) i tam zarabia na utrzymanie rodziców i rodzeństwa, po czym dołączają do niego bracia. W ten sposób wyjeżdżają niemal wszyscy młodzi mężczyźni. Przyjeżdżają na wakacje „po żonę”, po czym wracają zarabiać na budowę w Albanii domu, którego jednak z reguły nie zamieszkują. To z grubsza powód, dla którego tak mało młodych ludzi można spotkać w Albanii. Trudno więc oczekiwać, że zajmą się utrzymaniem w należytym porządku pomieszczeń szkoły, która w dodatku jest własnością publiczną. Gdy po raz pierwszy

zobaczyliśmy szkołę, mocno zdziwiliśmy się, gdyż była bardziej zaniedbana niż mogliśmy się spodziewać. Oceniliśmy rozmiar prac i wyczyli potrzebne materiały, i wróciliśmy do Bilaj.

Pierwsza wizyta w szkole

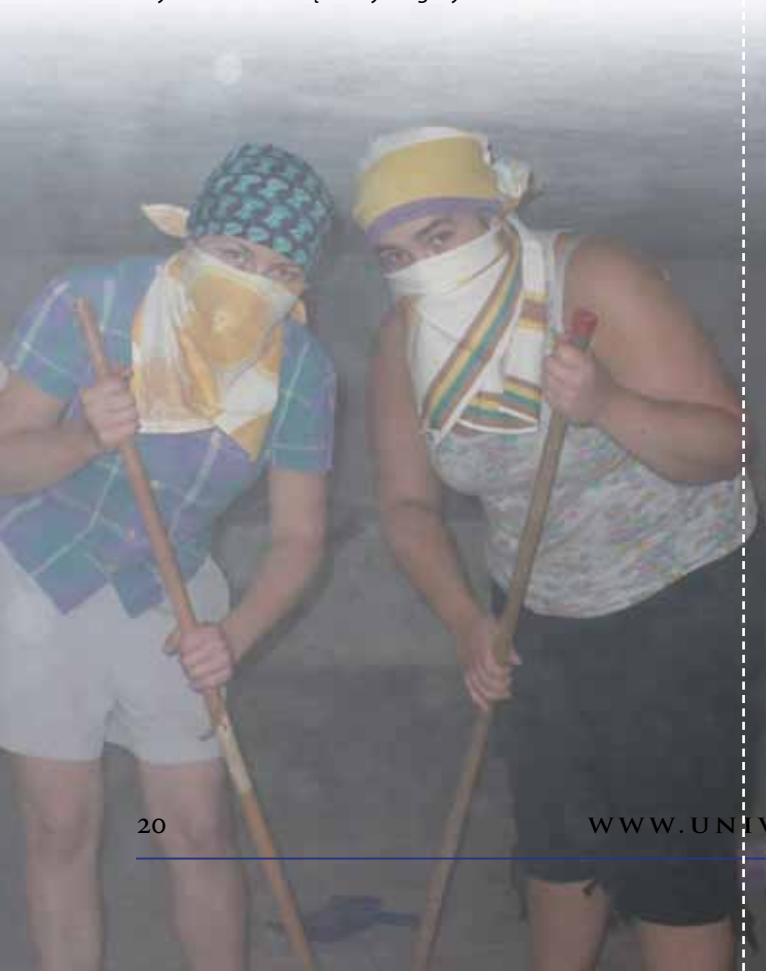

Zapraszamy dzieci na półkolonie

Przez pierwszych kilka dni mieszkaliśmy w obiektach prowincji księży Salwatorianów. Z uwagi na to, że byliśmy pierwszymi w tym roku wolontariuszami, podjęliśmy się czynności zmierzających do przygotowania ośrodka dla nas i kolejnych młodych ludzi, którzy będą pomagać lokalnej społeczności. Zajęliśmy się przygotowywaniem kuchni, spiżarni i innych pomieszczeń gospodarczych. Na deser został nam pokój wspólny z przynoszącym ulgę w 40-stopniowym upale wiatrakiem. Ze sprawami organizacyjnymi uporaliśmy się w dwa dni.

W międzyczasie dowiedzieliśmy się m. in., dlaczego na mijających w trakcie podróży do Bilaj domach, tak często zresztą niedokończonych, wiszą ogromne miski lub laki. Zabawki są rodzajem talizmanu odstraszaającego złe duchy i nieszczęścia, a budowa domu w Albanii w zasadzie nigdy nie ma końca. Zaczyna się od parteru, który z reguły jest niezasiedlony, bo przecież kiedyś może uda się uruchomić prywatny interes i wówczas będą to pomieszczenia sklepu, lub innej tego typu jednostki. Na pierwszym piętrze mieszkają rodzice, wyżej inna część rodziny, bo przecież razem tańiej i taniej wychodzi, a kończyć budowy nie trzeba, bo nie wiadomo kiedy rodzina się powiększy i wówczas dobuduje się piętro lub dwa (z pieniędzy syna pracującego za granicą), aby wszystkich pomieścić.

Przed mijanymi domami, przeważnie na podjazdach, nieustannie lała się woda. Nasza pierwsza teoria głosząca, że pewnie mają jakieś święto wody lub inne święto obfitości szybko została obalona. Okolice, w której mieszkaliśmy była położona w dolinie. W związku z tym była zasobna w wodę. Złoża są jednak na wyzerpaniu, o czym tubylcy myśleć na razie nie zamierzają.

Edyta i Natalia bielą ściany magazynu

Albania to kraina gór i bunkrów, choć tych drugich jest już nieco mniej niż było jeszcze 10 lat temu. Enver Hodża (przywódca Albanii od końca II wojny światowej aż do śmierci w 1985) kazał zbudować ich około 600 tysięcy w kraju wielkości naszego większego województwa. Po latach część bunkrów zarosła roślinnością, inne zostały przerobione przez rolników na składowiska narzędzi czy warzyw, a jeszcze inne rozbito, by odzyskać z nich stalowe druty na budowę nowego domu.

Każdego dnia wieczorem spotykaliśmy się z miejscową młodzieżą (średnia wieku 16 lat, głównie panny na wydaniu i chłopcy kończący naukę w szkole), która chętnie przychodziła, by porozmawiać (niemal wszyscy znają język angielski i porozumiewają się nim płynnie), pograć w gry zespołowe, pośmiać się z żartów sytuacyjnych. W trakcie jednego z takich spotkań znaleźliśmy żółwia, który nie robi tam bynajmniej za miejscową maskotkę. Jaszczurki i żółwie to codzienność tamtejszej fauny, choć, jak się wydaje na obiad podawane nie są, bo dzieciaki przepisu na zupę z żółwia nie znają. Późnym wieczorem natomiast, gdy temperatura spadała do przyzwoitych już dwudziestu kilku stopni, zasiadaliśmy wraz z księdzem Dawidem (i arbuzem w ogromnych, zmrożonych ilościach) na kanapach, by obejrzeć kolejny odcinek bajki robiącej furorę wśród wolontariuszy z Polski: „Finaasz i Ferb”.

W trakcie naszych obowiązków gospodarczych zdarzył się nieprzyjemny wypadek. Krwiożercze osy, wiedzione chęcią zemsty za zniszczenie dwóch znalezionych wcześniej gniazd, pogryzły Katarzynę – jedną z wolontariuszek. Wszyscy odetchnęliśmy z ulgą, gdy okazało się, że jednak nie jest na nie uczulona, mogłaby bowiem nie doczekać wizyty w szpitalu oddalonym o około 2 godziny drogi samochodem.

Przy jednej z kolacji proboszcz Wojtek oświadczył nam, że „pozwoił sobie ofiarować nasze siły Siostram Miłosierdzia mieszkającym i działającym w Tiranie”. Początkowa niechęć do tego pomysłu (przecież przyjechaliśmy tu remontować szkołę) przerodziła się jednak w zadowolenie z faktu bytowania w stolicy. Do sióstr pojechaliśmy po 2 dniach, nie mając zielonego pojęcia, czego mamy się spodziewać. Jedynym pewnikiem był fakt, że siostra przełożona jest Polką, a każda z pozostałych 7 mówi po angielsku. Osiem sióstr i kilka kucharek okazało się wystarczającą pomocą dla 50 kobiet mieszkających na stałe w ośrodku prowadzonym przez nie, w którym i my zamieszkaliśmy. Wyniszczające ciało i umysł choroby to codzienność pensjonariuszek, bardzo często przykutych do wózka inwalidzkiego lub łóżka. Ku naszemu zdziwieniu nie opuszcza ich jednak dobry humor i uśmiech. Nie mogliśmy stać obok ludzkiego nieszczęścia. Chcieliśmy być jak najbliżej tej rzeczywistości, tak odmiennej od realiów, jakie spotykamy w polskich domach pomocy.

Zaczęliśmy od prac porządkowych w magazynach z żywnością i środkami chemicznymi, a skończyliśmy na pomocy przy codziennych czynnościach i rozmowie z kobietami. Bariera językowa przestała być przeszkodą w przeciwieństwie do panującego tam upału, który skutecznie pozbawiał nas części sił. Dlatego dopiero wieczorem wychodziliśmy zwiedzać stolicę. Integracja postępowała także w trakcie wycieczek do okolicznych miast, jakie mieliśmy sposobność poznać wraz z siostrami. Zapraszaliśmy

dzieci na półkolonię, kąpaliśmy się w Adriatyku, obozując na dzikiej plaży, zwiedzaliśmy ruiny zamków, poznając ich legendy.

Po powrocie z wycieczek systematycznie robiliśmy ozdoby do starej fabryki, która służyć miała za schronienie przed słońcem dzieciom w trakcie półkolonii organizowanej przez siostry.

Dzień wyjazdu do Bilaj był jednym ze smutniejszych momentów naszej podróży. Trudno było rozstać się zarówno z siostrami jak i mieszkającymi tam kobietami, które nierzadko były w naszym wieku.

Kolejnego dnia, już wczesnym rankiem zaczęliśmy remont pomieszczenia lekcyjnego w szkole w Murqinie. Gdy po zakupach w sklepie z materiałami wykończeniowymi przyjechaliśmy na miejsce, sala była już opróżniona z mebli, a ściany umyte przez wolontariuszy, którzy rezydowali w Bilaj. Ochoczo przystąpiliśmy do pracy ze świadomością, że w końcu zajmujemy się zadaniem, na które byliśmy nastawieni od początku naszej działalności w Albanii. Wieczorem, po jednej dłuższej południowej przerwie, klasa była gotowa na wniesienie pomalowanych przez nas wcześniej ławek i zawieszenie przygotowanych już pomocy edukacyjnych, co uczynili wolontariusze, którzy przybyli już po naszym wyjeździe z Albanii. Ksiądz Dawid zajął się instalacją kupionych przez nas lamp i uszczelnianiem okien oraz naprawą drzwi.

Tak skończyła się nasza praca dla albańskiej społeczności. Nasze plany zostały pokrzyżowane przez miejscowe potrzeby, odmienne od tych, których się spodziewaliśmy. Byliśmy blisko ludzi, rozmawialiśmy z nimi, bawiliśmy się razem, zdarzało się, że wspólnie płakaliśmy. Ten kontakt ma dziś większą wartość niż prace budowlane zrealizowane w szkole, choć zapewne posłużą długo dzieciakom z Murqine. Staraliśmy się funkcjonować jak najlepiej w nieustannie zmieniających się okolicznościach. Wyjazd nie był łatwym zadaniem, jednak jego rezultaty jeszcze przez długi czas będą widoczne nie tylko w murach szkoły.

PS. Część grupy (Iwona, Edyta, Jadwiga, Szymek i Damian) nie wróciła od razu do Polski, pojechaliśmy zwiedzać Czarnogórę i Serbię, ale to już całkiem inna historia ...

ANABASIS

Studia Classica et Orientalia

Z inicjatywy prof. Marka Jana Olbrychta (kierownika **Zakładu Historii Starożytnej Orientalistyki Uniwersytetu Rzeszowskiego**) ukazało się nowe czasopismo naukowe **ANABASIS, Studia Classica et Orientalia**, wydane nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Rzeszowskiego.

O randze przedsięwzięcia świadczy skład autorów I tomu ANABASIS: publikują w nim znakomici specjaliści z Niemiec, USA, Iranu, Rosji, Uzbekistanu, Ukrainy, Belgii, Francji i Polski. W skład Rady Redakcyjnej ANABASIS weszli wybitni w skali światowej naukowcy z zakresu historii starożytnej, orientalistyki i archeologii z kilku krajów.

ANABASIS obejmuje swoim zakresem dzieje i kulturę wschodniej części świata śródziemnomorskiego, Azji Zachodniej i Centralnej do okresu wczesnoislamskiego. Czasopismo stanowi forum prezentacji najnowszych wyników

badań naukowych. Publikowane są artykuły wyłącznie po angielsku lub w innych językach kongresowych (niemiecki, włoski, francuski, hiszpański).

Powstanie ANABASIS wynika z wieloletniej współpracy naukowej prof. M.J. Olbrychta z ośrodkami badawczymi w krajach UE, w Rosji, na Ukrainie, w Iranie, Azerbejdżanie, Turcji, w krajach Azji Środkowej (Uzbekistan, Turkmenistan, Tadżykistan), w Japonii, Chinach i USA.

Założenie nowego czasopisma spotkało się z żywym odzewem i wsparciem w wielu polskich i zagranicznych ośrodkach naukowych, które deklarują stałą współpracę przy redagowaniu periodyku. Obecnie napływają materiały do tomu II, planowanego na koniec 2011 roku. Streszczenia i spisy treści ANABASIS będą dostępne na specjalnej stronie internetowej

ANABASIS. Studia Classica et Orientalia

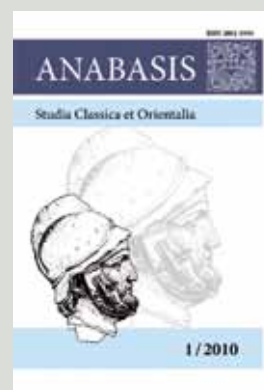
Rada Redakcyjna (EDITORIAL BOARD)

Daryoush Akbarzadeh	(Iran, National Museum, Tehran)
Agustí Alemany	(Spain, Autonomous University of Barcelona)
Touraj Daryaee	(USA, Irving University, California)
Jangar Ilyasov	(Uzbekistan, Academy of Sciences)
Ryszard Kulesza	(Poland, University of Warsaw)
Jeffrey D. Lerner	(USA, Wake Forest University)
Sabine Müller	(Germany, University of Kiel)
Valentina Mordvintseva	(Ukraine, Crimean Branch of the Institute of Archaeology, Academy of Sciences)
Ruslan Muradov	(Turkmenistan, National Department for Protection, Research and Restoration, Ashgabad)
Valery P. Nikonorov	(Russia, Russian Academy of Sciences, Sankt-Petersburg)
Tomasz Polański	(Poland, Jan Kochanowski University)
Karolina Rakowiecka	(Poland, Jagiellonian University)
Eduard V. Rtveladze	(Uzbekistan, Academy of Sciences)
Martin Schottky	(Germany)

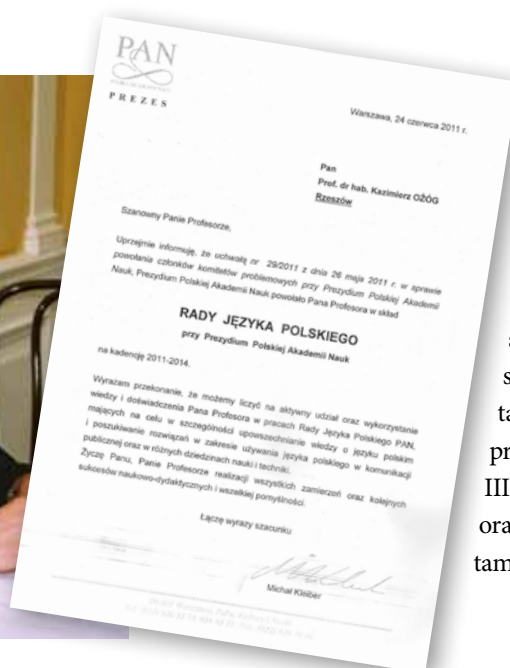
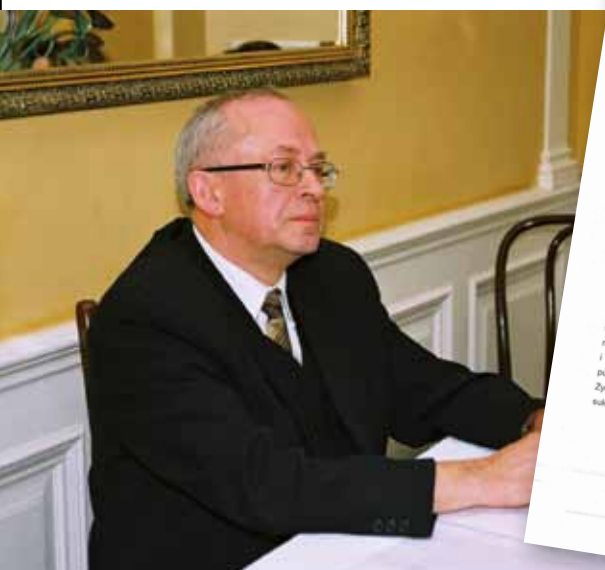
REDAKTOR (EDITOR-IN-CHIEF)

Prof. Marek Jan Olbrycht

Zakład Historii Starożytnej i Orientalistyki
Uniwersytet Rzeszowski
al. Rejtana 16C
35-310 Rzeszów

PROF. KAZIMIERZ OŻÓG ZOSTAŁ POWOŁANY DO RADY JĘZYKA POLSKIEGO

Prof. dr hab. Kazimierz Ożóg pracuje w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Rzeszowskiego, językoznawca. Autor licznych książek i artykułów naukowych, działający na rzecz upowszechniania językowej poprawności. Rocznie odbywa ponad 100 spotkań w różnych środowiskach Podkarpacia. Znany w Polsce popularyzator wiedzy o kulturze. W latach 1976-1990 nauczyciel akademicki UJ, przez następne 4 lata na Uniwersytecie Lille III (Francja). Od 1994 r. w Rzeszowie – WSP oraz Uniwersytet Rzeszowski. Absolwent UJ, tam uzyskał wszystkie stopnie naukowe.

Podstawowe informacje o Radzie Języka Polskiego przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk

Rada Języka Polskiego została powołana w roku 1996 Uchwałą nr 17/96 Prezydium Polskiej Akademii Nauk jako Komitet przy Prezydium PAN. Od maja 2000 roku działa na mocy Ustawy o języku polskim z dnia 7 października 1999 roku, uchwalonej przez Sejm RP.

W skład Rady wchodzić ludzie nauki (językoznawcy i przedstawiciele innych dyscyplin: fizyki, informatyki, medycyny, literaturoznawstwa, historii sztuki, filozofii, logiki, prawa) i kultury (pisarze, aktorzy, dziennikarze). Osobą zasłużoną dla powstania Rady jest jej pierwszy przewodniczący (1996-2000), prof. dr hab. Walery Pisarek. Od maja 2000 r. przewodniczącym Rady jest prof. dr hab. Andrzej Markowski.

Rada, jako „instytucja opiniodawczo-doradcza w sprawach używania języka polskiego” (art. 12., p. 1 Ustawy o języku polskim) zakresem swego działania obejmuje wszelkie sprawy dotyczące używania i rozwoju języka polskiego. Do zadań Rady należy m.in. stała dbałość o język polski i jego ochrona jako ogólnonarodowego dobra kultury i dziedzictwa narodowego oraz upowszechnianie wiedzy o polszczyźnie w prasie, radiu i telewizji, a także na

konferencjach naukowych i popularnonaukowych oraz za pomocą własnych publikacji. Rada wypowiada się we wszystkich istotnych kwestiach dotyczących współczesnej polszczyzny, współtworzy politykę językową państwa, analizuje i krytycznie ocenia polszczyznę używaną publicznie. W szczególności Rada wydaje opinie i formułuje ekspertyzy dotyczące używania języka polskiego w działalności publicznej i obrocie prawnym, a zwłaszcza w reklamie, prasie, radiu, telewizji i administracji. Opiniuje nazwy proponowane dla firm, towarów i usług, ocenia język czasopism i publikacji prasowych, wypowiada się w kwestii form nietypowych imion nadawanych dzieciom. W wielu wypadkach dzięki opiniom Rady udało się nie upowszechnić określeń niepoprawnych (np. szynek jako nazwa wędliny czy Opieńka jako imię męskie). Dotąd przewodniczący i sekretarz Rady udzielili około 1000 takich opinii. Opinie i orzeczenia Rady, a także informacje o jej działalności ogłaszane są w biuletynie „Komunikaty Rady Języka Polskiego” oraz na stronie Rady w zakładce Opinie.

Rada stale współpracuje z Ministerstwem Edukacji Narodowej, Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Komitetem Badań Naukowych,

Głównym Geodetą Kraju, Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Państwową Inspekcją Handlową, Polskim Instytutem Normalizacyjnym i Radą Etyki Mediów. Co dwa lata jest zobowiązana przedkładać Sejmowi i Senatowi RP pisemne sprawozdanie o stanie polszczyzny.

Co trzy lata wybierany jest nowy skład Rady. Posiedzenia Rady odbywają się zwykle dwa razy w roku. W Radzie działa osiem komisji problemowych: Komisja Dydaktyczna, Komisja Języka Religijnego, Komisja Języka Prawnego, Komisja Terminologii Informatycznej, Komisja Języka w Mediach, Komisja Języka Medycznego, Komisja Ortograficzno-Onomastyczna, Komisja Kultury Żywego Słowa.

Działalność naukowa Rady

- Rada organizuje konferencje naukowe, z których najważniejsze to Fora Kultury Słowa.

- Publikacje

Pod auspicjami Rady ukazują się książki. Dwa razy w roku Rada wydaje także biuletyn informacyjny pt. „Komunikaty Rady Języka Polskiego przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk”, który jest rozsyłany do zainteresowanych osób i instytucji.

PROFESOR BOLESŁAW GINTER WYRÓŻNIONY PRZEZ WŁADZE UNIwersytetu Wrocławskiego

Fot. Jerzy Katarzyński

3 października, podczas uroczystej inauguracji roku akademickiego 2011/2012 w Uniwersytecie Wrocławskim wyróżniono prof. dr hab. Bolesława Gintera tytułem doktora honoris causa tej uczelni.

Profesor jest znawcą starszej i środkowej epoki kamienia w Polsce, a także paleolitu Półwyspu Bałkańskiego i północno-wschodniej Afryki oraz okresu predynastycznego w Egipcie. Prowadził wykopaliska w Polsce, Bułgarii, Grecji i Egipcie. Jest autorem i współautorem około 160 publikacji naukowych, w tym 13 książek. Obecnie wraz z zespołem bada osadnictwo paleolityczne w Jaskini Ciemnej w Ojcowskim Parku Narodowym.

Urodzony w 1938 roku we Lwowie, w okresie wojny mieszkał w Głogowie Małopolskim, później w Żywcu, gdzie ukończył liceum. Absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego, gdzie uzyskał doktorat i habilitację, profesor od 1985 roku. Na UJ pełnił m.in. funkcję prodziekana (1984-1987) oraz prorektora ds. nauki (1990-1993). Przez 30 lat kierował Zakładem Archeologii Epoki Kamienia. W 2009 roku przeszedł na emeryturę, ale pracuje nadal na Uniwersytecie Rzeszowskim.

Prof. dr hab. Bolesław Ginter jest związany z Instytutem Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego od 1999, tj. od początku jego funkcjonowania. Profesor, w ramach zatrudnienia na części etatu, prowadził (i prowadzi nadal) zajęcia z zakresu starszej i środkowej epoki kamienia (jeden z głównych wykładów, wchodzący w skład podstawowego kanonu studiów archeologicznych). Po uzyskaniu przez Wydział Socjologiczno-Historyczny uprawnień doktorskich, włączył się w kształcenie na studiach III stopnia. Aktualnie pod Jego opieką naukową znajduje się 4 doktorantów.

W latach 2005-2011 prof. Ginter koordynował wiele badań terenowych, prowadzonych przez Instytut Archeologii/Fundację Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego, sprawując funkcję ich konsultanta.

Członek wielu instytucji naukowych, m.in.: Polskiej Akademii Umiejętności, Komitetu Nauk Pra- i Protohistorycznych PAN, Union Internationale des Sciences Prehistoriques et Protohistoriques, Deutsches Archaeologisches Institut, International Association of Egyptologists i American Academy w Rzymie.

Prof. Ginter od lat współpracuje z Instytutem Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego. Recenzował, opiniował do druku i współredagował wiele prac naszych archeologów, którzy niejednokrotnie konsultowali z nim swoje badania.

Opracowano na podstawie materiałów nadesłanych przez Uniwersytet Wrocławski.

DR HAB. PROF. UR GRZEGORZ ŚLUSARZ

ZOSTAŁ POWOŁANY DO KOMITETU PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU PRZY PREZYDIUM PAN

Grzegorz Ślusarz, dr habilitowany nauk ekonomicznych w dyscyplinie: ekonomia, specjalności: polityka gospodarcza, gospodarka regionalna i lokalna, prof. nadz. Uniwersytetu Rzeszowskiego, dziekan Wydziału Ekonomii. Ekspert w zakresie rozwoju regionalnego i lokalnego. W swojej pracy zawodowej łączy wiedzę i umiejętności badacza-dydaktyka z praktyką. Wyrazem tego jest udział w ponad 40 projektach badawczych i szkoleniowych realizowanych we współpracy z samorządem terytorialnym (różnych szczebli) oraz organizacjami pozarządowymi – finansowanymi głównie ze środków UE. W ostatnich 14 latach uczestniczył w pracach różnych zespołów opracowujących strategie rozwoju lokalnego i regionalnego oraz pracował w Panelu Ekspertów przy Marszałku Województwa Podkarpackiego oceniającym wnioski na dofinansowanie projektów.

Autor ponad 100 artykułów naukowych i popularno-naukowych, redaktor lub współredaktor 9 monografii i prac zbiorowych oraz autor 4 książek. Dorobek ten poświęcony jest głównie problematyce społeczno-ekonomicznego rozwoju lokalnego i regionalnego ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa i obszarów wiejskich, polityce regionalnej wobec obszarów problemowych zagrożonych marginalizacją, rozwojowi zrównoważonemu, zarządzaniu w rozwoju lokalnym i regionalnym, metodom aktywizacji społeczności lokalnych, planowaniu strategicznemu w rozwoju gmin i regionów, współczesnym procesom integracyjnym. Ekspert i konsultant z doświadczeniem międzynarodowym.

Dr hab. prof. UR Grzegorz Ślusarz doktorat uzyskał w 1989 r. (Akademia Ekonomiczna w Krakowie - Wydział Ekonomiki Produkcji; habilitację w 2007 r. w Akademii Ekonomicznej w Poznaniu. W szkolnictwie wyższym pracuje od grudnia 1980 roku - zaczął w krakowskiej Akademii Rolniczej, od 2001 r. w Uniwersytecie Rzeszowskim. Od września 2008 r. jest dziekanem Wydziału Ekonomii.

PROFESURA NA WYDZIALE MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZYM

Piotr Bożek urodził się 7 października 1966 roku w Krakowie. W 1988 roku ukończył studia fizyki na Uniwersytecie Jagiellońskim. W latach 1988-1992 był słuchaczem Studium Doktoranckiego w Instytucie Fizyki Jądrowej w Krakowie. Zajmował się opisem zderzeń cząstek elementarnych i jąder atomowych, w których produkowana jest duża ilość nowych cząstek. W trakcie przygotowywania rozprawy doktorskiej przebywał na stażach naukowych w laboratoriach GSI w Darmstadt (6 miesięcy), w Niemczech i GANIL w Caen (2 lata), we Francji. W 1992 roku otrzymał tytuł doktora na podstawie rozprawy doktorskiej „Intermittency and multiparticle correlations in high energy collisions”, wykonanej pod kierunkiem profesora Marka Płoszajczaka.

Wyniki pracy doktorskiej stały się podstawą kilkunastu publikacji naukowych, w tym artykułu przeglądowego w renomowanym czasopiśmie *Physics Reports*. Od 1992 roku Piotr Bożek jest zatrudniony w Zakładzie Fizyki Teoretycznej w Instytucie Fizyki Jądrowej w Krakowie.

W latach 1995-2000 przebywał na dłuższych stażach naukowych w Instytucie Fizyki Teoretycznej im. Yukawy w Kioto, i na Uniwersytecie w Heidelbergu (po 1 roku) oraz na Uniwersytecie Stanowym w Michigan (2 lata). Głównym tematem jego prac badawczych w tym okresie były kwantowe układy silnie oddziałujące, fizyka klastrow metalicznych oraz dynamiczne modelowanie zderzeń jąder atomowych.

W 2003 roku Rada Naukowa Instytutu Fizyki Jądrowej nadała mu stopień doktora habilitowanego na podstawie dorobku naukowego i rozprawy „Metody spektralne i propagacja poza powłoką masy dla materii jądrowej”. Od 2006 roku pracuje w Instytucie Fizyki Uniwersytetu Rzeszowskiego na stanowisku profesora nadzwyczajnego, jest też profesorem w Instytucie Fizyki Jądrowej PAN w Krakowie. Piotr Bożek prowadził wykłady z mechaniki kwantowej, kosmologii, algebry, mechaniki teoretycznej, metod numerycznych.

W ostatnich latach zajmuje się modelowaniem zderzeń jądrowych o skrajnie relatywistycznych energiach. Prace te mają na celu zrozumienie procesów zachodzących w zderzeniach jądrowych, badanych eksperymentalnie na akceleratorach RHIC w Brookhaven National Laboratory i LHC w CERN-ie. Wyniki badań z tej dziedziny, z ostatnich 6 lat, zostały opublikowane w ponad 20 artykułach naukowych i były przedstawiane przez prof. Bożka na najważniejszych konferencjach międzynarodowych.

Piotr Bożek jest autorem ponad 80 publikacji naukowych, był promotorem jednej rozprawy doktorskiej i ponad 30 prac magisterskich, kierował kilkoma projektami badawczymi, jest laureatem stypendium START Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej i stypendium Fundacji Humboldta, a także Nagrody Prezesa Rady Ministrów za rozprawę habilitacyjną. Postanowieniem Prezydenta RP otrzymał tytuł profesora nauk fizycznych 15 lipca 2011 roku.

HABILITACJA NA WYDZIALE WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

Sławomir Drozd w rzeszowskiej uczelni pracuje od 1998 r., obecnie w Katedrze Sportu w Zakładzie Sportów Wodnych i Zimowych Wydziału Wychowania Fizycznego.

Po zakończeniu studiów na kierunku wychowanie fizyczne i zdrowotne, w 1998 r., był asystentem Zakładu Medycyny Sportowej (1999–2001) i uczestniczył w programach badawczych pod kierunkiem prof. dra hab. Jana Przybyłowskiego, związanych z medycyną sportową. Ich wyniki zostały przedstawione między innymi w publikacjach: *Wpływ długotrwałego wysiłku fizycznego na stężenie we krwi aldosteronu, kortyzolu, testosteronu i na niektóre parametry biomechaniczne oraz Zespół Gilberta u supermaratończyka, a powysiłkowe zmiany biomechaniczne i hormonalne*.

W latach 2002–2008 Sławomir Drozd regularnie uczestniczył w seminariach naukowych prowadzonych przez prof. dra hab. Władimira Bożiłowa. Brał też udział w programie badawczym *Dziecko Bydgoskie* oraz programach dotyczących kompleksowych badań antropologicznych i medycznych bliźniąt, badań antropologicznych dojrzewania płciowego i sprawności fizycznej dzieci i młodzieży okolic Rzeszowa i Bieszczadów.

Zebrany materiał badawczy oraz nabyte doświadczenie posłużyły do przygotowania rozprawy doktorskiej *Analiza trafności i rzetelności testów do oceny sprawności motorycznej w ostatniej fazie rozwoju i dojrzewania płciowego w wieku 16–24 lata z uwzględnieniem budowy somatycznej*.

Tytuł doktora nauk medycznych w zakresie biologii medycznej S. Drozd uzyskał na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, na Wydziale Lekarskim *Collegium Medicum* (2005).

W latach 2006–2008 uczestniczył w projekcie badawczym Urzędu Miasta Rzeszów pt.: *Zdrowe miasta – zdrowie dla wszystkich – Dziecko Rzeszowskie*. Wyniki tychże badań zostały opublikowane w monografii *Dziecko Rzeszowskie 2008*.

Od pięciu lat Sławomir Drozd pełni funkcję kierownika Zakładu Sportów Wodnych i Zimowych na Wydziale Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego. W tym okresie dał się poznać jako wyśmienity dydaktyk, organizator i społecznik. Był współorganizatorem wielu konferencji naukowych, przygotowywanych przez Uniwersytet, Urząd

Miasta Rzeszowa, Podkarpackie Towarzystwo Naukowe Kultury Fizycznej i Europejską Akademię na Rzecz Rozwoju Euroregionu Karpaty.

15 czerwca br. S. Drozd obronił pracę habilitacyjną: *Kształtowanie się wybranych zdolności koordynacyjnych 10-letnich chłopców w dziedzinie pedagogika sportu na Uniwersytecie Preszowskim w Preszowie*.

DR HAB. PROF. UR OLGA POPOWICZ

Absolwentka Wydziału Wokalnego Akademii Muzycznej w Krakowie. Kwalifikacje I stopnia sztuki muzycznej w zakresie dyscypliny artystycznej wokalistyka uzyskała w 2000 roku w Akademii Muzycznej we Wrocławiu. Trzy lata później obroniła pracę doktorską z zakresu muzykologii w Instytucie Sztuki Folklorystyki i Etnologii Narodowej Akademii Nauk Ukrainy w Kijowie. W 2011 r. uzyskała stopień doktora habilitowanego w Akademii Muzycznej w Katowicach. 1 sierpnia 2011 została mianowana na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Instytucie Muzyki Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Jest autorką 40 publikacji na temat literatury wokalne i kultury muzycznej. Zostały wydane też cztery pozycje pod jej redakcją. Ostatnia publikacja zwrta nosi tytuł: *Pieśń solowa w twórczości kompozytorów ukraińskich XIX i pierwszej połowy XX wieku*.

W 2008 roku została członkiem Sekcji Muzykologicznej Związku Kompozytorów Ukrainy.

Jako solistka wykonuje muzykę oratoryjną i kameralną. Specjalizuje się w liryce wokalne kompozytorów ukraińskich. Ma w swoim dorobku wiele koncertów w kraju i za granicą (Słowacja, Ukraina, Niemcy, Włochy, Belgia, Francja, Jugosławia, Austria, Dania, Szwecja, Norwegia, Anglia, Kanada, USA).

Nagrała 8 płyt CD: 1. *Borys Latoszyński – Ukraińskie pieśni solowe*, 2. *Waldemar Walecki – Msza Rezurekcyjna*, 3. *partie solowe na płycie chóru Synthagma Betlejem otwiera Eden*, 4. *Mychajło Werbycki – Liryka wokalna i utwory gitarowe*, 5. *Płoną ognie – Pieśni solowe kompozytorów ukraińskich*, 6. *Partie solowe na dwupłytowym albumie Żeńskiego Kameralnego Chóru „Namysto” – Muzyka cerkiewna, Kolędy*, 7. *Mychajło Werbycki „Gitaro 16” – liryka wokalna*, 8. *Pieśni solowe kompozytorów ukraińskich*. Współpracuje z radiem i telewizją w Polsce i za granicą.

W 1997 roku otrzymała stypendium twórcze Ministra Kultury i Sztuki, a rok później została wyróżniona odznaką Zasłużony Działacz Kultury. Nagrodę Indywidualną II stopnia Dyrektora Centrum Edukacji Artystycznej otrzymała w 2001 roku. Za szczególne osiągnięcia w dziedzinie muzyki i upowszechniania kultury została uhonorowana najpierw indywidualną, a następnie zespołową Nagrodą Zarządu Województwa Podkarpackiego (2002, 2004 r.). We wrześniu 2003 roku otrzymała Srebrny Krzyż Zasługi, a rok później Zespołową Nagrodę I stopnia Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego. W 2011 roku otrzymała dyplom honorowy Ministra Kultury Ukrainy za profesjonalizm w pracy.

DR HAB. PROF. UR BEATA SZLUZ

13 czerwca 2011 r. dr Beata Szluz otrzymała stopień doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie socjologii, nadany przez Radę Wydziału Nauk Historycznych i Społecznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Podczas lipcowego posiedzenia Senatu UR zatwierdzono wniosek o nadanie tytułu profesora nadzwyczajnego w Uniwersytecie Rzeszowskim.

Dr hab. prof. UR Beata Szluz od sierpnia br. pracuje w Instytucie Socjologii Uniwersytetu Rzeszowskiego. Współpracuje także w zakresie naukowo-dydaktycznym z Instytutem Teologiczno-Pastoralnym im. św. Józefa Sebastiana Pelczara w Rzeszowie. Jest absolwentką Wydziału Społeczno-Pedagogicznego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie. Studiowała ponadto na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Od 1993 r. pracowała na stanowisku stażystki, asystentki, a po obronie rozprawy doktorskiej – adiunkta.

Od kilkunastu lat głównym obszarem zainteresowań naukowych Beaty Szluz są – ujmując ogólnie – problemy społeczne. Jej uwagę skupiają zwłaszcza dysfunkcje, różne formy zagrożeń, patologii i dezorganizacji życia społecznego, w tym bezdomność powiązana na ogół z ubóstwem. Z powodu nieustannie zmieniających się warunków życia i stanu świadomości społecznej, a także możliwości rozwoju samodzielności ekonomicznej poszczególnych jednostek, kryteria definiowania takich pojęć jak np. „bezdomność” czy „ubóstwo” ulegają zmianom i przewartościowaniu, dlatego są one przez naukowców analizowane jako kategorie wartościujące, niemalże zawsze wiążące się z subiektywnym spojrzeniem badacza społecznej rzeczywistości. Od początku zajmowania się tą sferą życia społecznego stara się osadzić swoje badania na bezpośrednich kontaktach z jednostkami, które się z nimi zmagają. Jej problematyka badawcza koncentruje się wokół następujących zagadnień: niepełnosprawność jako problem społeczny; profesjonalizacja pracy socjalnej, streetworking i wolontariat w pomocy społecznej; bezdomność jako problem społeczny, strategie pomocy osobom bezdomnym w Polsce i w Unii Europejskiej, mieszkalność socjalna; tworzenie lokalnej sieci wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz aktywizowanie środowisk i osób marginalizowanych.

Podczas studiów w ośrodku lubelskim odbyła wiele praktyk, m.in. w Uniwersytecie Medycznym w Lublinie, w domach pomocy społecznej, warsztatach terapii zajęciowej, ośrodku szkolno-wychowawczym dla dzieci niesłyszących i słabo słyszących, a także niewidomych i słabo widzących, które pozwoliły na zdobycie doświadczeń i wiedzy oraz rozwijanie zainteresowań problemami osób niepełnosprawnych. Zaowocowało to podjęciem badań i analiz w zakresie pomocy i wsparcia społecznego udzielanego osobom

niepełnosprawnym. Studia w ramach kursu doktoranckiego z zakresu socjologii zostały uwieńczzone napisaniem rozprawy doktorskiej na temat: *Koncepcja pomocy dzieciom i młodzieży upośledzonej umysłowo. Studium na przykładzie województwa podkarpackiego po 1989 roku*. W 2004 r. uchwałą Rady Wydziału Nauk Historycznych i Społecznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie otrzymała tytuł doktora nauk humanistycznych w zakresie socjologii. Promotorem dysertacji był ks. prof. UKSW dr hab. Jarosław Koral. Recenzentami pracy byli: prof. dr hab. Zofia Kawczyńska-Butrym i ks. prof. UKSW dr hab. Janusz Balicki. Wyniki badań i analiz opublikowano w książce *Pomoc dzieciom i młodzieży niepełnosprawnym intelektualnie*, która została wydana przez Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego w 2006 r.

Dr hab. prof. UR Beata Szluz jest redaktorem lub współredaktorem sześciu prac zbiorowych. Drukiem ukazało się ponad 60 artykułów naukowych (opublikowanych w Polsce i za granicą), 15 innych publikacji, 20 recenzji oraz 8 sprawozdań. W 2010 r. opublikowała rozprawę pt. *Świat społeczny bezdomnych kobiet*.

Czynnie uczestniczy w wielu konferencjach naukowych w Polsce i za granicą, była w Komitecie organizacyjnym/naukowym dziesięciu konferencji międzynarodowych, krajowych i regionalnych. Pod kierunkiem naukowym Beaty Szluz przygotowano 33 prace magisterskie, 76 prac licencjackich oraz 33 prace kończące studia podyplomowe.

W latach 2007–2008 była członkiem Zespołu Ekspertów Zewnętrznych Narodowego Programu Foresight 2020, który był realizowany na zlecenie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W 2008 r. uzyskała certyfikat uczestnictwa w Zespole Ekspertów Zewnętrznych ds. Analiz Delphi Narodowego Programu Foresight Polska 2020 – IPPT PAN, INE PAN, PENTOR RESEARCH INTERNATIONAL, zatwierdzony przez prof. dra hab. Michała Kleibera. W 2008 r. uczestniczyła w programie „Uczenie się przez całe życie” – ERASMUS, w którego ramach przebywała na Słowacji. Pracując jako nauczyciel akademicki ukończyła wiele kursów i szkoleń specjalistycznych.

Od 2005 r. jest członkiem redakcji naukowej periodyku „Kwartalnik Edukacyjny”, od 2010 r. członkiem redakcji, a od 2011 r. także redaktorem prowadzącym czasopisma „Przemiana. Kwartalnik Rzeszowskiego Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta”. Jest również redaktorem periodyku „Społeczeństwo – Kultura – Wartości. Studium społeczne. Młodzież wobec wyzwań współczesności”, Warszawa 2010. Jest recenzentem artykułów w czasopiśmie: „Kwartalnik Edukacyjny”, w czasopiśmie punktowanym przez MNiSW – „Roczniki Nauk o Rodzinie”, a także w periodyku „Społeczeństwo – Kultura – Wartości. Studium społeczne. Młodzież wobec wyzwań współczesności”.

Należy do pięciu towarzystw naukowych, m.in.: Polskiego Towarzystwa Socjologicznego. Oddział Warszawski; Polskiego Stowarzyszenia Szkół Pracy Socjalnej; Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego w Warszawie – Sekcja Nauk Społecznych. Współpracuje z trzema organizacjami pozarządowymi. Jest wolontariuszem w Rzeszowskim Towarzystwie Pomocy im. św. Brata Alberta. Od 2011 r. jest jednym z dwu opiekunów Studenckiego Kręgu Korczakowskiego.

Jest mężatką, ma dwoje dzieci (córką Anna i syn Krzysztof). Interesuje się teatrem, operetką, muzyką. Lubi piesze górskie wędrówki, jazdę na rowerze i na łyżwach.

Maturzyści wybierają studia i uczelnie

Tegoroczny podkarpacki salon maturzystów (19-20 września), organizowany tradycyjnie w obiektach Politechniki Rzeszowskiej zgromadził kilka tysięcy uczniów szkół średnich, którzy w maju przyszłego roku będą zdawać maturę, a potem podejmować studia. Impreza ma dwa ważne segmenty: prezentację wyższych uczelni oraz wykłady dla maturzystów o tym, jak skutecznie przygotować się do tego ważnego w życiu egzaminu.

W tym roku Uniwersytet Rzeszowski zaprezentował szeroką ofertę: na czterech stoiskach udzielano informacji o możliwościach studiowania, zasadach przydzielania różnych form pomocy materialnej, wyjazdach za granicę oraz udziału studentów w realizowanych przez UR programach unijnych.

Adam Horbowski

SŁOWNIK BIOGRAFICZNY TWÓRCÓW OŚWIATY I KULTURY XIX I XX WIEKU POLSKI POŁUDNIOWO-WSCHODNIEJ

Nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Rzeszowskiego ukazał się *Słownik biograficzny twórców oświaty i kultury XIX i XX wieku Polski południowo-wschodniej* pod redakcją Andrzeja Meissnera i Kazimierza Szmydy (Rzeszów 2011, 498 s.). Myśl opracowania *Słownika* pojawiła się w gronie pracowników Zakładu Historii Oświaty i Wychowania Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Rzeszowskiego jeszcze w 2001 r. Zespół składający się zaledwie z kilku osób zdawał sobie sprawę z wielu problemów, jakie trzeba będzie pokonać przy realizacji tego przedsięwzięcia wydawniczego. Podstawowym zadaniem było pozyskanie kompetentnych autorów. Przyjęto, że będą to osoby rekrutujące się z całego woj. podkarpackiego, a więc pracownicy instytucji naukowych, instytucji kulturalnych, placówek szkolnych, przedstawiciele towarzystw i organizacji regionalnych, którzy dysponują wiedzą o tradycjach edukacyjnych i kulturowych swojego regionu. Redaktorzy zdolali pozyskać ponad 100 współpracowników, którzy przygotowali 680 biografów z następujących kategorii życia kulturalno-oświatowego: animatorzy życia kulturalnego, profesjonalni i ludowi twórcy i odtwórcy kultury, dziennikarze, bibliotekarze, wydawcy, księgarze, drukarze, pisarze, pamiętnikarze, malarze, rzeźbiarze, muzycy, kompozytorzy, muzealnicy, archiwiści, etnografowie, twórcy fotografii artystycznej, działacze oświaty, organizatorzy placówek edukacyjnych, przedstawiciele różnych zawodów zaangażowani w działalność kulturalno-oświatową.

Komiteta Redakcyjnego przyjęła następujące zasady opracowania *Słownika*. Po pierwsze ustalono, że obejmować on będzie teren Polski południowo-wschodniej pokrywający się z obecnym województwem podkarpackim, z cezurą czasową od końca XVIII wieku do czasów współczesnych. W związku z tym w *Słowniku* zostali uwzględnieni tylko ci twórcy, animatorzy, działacze oświaty i kultury, którzy byli bezpośrednio związani z tym terenem. W jednostkowych przypadkach uwzględniono osoby, które wprawdzie działały poza tym regionem, lecz nie zerwały kontaktów z miejscem pochodzenia, więcej, podejmowały działania na rzecz „małej ojczyzny”. Są to m.in. Z. Beksiński, J. Grotowski, T. Kantor, A. Kenar, W. Mach, J. B. Ożóg, S. Pigoń, J. Szajna. Zgodnie z zasadą przyjętą w słownikach biograficznych, uwzględniono tylko osoby nieżyjące, co należy uznać za rozwiązanie jak najbardziej słuszne. Wiele sylwetek zostało opracowanych po raz pierwszy, często w oparciu tylko o źródła pisane, dokumentację rodzinną i przeprowadzone wywiady. Dzięki temu zostanie zachowana pamięć o twórcach, którzy działali w wymiarze lokalnym, często bez możliwości prezentowania na szerszym forum swojego dorobku artystycznego. Należy podkreślić, że wszystkie biografie zostały ujęte w sposób zwięzły, ale dzięki dołączonej bibliografii każdy ma możliwość poszerzenia swej wiedzy na interesujący temat.

Słownik ujawnia kilka prawidłowości nadających kulturze Podkarpaciu swoiste cechy. Specyfiką tego regionu, przynajmniej do II wojny światowej, była wielokulturowość i wieloetniczność życia społecznego. Dlatego wśród zamieszczonych biografów znajdziemy Polaków, Ukraińców, Łemków oraz osoby pochodzenia żydowskiego, niemieckiego, austriackiego i włoskiego. Ich dorobek twórczy związany był z tradycją narodową i religijną danej społeczności, co nadawało kulturze tych ziem swoisty koloryt. Należy też podkreślić, że zaprezentowany dorobek twórczy był udziałem różnych grup społecznych, poczynając od mieszkańców wsi, a na arystokracji kończąc, a także przedstawiciele różnych zawodów i to nie tylko związanych z oświatą i kulturą, ale także duchownych, lekarzy, urzędników, prawników itd. Na szczególną uwagę zasługuje chłopski nurt twórczości artystycznej, co daje się zauważyć zwłaszcza po II wojnie światowej. Genezy tego zjawiska kulturowego należy dopatrywać się zarówno w tradycyjnej kulturze chłopskiej występującej na tych ziemiach od drugiej połowy XIX wieku, jak i w procesach społecznych, które pojawiły się po 1945 r. Przykładem tego zróżnicowania etnicznego i społecznego są m. in. Jan Słomka (1842-1932) - wójt dzikowski, pamiętnikarz; Maksym Kopko (1859-1919) - ks. greckokatolicki, kompozytor i działacz muzyczny; Bohdan Igor Antonycz (1909-1937) - poeta, piewca Łemkowszczyzny; Nachum Sternheim (1879-1943) - żydowski muzyk działający w Rzeszowie; Ferdynand Ernst Hompesch-Bollheim (1843-1897) - hrabia pochodzenia austriackiego, właściciel majątku w Rudniku, założyciel szkoły koszykarstwa w tym mieście; Baruch Henner (1843-1926) - żydowski artysta fotograf działający w Przemyślu, Antoni Graziadio (1908-1975) - aktor i kierownik muzyczny Teatru Narodowego w Rzeszowie, pochodzenia włoskiego.

Redaktorom *Słownika* udało się więc ukazać bogatą panoramę środowisk twórczych, animatorów życia kulturalnego i oświatowego reprezentujących różne szkoły i orientacje artystyczne. Jak wynika z lektury *Słownika*, ludzie tej ziemi, położonej na styku wielu narodowości i religii, pozostawili po sobie bogaty dorobek kulturowy i umysłowy, do którego nawiązują współcześni przedstawiciele życia kulturalnego i oświatowego.

Jak wynika z zamieszczonego Wstępu, *Słownik* jest dziełem inicjatywy społecznej, tak jak społeczna była cała praca nad opracowaniem i redagowaniem *Słownika*. Godny podkreślenia jest fakt, że dzięki zbiorowemu zaangażowaniu osób uczestniczących w opracowaniu tego wydawnictwa mógł ukazać się pierwszy tego typu słownik biograficzny, obejmujący swoim zasięgiem teren dzisiejszego województwa podkarpackiego.

Krzysztof Kubala

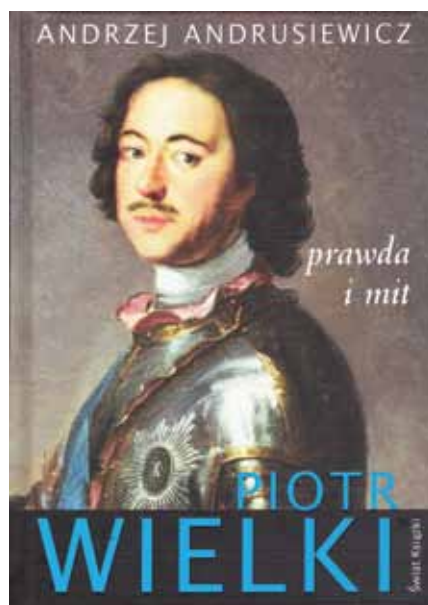
KSIĄŻKA PROFESORA ANDRZEJA ANDRUSIEWICZA O PIOTRZE WIELKIM

W klubie „Świat Książki” wyszła drukiem kolejna książka prof. A. Andrusiewicza: *Piotr Wielki. Prawda i mit*. Poprzednie – *Carowie i cesarze Rosji* (2005), *Iwan Groźny* (2006) oraz *Dymitr Samozwaniec i Maryna Mniszech* (2009) ukazywały się w tym samym klubie książki, należącym do wielkiego wydawnictwa niemieckiego „Bartelsmann”; obecna została wydana przez globalną korporację „Grupa Wydawnicza Weltbild”, działającą w 55 krajach, która przejęła to wydawnictwo. To jedyny przypadek publikacji przez autora, pracującego w naszej uczelni, prac naukowych w jednej z największych światowych firm wydawniczych i skierowanych do tzw. masowego czytelnika.

Zainteresowania A. Andrusiewicza historią rosyjską (tak bardzo splecioną z naszą, polską), po raz kolejny przyniosły doskonały rezultat – połączenie dogłębnej analizy źródeł archiwalnych oraz przekopanie się przez obszerną literaturę w wielu językach, poświęconą temu wybitnemu władcy i reformatorowi Rosji, z interesującymi wnioskami i napisaną jasnym, popularnym językiem, dało w rezultacie książkę, która zainteresuje i specjalistów, i szeroką rzeszę czytelników, interesujących się historią oraz studentów-historyków. Książka ta jest barwną panoramą losu Piotra i ludzi z nim związanych, ich sukcesów i klęsk, przyjaźni i spisków oraz zdrad i prób zreformowania kraju przez grupę sojuszników i przyjaciół cara.

W książce przedstawione są podstawowe fakty z życia Piotra, niekiedy powszechnie znane, niekiedy jednak wcale, albo bardzo mało znane. W życiu wielokrotnie opisywanego Piotra Wielkiego jest nadal wiele luk, które należy wypełnić, co udało się prof. A. Andrusiewiczowi.

O Piotrze pisali jego hagiografowie („piotrofile”) i jego wrogowie, starający się strącić go z piedestału („antypiotrowcy”), bo mało kogo ta kontrowersyjna postać pozostawia obojętnym. Spory te zresztą trwają i dziś w rosyjskich kręgach politycznych i naukowych.

Zasługą autora jest podejście do opisywanego bohatera w sposób obiektywny, „odbrązowienie” tej postaci, a jeśli przy okazji Piotr schodzi z cokołu, to czytelnik niewątpliwie to doceni. Przy okazji wyjaśnią się tajemnice życia i śmierci Piotra i spory wokół jego osoby i dzieła, które po dziś dzień prowadzą historycy, przede wszystkim rosyjscy. Czytelnicy docenią również, że w czasach panującej powszechnie u nas rusofobii książka nie jest „antypiotrowa” ani apologetyczna i nie upraszcza trudnych spraw polsko-rosyjskich, starając się wyciągać obiektywne wnioski z interesujących materiałów źródłowych i memuarystyki oraz różnorodnych opracowań. Car Piotr, mimo wielkiego podziwu dla cywilizacji Zachodu i jego osiągnięć, był rdzennym Rosjaninem i wszystko co robił, robił dla swego kraju.

Rosjanie to doceniają, umieszczając go w pierwszej piątce największych postaci w historii Rosji, w plebiscycie *Imię Rosja* w 2008 roku, a W. Putin powiedział, że Piotr jest dla niego wzorem polityka.

Polscy czytelnicy, dla których przede wszystkim była pisana ta książka, docenią także obecność spraw i wątków polskich. Na marginesie warto zauważyć, że niewiele zapewne osób wie, że Piotr, wprawdzie krótko, ale przebywał w Rzeszowie, pośpiesznie wracając z Holandii, by objąć tron po śmierci ojca. Nie ma jednak w naszym mieście żadnego śladu tej obecności, która dla turystów ze wschodu mogłaby być pewną atrakcją turystyczną.

Spory o postać cara, jak pisze A. Andrusiewicz, będą trwać jeszcze długo. Ale wydaje mi się, że każdy kolejny autor, niezależnie od jego pochodzenia, zabierający głos w tym sporze – bez znajomości książki Profesora o Piotrze – nie będzie mógł pretendować do rangi w pełni naukowej wypowiedzi. Rosyjscy autorzy będą musieli również sięgnąć po polską książkę, by dowiedzieć się o swoim carze czegoś mało znanego.

Małgorzata Leszczyńska

MODERNIZACJA DLA SPÓJNOŚCI SPOŁECZNO-EKONOMICZNEJ

– PUBLIKACJA Z SERII „NIERÓWNOŚCI SPOŁECZNE A WZROST GOSPODARCZY”
POŚWIĘCONA PAMIĘCI BŁOGOSŁAWIONEGO PAPIEŻA POLAKA – JANA PAWŁA II

Zeszyty Naukowe z serii „Nierówności społeczne a wzrost gospodarczy”, ukazujące się od 2003 roku, to efekt debaty toczącej się w ramach cyklicznych konferencji pod tym samym tytułem. Poruszana w nich tematyka jest owocem cyklu dziewięciu już konferencji – organizowanych przez **Katedrę Teorii Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych** na Wydziale Ekonomii Uniwersytetu Rzeszowskiego (w kolejnych edycjach, wspólnie z Katedrą Ekonomii Stosowanej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, pod przewodnictwem i redakcją naukową kierownika tych katedr – pana prof. dra hab. M. G. Woźniaka. Jak się okazuje, budzi ona żywe zainteresowanie, licznie w niej uczestniczących ludzi nauki z różnych ośrodków akademickich. Stąd też wspomniane zeszyty naukowe są coraz szerzej znane i doceniane w środowisku naukowym, przyczyniając się do upowszechniania niedocenianego należycie obszaru badawczego w głównym nurcie ekonomii, a także innych nauk społeczno-ekonomicznych. Warto również nadmienić, że do tej pory ukazało się osiemnaście seryjnych publikacji tego czasopisma naukowego i zostały one włączone do Wykazu czasopism Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z zakresu nauk humanistycznych i ekonomicznych (obecnie znajdują się na liście czasopism pod numerem 868) i w ostatnim czasie awansowały, otrzymując 6-punktową ocenę. Podwyższenie przyznanej oceny punktowej świadczy o wysokim merytorycznym poziomie dyskusji naukowej i profilu czasopisma.

W wyniku debaty toczącej się w ramach IX Międzynarodowej Konferencji Naukowej z cyklu „Nierówności społeczne a wzrost gospodarczy” pod hasłem: „Modernizacja dla spójności społeczno-ekonomicznej”, która odbyła się w dniach 23-24 września 2010 r. w Rzeszowie, w 2011 roku powstał kolejny – 18 tom. Jest on jednak zeszytem szczególnym. Wydany bowiem został dla upamiętnienia wyniesienia na ołtarze Jana Pawła II przez Benedykta XVI. Z szacunku dla wielkiej mądrości najwybitniejszego Polaka Papieża – we wstępie przedstawiono wybrane jego myśli, które w szczególny sposób odnoszą się do problematyki poruszanej w publikacjach naszej książki. Omawiany tom nawiązuje bowiem do jego nauki, łączącej myśl społeczno-ekonomiczną z praktyką życia i rozwojem ludzkości.

Jako motto przyjęto słowa Jana Pawła II wygłoszone 1 stycznia 2000 roku w ramach Orędzia na Światowy Dzień Pokoju: *Ekonomia, która nie bierze pod uwagę wymiaru etycznego i nie stara się służyć dobru człowieka – każdego człowieka i całego człowieka – w istocie rzeczy nie zasługuje nawet na miano ekonomii pojmowanej jako rozumne i dobroczynne zarządzanie zasobami materialnymi* (Jan Paweł II, Orędzie na Światowy Dzień Pokoju, 1 stycznia 2000). Początek roku jubileuszowego stał się okazją na przypomnienie, że w rozwoju społeczno-gospodarczym najważniejszy jest człowiek ... Można tu powtórzyć za Papieżem Polakiem, że istnieje potrzeba, by nauki współczesne (...) odnalazły – każda we własnym zakresie – ów wymiar sapencjalny, polegający na poszu-

kiwaniu ostatecznego i całościowego sensu ludzkiej egzystencji (Jan Paweł II, Przemówienie podczas spotkania z rektorami wyższych uczelni. Toruń 07.06.1999). Myśl przewodnia zawarta we wprowadzeniu do zeszytu wskazuje też za Janem Pawłem II na konieczność uwzględnienia, że postęp nauki i techniki powinien służyć życiu.

Omawiany zeszyt naukowy o numerze 18 poświęcony został pamięci Papieża Polaka także z tego względu, że w podejściu do spraw społecznych błogosławiony Jan Paweł II opierał się na dwóch filarach: szacunku dla godności człowieka oraz szeroko rozumianej solidarności. Nieustannie bowiem podkreślał szacunek – przede wszystkim dla ludzkiej godności, bowiem jest on podstawową zasadą zdrowego postępu ekonomicznego, przemysłowego i naukowego (Jan Paweł II, Orędzie na XXIII Światowy Dzień Pokoju). Ponadto podkreślał, że *zawsze winniśmy pamiętać, że rozwój ekonomiczny kraju musi uwzględniać wielkość, godność i powołanie człowieka (...). Rozwój i postęp gospodarczy nie może dokonywać się kosztem człowieka i uszczuplania jego podstawowych wymagań. Musi to być rozwój, w którym człowiek jest podmiotem, czyli najważniejszym punktem odniesienia. Rozwój i postęp nie może dokonywać się za wszelką cenę. Nie byłby wówczas godny człowieka* (Jan Paweł II, Elk 8.06.1999). W encyklikach społecznych zaś nieustannie przypomina o tym, że struktura ekonomiczna powinna służyć człowiekowi *...jeśli mu nie służy, traci swoje uzasadnienie etyczne* (Jan Paweł II, *Centesimus annus*, „Liberia Editrice Vaticana”, Rzym 1991, s. 69-70). W obronie idei solidarności wskazuje za konieczność napiętnowania istnienia mechanizmów ekonomicznych, fi-

nansowych i społecznych, które, chociaż są kierowane wolą ludzi, działają w sposób jakby automatyczny, umacniając stan bogactwa jednych i ubóstwa drugich (Jan Paweł II, *Sollicitudo rei socialis*, www.opoka.org.pl).

Współcześnie, w szczególności w odniesieniu do Polski, idea harmonizowania efektywności ekonomicznej ze „sprawiedliwymi nierównościami społecznymi” wpisuje się w naukę społeczną Kościoła głoszoną przez Jana Pawła II. Postulat ten musi zostać uwzględniony także w kontekście konieczności odrabiania dystansu rozwojowego przez Polskę.

Omawiany zeszyt 18, mając charakter interdyscyplinarny, pozwolił zaktualizować do debaty nad fundamentalnymi problemami rozwoju szerokie środowisko naukowe, zwłaszcza zaś pokolenie młodych pracowników nauki. Do dyskusji zainicjowanej w jego ramach włączyli się pracownicy z różnych ośrodków naukowych w Polsce (w tym z Uniwersytetu Warszawskiego, Szkoły Głównej Handlowej, Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Uniwersytetu Rzeszowskiego, Uniwersytetu Szczecińskiego, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy, Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, Politechniki Rzeszowskiej, Instytutu Studiów Politycznych PAN, Collegium Mazovia, Innowacyjnej Szkoły Wyższej, Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, Wyższej Szkoły Handlowej w Katowicach, Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie, Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Jarosławiu). Ponadto zespół 13 autorów (T. Bał-Woźniak, R. Bolonek, M. Cyrek, D. Firszt, P. Fraczek, Ł. Jabłoński, W. Kudelka, K. Leśniak-Moczuk, Z. Łucki, P. Młodkowski, M. Wosiek, M.G. Woźniak, J. Żyżyński) przygotował artykuły w ramach projektu badawczego „Spójność społeczno-ekonomiczna a modernizacja gospodarki Polski” nr 1828/B/Ho3/2009/36. Publikację zaś dofinansowano ze środków przyznanych na realizację ww. grantu.

Tematyka podejmowana w publikacji wpisuje się w nurt badawczy Katedry Teorii Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych, który koncentruje się wokół zagadnień nierówności społecznych rozpatrywanych w kontekście wzrostu gospodarczego. Zamieszczone w niej artykuły tworzą pewien cykl tematyczny określający ten właśnie kierunek zainteresowań naukowych. Koncentrują się one wokół współczesnych zmian dokonujących się w „nowej” gospodarce oraz jej społeczno-ekonomicznych uwarunkowań. Tematyka prac badawczych autorów, umieszczona w zeszycie, jest ukierunkowana na ocenę znaczenia różnorodnych nierówności społecznych dla stabilnego, trwałego, zrównoważonego i długookresowego wzrostu gospodarczego. Artykuły poszczególnych autorów, wpisując się w ten cykl tematyczny, są wielce udaną próbą całościowego ujęcia analizowanych zagadnień, które są rozpatrywane zarówno pod względem teoretycznym, jak i empirycznym. Ważnym elementem rozważań jest w szczególności poszukiwanie źródeł i skutków nierówności społecznych w Polsce. Zwracając uwagę na uwarunkowania wynikające z funkcjonowania „nowej gospodarki” autorzy poszukują ich nie tylko w procesach ekonomicznych, ale i społecznych, na które zwracał uwagę Jan Paweł II, co wydaje się niezwykle cenne w ich opracowaniach. W interesującym dyskursie w tym zakresie odnoszą się do poglądów wybitnych badaczy i prezentują własne oryginalne rozwią-

zania. Przedmiot badań autorzy ujmują wielopłaszczyznowo - w podejściu zintegrowanym, sięgając nie tylko do teorii i praktyki ekonomii, ale i socjologii, psychologii czy filozofii.

Tematyka nawiązuje do fundamentalnych kwestii epoki informacji i globalizacji, takich jak: nierówności społeczne, odrabianie przez Polskę dystansu rozwojowego względem krajów wyżej rozwiniętych czy problematyka harmonizowania efektywności ekonomicznej ze sprawiedliwością. Są to tematy zaniedbane w czasach globalizacji i liberalizacji, zarówno jeśli chodzi o kwestie teoretyczne, jak i politykę gospodarczą.

Widoczne jest zwłaszcza szerzenie nowego podejścia do procesów rozwojowych, opartego na zintegrowanym myśleniu, holizmie metodologicznym, poprzez postulowanie harmonizowania rozwoju wszystkich sfer bytu ludzkiego (ekonomicznej, społecznej, politycznej, biologicznej, technicznej, konsumpcyjnej, a także duchowej).

Intensyfikacja procesów modernizacyjnych w ramach reguł kapitalizmu globalnego i europejskiej gospodarki, jak się wydaje, nie harmonizuje jednak rozwoju wszystkich tych sfer. Wzrasta bowiem ryzyko zagrożeń technologicznych, ekologicznych, energetycznych, głodu, ubóstwa i wykluczenia, relatywizmu moralnego, rozkładu demokracji, paradoksów rozwoju kapitału ludzkiego, upadku kapitału społecznego, ryzyka utraty kontroli rynków finansowych. Tymczasem jednak ekonomia głównego nurtu nie dostarcza skutecznych rozwiązań na te zagrożenia. Modernizacja technologiczna i liberalizacja rynków są źródłem ciągłych napięć. Ponadto globalny kryzys finansowy rodzi również pytania o kierunki szeroko rozumianej modernizacji o charakterze: ekonomicznym, politycznym, administracyjnym, technologicznym, konsumpcyjnym, instytucjonalnym oraz w zakresie kapitału ludzkiego i społecznego, podporządkowanych spójności społeczno-ekonomicznej. W obliczu powyższych dylematów i zagrożeń wyłania się pytanie o systemowe warunki harmonizowania polityki społecznej z wyzwaniami modernizacyjnymi gospodarki. W przypadku Polski harmonizowanie efektywności ekonomicznej ze sprawiedliwymi nierównościami społecznymi nie jest możliwe bez odrabiania dystansu rozwojowego poprzez wzrost konkurencyjności gospodarki krajowej, regionów, sektorów, przedsiębiorstw i modernizację sfery publicznej.

Omawiany tom 18 wpisuje się w poprzedni cykl tematyczny, poświęcony zagadnieniom modernizacji i spójności społeczno-ekonomicznej, który kontynuowany jest od numeru 16. Zagadnieniom modernizacji zostały bowiem poświęcone zeszyty nr 16 i 17, zatytułowane: *Nierówności społeczne a wzrost gospodarczy. Spójność społeczno-ekonomiczna a modernizacja gospodarki*. Podjęto w nich wymianę poglądów na temat barier, czynników, mechanizmów i podstaw aksjologicznych pożądanej dla zintegrowanego rozwoju modernizacji sfery publicznej (administracji państwowej i samorządowej, służby zdrowia, oświaty i edukacji, wymiaru sprawiedliwości), systemu fiskalnego i polityki społecznej, sfery technologicznej, instytucjonalnej i rynków, kapitału ludzkiego i społecznego. Mając na uwadze aplikacyjny charakter publikacji, określono w niej warunki odrabiania dystansu rozwojowego przez Polskę, głównie poprzez wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, poprawę sytuacji dochodowo-majątkowej gospodarstw domowych oraz modernizację sfery publicznej, gospodarki krajowej, regionalnej i sektorowej. O ile jednak w 16 i 17 tomie skupiono się na powiązaniach w układzie: spójność społeczno-ekonomiczna a modernizacja gospodarki, o tyle w numerze 18 wyeksponowano modernizację.

Z TURCJI DO INSTYTUTU INFORMATYKI

Wywiad ze studentem Tolga Özkan, Yasar University, Turcja

ERASMUS STUDENT EXCHANGE AT THE INSTITUTE OF COMPUTER SCIENCE

Interview with Tolga Özkan, Yasar University, Turkey

– Skąd pomysł wyjazdu z Turcji z Programem Erasmus?

– Przede wszystkim zawdzięczam to moim znajomym, beneficjentom Programu Erasmus, którzy podzielili się ze mną wrażeniami ze swoich wyjazdów. Wtedy zdałem sobie sprawę, że w moim życiu jest to wyjątkowa okazja do rozwoju i zdobycia nowych doświadczeń. A plakaty i ulotki reklamujące Erasmusa, które widziałem w moim uniwersytecie, przekonały mnie ostatecznie do podjęcia decyzji.

*Dr inż. Dariusz Bober i Tolga Özkan (od prawej) po zajęciach.
Dariusz Bober, Ph.D. and Tolga Özkan (from the right) after a lesson.*

– Komputer jest podstawowym narzędziem pracy dla studenta informatyki. Czy posiadał Pan dogodny dostęp do komputerów?

– Oczywiście, nigdy nie miałem problemu z dostępem do komputera w Uniwersytecie Rzeszowskim. Korzystałem swobodnie i bez ograniczeń z aktualnego i przydatnego oprogramowania, nie wspominając o szybkim łączu internetowym.

– Where did the idea to study abroad come from?

– Most of all it was due to my friends, former Erasmus beneficiaries, who shared their impressions with me. Then I realised it may be a unique chance to develop and gain some new experience. Seeing all those posters and adverts recommending the Erasmus Programme at my university was the last step in persuading me.

– What is the Erasmus experience like in a foreign country? Was there anyone to support you?

– I heard numerous examples of different exchange experiences from my peers. They advised me on which university to choose in order to facilitate me the most. So, it was my friends who supported me.

*Zimowy spacer po Rzeszowie.
Winter walking.*

– Jakież oceny można wystawić studentom Uniwersytetu Rzeszowskiego?

– Są zawsze pomocni, mądrzy i pracowici. Nawiązałem kilka wartościowych przyjaźni, z którymi wrócę do domu. Z całą pewnością chciałbym pozostać z tymi osobami w dłuższym kontakcie, nie tylko w trakcie mojego pobytu w Polsce.

– Czy przydarzyły się Panu jakieś trudne sytuacje wynikające z różnic kulturowych?

– Choć zauważam pewne różnice między naszymi krajami, to nie sądzę, aby miały one zasadnicze znaczenie. Naprawdę nie uważam, aby miały one prowadzić do poważnych kłopotów. Wręcz przeciwnie, zawieranie przyjaźni staje się jeszcze bardziej ekscytujące i przyjemne. Generalnie uważam, że różnice wzbogacają znajomości.

*Zwiedzanie zabytków Rzeszowa ...
Sightseeing. Rzeszów ...*

– Czy Pana znajomość języka angielskiego była wystarczająca, aby uczestniczyć w zajęciach i w życiu codziennym w Polsce?

– W trakcie studiów w moim uniwersytecie odbywają się uzupełniające kursy języka angielskiego, więc byłem wystarczająco przygotowany. Ale muszę przyznać, że najwięcej skorzystałem tutaj, w praktyce. W Turcji znane jest powiedzenie, że praktyka czyni mistrzem. To najlepszy sposób na naukę.

– For a student of Information Technology it is the computer which is the key tool. Did you have sufficient access to computers?

– Certainly, I have never had problems accessing computers at Rzeszów University. There was useful and up-to-date software installed, not to mention the high speed Internet connection.

– How do you perceive Polish and other foreign students at Rzeszów University?

– They have always been very helpful, clever and hardworking. I will return home with some valuable friendships made here. I definitely would like to stay in touch with them longer than my stay in Poland.

– Have you experienced any cultural clash with other students?

– Although I can see some cultural differences between my and your country, they are not so major. I do not really think they may lead to massive hindrances. Quite the contrary, making friends is even more exciting and enjoyable. Differences seem to enrich relationships, if you ask me.

– Were your English skills sufficient enough to follow both the university courses and in everyday situations in Poland?

– My university offers English courses for their students and my language skills were sharp enough to cope with most of the situations. However, I must admit that I gained the most here, by practice. Practice means everything, this is the best way to learn ever!

*... i Krakowa.
... and Cracow.*

– What piece of advice would you give to students preparing for the Erasmus experience?

– You shouldn't be afraid of going abroad. I can tell from my own experience; Rzeszów is a beautiful town, the weather here is so different but, at the same time fascinating, particularly in winter time. Polish people are friendly and helpful; the teachers are competent and always smiling.

– Jakiej rady udzieliliby Pan studentom przygotowującym się do wyjazdu z Programem Erasmus?

– Nie bójcie się wyjeżdżać. Mogę to powiedzieć z własnego doświadczenia; Rzeszów jest piękny, pogoda jest tutaj inna niż w moim rodzinnym kraju, ale przez to bardziej fascynująca, szczególnie w okresie zimowym. Polacy są niezwykle przyjaźni i pomocni, nauczyciele akademicki, których tutaj spotkałem – kompetentni i stale uśmiechnięci.

– Czy grant uzyskany z Programu wystarcza na zaspokojenie wszystkich potrzeb?

– Jeśli weźmiemy pod uwagę zakwaterowanie i inne aspekty codziennego życia, to powiem, że grant wystarcza jedynie na podstawowe wydatki. Uwielbiam podróżować, zwłaszcza podziwiać zapierającą dech w piersiach architekturę, pomniki, miasta. W tym przypadku odpowiedź na to pytanie brzmi: nie.

Dziękuję bardzo za podzielenie się swoimi przemyśleniami i uwagami. Życzę Panu szczęścia i wszystkiego najlepszego w spełnianiu marzeń i planów.

Rozmowa przeprowadzona przez prof. Zbigniewa Suraję odbyła się w kwietniu 2011 roku, w Instytucie Informatyki Uniwersytetu Rzeszowskiego. Obecnie Tolga Özkan z Yasar University przebywa w Turcji.

Foto: archiwum Instytutu Informatyki UR

– Are you able to satisfy all your needs with the Erasmus grant?

– If you consider accommodation and other aspects of everyday life then I would say that the grant would cover the basic needs, although I adore travelling immensely especially in the hope of seeing breathtaking architecture, monuments and cities of all sorts, then the answer would have to be no.

– Would you ever want to do such a program again if given the chance?

– I would most definitely jump at the chance to do this again as I met wonderful people here and had many tremendous experiences.

Thank you so much for your insights and comments. I wish you the good luck and all the best for your future hopes and dreams.

The interview took place on 15th April 2011 at the Institute of Computer Science, Rzeszow University.

Interviewer: Zbigniew Suraj

Wolda – Worldwide Logo Design Annual

Wolda (Worldwide Logo Design Annual, z siedzibą w Mediolanie) jest jednym z najbardziej prestiżowych przeglądów znaku graficznego na świecie. Napłynęło prawie 1400 znaków z całego świata. Wśród 20 zwycięskich znaków w kategorii "Wolda Talent" przeznaczonej dla studentów uczelni i wydziałów projektowych znalazły się aż dwa znaki graficzne zaprojektowane przez studentów z Wydziału Sztuki, kierunek grafika: Barbara Kowalska z III roku studiów niestacjonarnych oraz Józef Kieras z II roku studiów magisterskich stacjonarnych.

Zwycięskie prace zobaczyć można na stronach internetowych przeglądu:

<http://wolda.org/showcase/talent/2010>

i

<http://wolda.org/showcase/talent/2010?page=2>

Krzysztof Kubala

SPORT ROZGRYWA SIĘ POZA DOBREM I ZŁEM

Rozmowa z prof. dr. hab. Jerzym Kosiewiczem, prezydentem ISSS
- Międzynarodowego Towarzystwa Nauk Społecznych o Sporcie

- Jakie były cele organizacji Towarzystwa? Proszę przybliżyć historię jego powstania.

- Chodziło nam o to, aby stworzyć forum wymiany poglądów dla wypowiedzi uczonych, zajmujących się naukami społecznymi i możliwość interdyscyplinarnego dyskusowania o zjawiskach i zmianach zachodzących we współczesnym sporcie. Istnieją towarzystwa monodyscyplinarne, np.: filozoficzne, socjologiczne, psychologiczne, a my chcieliśmy stworzyć płaszczyznę integrującą wszystkie nauki społeczne odnoszące się do sportu, żeby wzajemnie się inspirować i na jednej konferencji poznać rezultaty badań z zakresu rozmaitych nauk społecznych.

Historia naszego towarzystwa jest niedługa. To jest pierwsza nasza konferencja. Towarzystwo powstało w ubiegłym roku, procedura rejestracyjna trwała aż dwa lata. Postanowiliśmy, że aktywność naukową rozpoczniemy tą właśnie konferencją w Targowiskach.

- Co nowego wnosi MTNSS do naszej wiedzy o kulturze fizycznej?

- To, co będzie nowe, to zależy oczywiście od naszych badań i tych osób, i zespołów badawczych, które te badania będą prowadzić, od ich oryginalności i indywidualności. Chcieliśmy stworzyć taką płaszczyznę, która umożliwi poznanie efektów badań z zakresu różnych dyscyplin, które mają inspirować nas do poszczególnych badań czy metod. To nie znaczy, że jeżeli jestem filozofem, będę zajmował się psychologią czy socjologią, ale kiedyś zauważyłem, że wypowiedzi specjalistów w tych dziedzinach są dla mnie użyteczne w tym sensie, że ja pod ich wpływem zacząłem zupełnie inaczej patrzeć na sprawy, którymi zajmuje się filozofia, a moje zainteresowania uległy modyfikacji, poszerzeniu i pogłębieniu.

- Co polscy uczeni, zajmujący się humanistycznymi aspektami kultury fizycznej mogą zmienić w naszym postrzeganiu sportu?

- Nasze Towarzystwo ma przede wszystkim cele poznawcze, a nie praktyczne, czy wychowawcze. Jeśli są wśród nas pedagodzy, to akcentowałbym treści natury poznawczej, a nie ideologicznej i wychowawczej. Chcemy się dzielić rezultatami badań, czy

inspirować wzajemnie do podejmowania nowych, dotyczących współczesnego sportu, bo nauki o sporcie dopiero się rozwijają i nie mają takiego dorobku, jak inne nauki, np. filozofia, czy jej działy. Aktywność członków naszego Towarzystwa, zajmujących się naukami społecznymi o sporcie pozwala odkryć pewne, mało znane obszary badań. W tym zakresie mamy bardzo wiele do zrobienia.

- Czy problem z „kibolami” może być rozwiązany w naszym kraju i jak rozwiązać sprzeczność, o której Pan Profesor mówił w swoim wykładzie, iż zachowania nieetyczne są w sporcie tolerowane i pożądate?

- Mnie się wcale ta nazwa nie podoba, ponieważ nie określałbym tak pejoratywnie osób, które interesują się sportem, a które nieodpowiednio się zachowują. To są kibice, którzy zachowują się w sposób szkodliwy dla rozwoju sportu i oddziałują negatywnie na innych, którzy chcą w spokoju obejrzeć mecz. Nie wiem, w jaki sposób rozwiązać problem „złych kibiców sportowych”. Nie zajmuję się tym. Słyszałem, że w niektórych krajach udało się ten trudny społecznie problem rozwiązać, np. w USA i Anglii. Tam były bardzo agresywne zachowania kibiców podczas meczów, ale teraz już tego nie ma. Może warto by sięgnąć tu po rozwiązania anglosaskie.

Jeśli chodzi o zło w sporcie, to ja reprezentuję dosyć radykalny pogląd; uważam, że sport należy rozpatrywać przede wszystkim poza normatywnym, wartościującym, moralnym punktem widzenia. Uważam, że sport rozgrywa się poza dobrem i złem moralnym. O istocie sportu stanowią jego przepisy i regulaminy. Rozszerzoną definicję sportu tworzą właśnie jego zasady i przepisy i one wykluczają jakiekolwiek wartościowanie – tzn. nie ma norm etycznych w przepisach poszczególnych dyscyplin sportowych. Zachowania sportowców powinny uwzględniać istniejące przepisy, które mają sankcje prawno-administracyjne. Gdy się chce przeprowadzić oficjalne rozgrywki sportowe, to można to zrobić tylko wtedy, gdy związek sportowy został zarejestrowany, musi on przedstawić odpowiednie regulaminy i statut, które są przez sąd rejestrowy i federacje sportowe oficjalnie zarejestrowane. Jeżeli się tych regulaminów i zasad przestrzega, to nie ze

względem na istniejące na zewnątrz założenia etyczne, które niewiele mają z nimi wspólnego, ale ze względu na to, że te przepisy są narzucone i obowiązują. Zasady moralne są tak wysoce relatywne, że nie mają wyjątku ani uniwersalnego, ani obiektywnego i – moim zdaniem – nie powinny mieć żadnego wpływu na sport profesjonalny, który do sportu uwzględnia głównie założenia pragmatyczne i prakseologiczne. Przepisy wykorzystuje się przede wszystkim do tego, żeby osiągnąć cel – sukces w sporcie.

Jest tak, że faulowanie w sporcie nie wynika z przepisów danej dyscypliny i jest w sprzeczności formalnej z nią i podlega sankcji sędziowskiej, karze za wystąpienie przeciw regulaminom, które jest naganne. Naganne w sensie praktycznym i pragmatycznym, bo trzeba się stosować do przepisów. Ale celem gry nie jest stosowanie się do przepisów, tylko osiągnięcie założonego celu – wygranej, bądź innego sukcesu. W związku z tym przepisy też się wykorzystuje instrumentalnie po to, aby naginać je albo łamać, po to, aby ten cel osiągnąć. W związku z tym faule bywają rozmaite, nawet wyróżnia się w literaturze taką formę, jak „good foul”, „professional foul” – „dobry” lub „profesjonalny” faul, który nie ma na celu zrobienia krzywdy przeciwnikowi, tylko uzyskanie sytuacji niezgodnej z obowiązującymi zasadami, a jednocześnie nieszkodliwej dla zawodnika w aspekcie zdrowotnym, po to, by sobie zagwarantować po ewentualnej przerwie lepsze rozwiązanie

taktyczne lub wygodniejszą sytuację na boisku, czy arenie sportowej. Tak, faul – naganny z punktu widzenia przepisów, w ogóle nie jest odbierany źle przez widzów, tak się dzieje np. w koszykówce, gdzie przerywanie gry przez faul ma umożliwić zmianę zawodnika, wstrzymanie czasu gry, doprowadzić do zwiększenia szans na zwycięstwo. Dlatego stanowczo sugerowałbym rozpatrywanie faulu poza kontekstem etycznym.

– Na zakończenie proszę o podsumowanie najważniejszych tez, ogłoszonych podczas naszej konferencji.

– Nie jestem jeszcze gotowy do syntezy. Podczas opracowania materiałów do druku będzie właściwa pora na takie merytoryczne podsumowanie, ale na kilka spraw chciałbym zwrócić uwagę. Warto podkreślić liczny udział w naszej konferencji doktorantów, którzy są aktywni poznawczo i prowadzą własne, bardzo dobrze rokujące badania, które najpewniej zakończą się wyróżniającymi się pracami doktorskimi. Wrażenie wywarła na nas wszystkich wypowiedź profesora Pawluckiego, ważna w sensie poznawczym i dość emocjonalna, opierająca się na dużym doświadczeniu w pracy badawczej. Jednak z przedstawionymi w niej założeniami metodologicznymi i formalnymi oraz większością tez nie mogę się zgodzić, podobnie jak z kontekstami ich uzasadniania, z wyjątkiem jednej – wskazującej, iż esencją nauk o kulturze fizycznej są nauki społeczne, nauki humanistyczne zajmujące się kulturą. Jest to teza, którą sam głoszę w swoich pracach, a w szczególności w rozdziale pt. *Biological and Social Context of Physical Culture and Sport*, umieszczonym w mojej książce zatytułowanej: *Sport and Philosophy: From Methodology to Ethics*, wydanej w 2010 roku. Sport, wychowanie fizyczne, rekreacja i turystyka są zjawiskami kulturowymi i aktywność tego typu ma charakter symboliczny, oceny, a nie ściśle naturalistyczny czy formalny. Równocześnie będąc też cały czas kulturą masową.

Innego typu nauki mają charakter addytywny, wspomagający i uzupełniający. To jest stanowisko przeciwstawne poglądom zakładającym, że nauki biologiczne to esencja nauk o kulturze fizycznej, bo opierają się one na wysiłku i dlatego nauki biologiczne i medyczne powinny być tu dominujące. Ów biologiczny punkt widzenia, kontekst rozpatrywania kultury fizycznej, z którym się nie zgadzam, wywodzi się z historii, bo pierwsze rozważania dotyczące kultury fizycznej miały charakter wybitnie „lekański”. Bernarr Macfadden – ojciec kultury fizycznej, który był lekarzem i kulturystą, założył w USA pod koniec XIX w. czasopismo „Physical Culture”, zajmujące się medycznymi i zdrowotnymi aspektami aktywności sportowej i opublikował też na początku XX w. – wielokrotnie wznawianą – pięciotomową *Encyklopedię kultury fizycznej*, która długo była podstawową publikacją, dotyczącą aktywności w zakresie kultury fizycznej (zawierającą wiedzę o higienie, macierzyństwie, ojcostwie, wychowaniu seksualnym, życiu erotycznym, budowie anatomicznej i fizjologii organów rozrodczych, a nawet kosmetyce – jako aspektach kultury fizycznej). Taki biologiczny pogląd zaważył pierwotnie na odbiorze nauk o kulturze fizycznej. Ja zdecydowanie odróżniam kulturę od natury.

Bardzo dziękuję za rozmowę i z niecierpliwością czekamy na dalsze spotkania i dyskusje w tak interesujących intelektualnie i naukowo sprawach.

Zbigniew Suraj, Wojciech Rząsa, Przemysław Pardel

INFORMATYKA, KIERUNEK ZAMAWIANY TWOJĄ SZANSĄ

W czerwcu 2011 r. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego ogłosiło listę uczelni, które w trzeciej edycji konkursu otrzymają dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na realizację kierunków zamawianych. Spośród 228 wniosków, które spełniły wymogi formalne 88 wniosków uzyskało ocenę pozytywną, a 39 najlepszych projektów uzyskało dofinansowanie. Wśród zwycięskich uczelni znalazł się projekt Uniwersytetu Rzeszowskiego „Informatyka twoją szansą” przygotowany w Katedrze Informatyki przez zespół pod kierunkiem dra **Wojciecha Rząsy** – zastępcy kierownika tej jednostki. Jego realizacja rozpocznie się 1 października 2011 i zakończy 30 września 2015 r., co oznacza, że obejmie studentów z dwóch rekrutacji na studia – z roku 2011 i 2012. Projekt ten będzie realizowany we współpracy z firmą informatyczną OPTeam S.A., która pełni rolę partnera strategicznego.

Celem projektu jest zwiększenie liczby absolwentów kierunku informatyka dzięki uatrakcyjnieniu studiów. Dla studentek i stu-

dentów tego kierunku, którzy podejmą studia w systemie studiów stacjonarnych, w latach akademickich 2011/12, 2012/13 (na studiach licencjackich) oraz 2011/12 (na studiach inżynierskich) zaplanowano w projekcie m.in.:

- wprowadzenie na UR motywacyjnego systemu stypendialnego, który nie wyklucza pobierania standardowego stypendium naukowego. Nawet co druga studentka i co drugi student, w zależności od wyników w nauce i aktywności na studiach, może otrzymać stypendium naukowe od 700 zł do 1 000 zł miesięcznie już od pierwszego roku nauki. Równe szanse uzyskania stypendium mają osoby z naboru lipcowego i wrześniowego br.;
- zorganizowanie zajęć wyrównawczych z matematyki i informatyki do poziomu wykładowanego na uczelni, na które przygotowano po 60 miejsc dla studentek/studentów pierwszego roku. Możliwa jest także organizacja dodatkowych zajęć z fizyki. Zajęcia z informatyki przygotują ich uczestników do uzyskania certyfikatu ECDL-Start lub ECDL-Advance;
- zapewnienie praktyk zawodowych u renomowanych pracodawców, a po nich płatnych staży będzie służyć podniesieniu konkurencyjności absolwentów na rynku pracy. Warto zauważyć, iż wynagrodzenie studentek i studentów realizujących staże w wymiarze 15 godzin tygodniowo (poza godzinami zajęć na uczelni) będzie wynosić 1 800 zł brutto. Na drugim roku studiów osoby chętne będą mogły uczestniczyć w dodatkowych zajęciach, prowadzonych przez przedstawiciela regionalnych pracodawców, podczas których poznają „od środka” zasady funkcjonowania przedsiębiorstw z branży IT. Zajęcia te będą doskonałym uzupełnieniem przedmiotów

obowiązkowych, przygotowującym do owocnego przepracowania studenckich praktyk oraz staży zawodowych;

- zorganizowanie zainteresowanym studentkom/studentom wybranymi gałęziami informatyki bezpłatnych, specjalistycznych szkoleń i egzaminów certyfikacyjnych, a także udział w wykładach zamawianych z udziałem wybitnych specjalistów z kraju i z zagranicy;
- zwiększenie liczby dziewcząt podejmujących i kończących studia informatyczne. W tym celu przeprowadzone będą specjalne akcje promocyjne, organizowane przy współpracy z Kołem Naukowym Informatyków. Studentki obecnie studiujące na kierunku informatyka potwierdzają, że informatyk – męczyzna

to stereotyp, a kobiety nie tylko mają takie same możliwości w zakresie studiów informatycznych jak płę przeciwna, ale z racji licznych uzdolnień i większej pracowitości – są predysponowane do pracy na stanowisku informatyka;

- dofinansowanie działalności Koła, w tym między innymi organizację seminariów, uczestnictwo studentek/studentów w konferencjach informatycznych, organizacja warsztatów prowadzonych przez psychologów i doradców zawodowych;
- zwrócenie szczególnej uwagi na osoby dotknięte schorzeniami utrudniającymi studiowanie w standardowym trybie, w przekonaniu, iż specjalna oferta skierowana do tych osób pomoże im zdobyć atrakcyjne wykształcenie i spełniać się zawodowo.

Informatyka to jeden z tzw. kierunków strategicznych – badania prowadzone przez polskie i międzynarodowe instytuty badające rynek pracy oraz firmy zajmujące się poszukiwaniem specjalistów wskazują, że informatycy są (i przez długie lata będą) jednymi z najbardziej poszukiwanych fachowców. Uniwersytet Rzeszowski, mając to na uwadze, przygotował niezwykle ofertę dla młodych ludzi, którzy racjonalnie i odpowiedzialnie myślą o przyszłości.

Władze Wydziału i Instytutu Informatyki oczekują, że w wyniku realizacji programu kierunku zamawianego istotnie zwiększy się liczba absolwentów informatyki na **Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Rzeszowskiego**, a dodatkowe elementy programu podniosą atrakcyjność studiów informatycznych i poziom wykształcenia, zwiększając tym samym konkurencyjność absolwentów tego kierunku na rynku pracy.

Od 1 października br. kierownikiem projektu jest mgr inż. **Przemysław Pardel** – pracownik naukowo-dydaktyczny Instytutu Informatyki Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Pierwsze kolokwium habilitacyjne z archeologii

22 września br. na Wydziale Socjologiczno-Historycznym przeprowadzono pierwsze w dziejach archeologii kolokwium habilitacyjne. Dr Anna Zakościelna z UMCS otwiera listę przewodów habilitacyjnych z tej dyscypliny naukowej.

Anna Zakościelna studia archeologiczne ukończyła w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie i w tej uczelni podjęła pracę jako asystent w 1979 r. W 1994 r. otrzymała etat adiunkta w Zakładzie Epoki Kamienia. Nastąpiło to po obronie, na Uniwersytecie Warszawskim, rozprawy doktorskiej na temat: *Krzemieniarstwo kultury wołyńsko-lubelskiej ceramiki malowanej* przygotowanej pod kierunkiem prof. dra hab. Stefana K. Kozłowskiego. Praca badawcza dr Anny Zakościelnej koncentruje się na krzemieniarstwie pradziejowym i problematyce kultur pochodzenia naddunajskiego na ziemiach polskich. Głównym przedmiotem przedłożonej pracy habilitacyjnej pt. *Studium obrządku pogrzebowego kultury lubelsko-wołyńskiej* jest wieloaspektowa analiza praktyk pogrzebowych ludności kultury lubelsko-wołyńskiej. Dr hab. Anna Zakościelna w latach 1996-2005 była sekretarzem redakcji rocznika „Archeologia Polski Środkowowschod-

niej”. Jest członkiem Stowarzyszenia Naukowych Archeologów Polskich, a w latach 1992-2001 pełniła funkcję prezesa Oddziału Lubelskiego, w latach 1998-2001 była członkiem Zarządu Głównego. Autorka ponad 160 publikacji.

Foto: Bogdan Balcer

MAMY OLIMPIJCZYKA!

Rozmowa z Andrzejem Rzeszutkiem,
studentem II r. Wydziału WF, w grupie „Europejczyk”

– Proszę o informacje o drodze do kadry olimpijskiej.

– Od 13 lat trenuję skoki do wody, zacząłem w wieku 6 lat, dziś sport pochłania mnie bez reszty – mam właściwie tylko czas na studia oraz treningi i niewiele więcej. Zacząłem trenować dosyć przypadkowo w „Stali” Rzeszów, ponieważ rodzice chcieli, żebym robił w życiu coś, a nie siedział pod blokiem. Chcieli, żebym coś w życiu osiągnął, no i trafiło na skoki do wody.

– Jakich miał Pan trenerów, kto najbardziej wpłynął na to, że dziś jest Pan olimpijczykiem?

– Na ten sukces pracowało wiele osób. Moim pierwszym trenerem był Ryszard Wojtuszewski. Potem było wielu kolejnych: Andrzej Kozdrański i jego brat Grzesiek, a od siedmiu lat do dziś trenuję u Sierge’a Koczariana. To właśnie z nim osiągnąłem największe sukcesy i nominację olimpijską.

– Jak wyglądała Pana kariera sportowa?

– Szczególnie cenię mistrzostwo Polski, co miało miejsce sześć lat temu – co roku staram się bronić tego tytułu i jak na razie z sukcesem. W 2008 r. zdobyłem pierwszy medal w mistrzostwach

Europy – był to brąz, w 2009 – srebro. Wtedy zakończyłem karierę juniorską i wszedłem w wiek seniora. Na zawodach seniorów moim najlepszym wynikiem było VIII miejsce na Mistrzostwach Świata w 2009 w Rzymie, w tym roku w Szanghaju udało mi się to powtórzyć. Znowu byłem ósmy w skokach z wysokości 1 metra.

– W jakich skokach się Pan specjalizuje, co jest Pana specjalnością?

– Moją specjalnością są skoki z trampolin o wysokości 1 m i 3 m. W naszej dyscyplinie są jeszcze skoki z wieży.

– Wiem z własnego doświadczenia, że do skoków trzeba odwagi, refleksu i orientacji przestrzennej, Pan sobie z tym doskonale poradził.

– Mnie też zdarza się bać przed jakimś bardzo trudnym skokiem. Błęd-

ne uderzenie o wodę może być bardzo bolesne. Wszystko jednak da się wytrenować, trzeba nad tym tylko ciężko pracować.

– Jaki najtrudniejszy skok, najwyżej punktowany udało się Panu perfekcyjnie wykonać, z którego Pan jest szczególnie dumny?

– W tym roku na Uniwersjadzie udało mi się zdobyć imponujący wynik w tej dyscyplinie – 80 punktów za jeden skok – było to trzy i pół salta delfina z pozycji kucznej. Noty za ten skok były powyżej 8,5 i parę dziewiątek.

– Jak Pan sobie wyobraża swoją dalszą drogę życiową?

– Cały czas myślę o stracie w Igrzyskach, a mniej o wyniku na samej Olimpiadzie. Dla mnie liczy się już sam udział. Chcę zakończyć też studia, co na pewno się przyda w pracy trenerskiej, o której już myślę. Jeśli to nie wyjdzie, to nauczyciel WF lub asystent na

uczelni – moi starsi koledzy otrzymywali takie propozycje. Chcę się związać ze sportem i kulturą fizyczną, bo to moja pasja.

– Jak Pan trafił na nasz Wydział?

– Kiedy dowiedziałem się, że jest na Wydziale WF możliwość studiowania w języku angielskim, na „Europejczyku”, to decyzyja mogła być tylko jedna, bo znam ten język już dość dobrze. Możliwość studiowania i treningu, bez konieczności rozpoczynania wszystkiego od nowa, szukania nowego trenera, a równocześnie szansa zdobycia wiedzy i dyplomu, uznawanego w całej Europie, to było dla mnie coś, co najbardziej mi odpowiadało i odpowiada.

Dziękuję za rozmowę. Życzę Panu sukcesu na Olimpiadzie i na dalszej drodze życiowej.

Rozmawiał Krzysztof Kubala

NAGRODA DLA STUDENTKI WYDZIAŁU SZTUKI UR NA LUBLINIECKIM FESTIWALU KRÓTKICH FORM INTERNETOWYCH

8 lipca 2011 roku zakończył się *V Lubliniecki Festiwal Krótkich Form Internetowych* i jury ogłosiło wyniki współzawodnictwa. Wśród nagrodzonych prac znalazł się również film naszej studentki Wydziału Sztuki - *Anny Misiak*, która swoje dzieło zrealizowała w niedawno utworzonej Pracowni Warsztatowych Działań Artystycznych (WDA) pod kierunkiem prof. UR *Marka A. Olszyńskiego*, magistra *Piotra Worońca* - pomysłodawcy zadania oraz magistra *Tomasza Rolniaka*. Zarówno pan Worońiec, jak i pan Rolniak są także absolwentami Wydziału Sztuki UR i sami zdobywają już bardzo prestiżowe, liczące się w ogólnopolskim środowisku plastycznym nagrody i wyróżnienia.

Nagrodzony film *Anny Misiak* pod tytułem: „*Elementy-4 razy tożsamość*” można zobaczyć pod poniższym linkiem: <http://www.youtube.com/watch?v=brs3ve-zTho>.

Komunikat Jury:

Komisja Konkursowa V Festiwalu Krótkich Form Internetowych X-OZY w składzie: przewodniczący – **Piotr Matwiejczyk** oraz członek Komisji – **Piotr Żukowski**, oceniła prace nadesłane na V Festiwal Krótkich Form Internetowych X-OZY i postanowiła przyznać nagrody uczestnikom Festiwalu: GRAND PRIX – „Naganowskiego 9\2” - Emilia Julia Zielonka, Warszawa II miejsce – „Welcome” - Irex Janion, Przemyśl III miejsce – „Format”, „Elementy- 4 razy tożsamość” - Anna Misiak, Rzeszów

Publiczność zgromadzona na Festiwalu przyznała Nagrodę Publiczności dla Emilii Julii Zielonki z Warszawy za film, który zdobył nagrodę GRAND PRIX

m.a.o.

Adam Kulczycki

PLUSY I MINUSY ZAWODU SOCJOLOGA

Jaką wiedzę i jakimi umiejętnościami oraz kompetencjami powinien wykazywać się absolwent kierunku socjologia? Na to pytanie próbowali odpowiedzieć uczestnicy debaty „Socjolog – zawód z przyszłością”, która (20 czerwca 2011 r.) odbyła się w Instytucie Socjologii Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Uczestnicy dyskusji zwracali uwagę na fakt, że to rynek pracy określa model absolwenta, którego oczekują pracodawcy. Dlatego, aby sprostać wymaganiom rynku pracy – uważali uczestnicy debaty – programy studiów powinny być poszerzone o moduły programowe zawierające aktualizację zamian przepisów prawnych. Pomoże to absolwentowi sprawnie poruszać się w relacjach z takimi instytucjami, jak: sądy, prokuratura czy placówki opiekuńczo-wychowawcze. Inną sprawą jest możliwość odbywania staży i praktyk podczas studiów, także tych zagranicznych. Z kolei w firmach prywatnych w segmencie usługowym i z branży produkcyjnej ważne są elementarne podstawy wiedzy ekonomicznej i zarządzania zasobami ludzkimi, a w pracowniach badawczych sprawne posługiwanie się metodami, technikami i narzędziami badawczymi.

Zwrócono także uwagę, że postępuje redukcja wykształcenia wyższego do wykształcenia zawodowego, co jest wielką szkodą dla idei akademickiego wykształcenia. Dlatego w niektórych wyższych uczelniach kształcą się kosmetologów, wizażystów, itp. specjalistów. To powoduje, że szkoły wyższe zamiast formować ludzi o otwartych horyzontach, gotowych do budowania społeczeństwa obywatelskiego, produkują przede wszystkim tzw. pracobiorców.

W debacie wzięli udział pracownicy nauki Instytutu Socjologii i przedstawiciele instytucji związanych z rynkiem pracy i pomocy socjalnej. Przedsięwzięcie zostało zrealizowane w ramach zadania 4 projektu „Uniwersytet Rzeszowski – nowoczesność i przyszłość regionu”, współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Foto: Sławomir Wilk

PRACOWITE WAKACJE

We wrześniu br. w **Nancy Dryfoos Gallery**, uniwersyteckiej sali wystawowej, mieszczącej się w **Kean University (Union - New Jersey, USA)** odbył się wernisaż prac plastycznych z polskich i amerykańskich ośrodków akademickich. W wystawie udział wzięli studenci oraz ich artystyczni opiekunowie (łącznie ok. 40 osób) z dwóch prestiżowych amerykańskich uczelni: **School of Visual Arts (New York City)** i wspomnianego wcześniej **Kean University**, a także z krakowskiej **Akademii Sztuk Pięknych** oraz z **Wydziału Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego**, który reprezentowany był na tych pokazach pracami studentów i pracowników (z **Pracowni druku płaskiego**).

Głównymi pomysłodawcami zorganizowania takiej międzynarodowej konfrontacji metod dydaktycznych z zakresu edukacji plastycznej byli: dr **Antoni Nikiel** i profesor UR **Marek Olszyński** – pracownicy naszego Wydziału Sztuki. Podczas wakacyjnej prezentacji tego projektu w Polsce: w rzeszowskiej galerii „**Pod Ratuszem**” oraz krakowskiej galerii „**Solvay**”, do pokazu swojego dorobku plastycznego zaproszeni zostali również wszyscy pedagodzy z **Zakładu Grafiki Warsztatowej i Projektowej WS UR**, prowadzący pozostałe pracownie specjalistyczne z art. technik graficznych w zakresie druku wklęsłego i wypukłego.

Oprócz kadry i kierownika tego zakładu – prof. UR **Krzysztofa Skórczewskiego**, udział wzięli również najzdolniejsi studenci i dyplomanci z wybranych pracowni graficznych, rekomendowa-

Prof. Joanna M. Wężyk wraz ze swoimi studentami podczas otwarcia wystawy w Nancy Dryfoos Gallery - Kean University (Union-New Jersey)

ni przez swoich artystycznych opiekunów, między innymi przez dr Agnieszkę Dobosz, dr Agnieszkę Lech-Bińczyką, dr Magdalena Uchman, dr Pawła Bińczyckiego, dr Łukasza Cywickiego oraz dr Marcina Jachyma.

Kuratkami dwóch krajowych wystaw były pracownice naszego wydziału: mgr Kamila Bednarska i dr Magdalena Uchman, a kuratką trzech ekspozycji prac w USA, a zarazem pomysłodawczynią i koordynatorem tego projektu ze strony amerykańskich uczelni była prof. Joanna Maria Wężyk, pracownik naukowy Kean University.

Wystawy na uniwersytecie w Union były ostatnimi z zaplanowanych przez nas prezentacji artystycznych dokonań naszych studentów i kadry pedagogicznej w Stanach Zjednoczonych Ameryki.

Poprzedni, majowy pokaz w Nowym Jorku, który odbył się w *Artes Gallery* na *Manhattanie*, już podczas wernisażu zgromadził około 300 gości – nie tylko z kręgu amerykańskiej Polonii – co świadczyło o sporym zainteresowaniu tą propozycją wystawienniczą w mieście, które liczy około pięciu tysięcy galerii...

Nasze „amerykańskie” ekspozycje prac prezentowane były od 12 września w *Students Gallery* - Kean University i od 18 września w *Nancy Dryfoos Gallery* (Union-NJ).

W ramach tego międzynarodowego projektu odbędzie się jeszcze cykl wystaw w Polsce, które już od listopada br. można będzie oglądać w Szymbarku k. Gorlic, Nowym Sączu, Limanowej, Nowym Targu, Krakowie, Częstochowie oraz w Rzeszowie.

Tym razem, oprócz artystów z Wydziału Sztuki UR i zaproszonych gości z amerykańskich uczelni artystycznych, udział w pokazach wezmą także pracownicy i studenci z ośrodków akademickich – uczestnicy wspólnych, wakacyjnych warsztatów plastycznych: Akademii w Częstochowie, krakowskiej ASP, PWSZ w Nowym Sączu i lwowskiej Akademii Sztuki.

Wystawy te są podsumowaniem *I Międzynarodowego Sympozjum Artystów i Teoretyków*, zorganizowanym w lipcu br. przez nasz rzeszowski Wydział w malowniczym Szymbarku k. Gorlic, przy współpracy i pomocy ze strony prof. Aleksandra Bobko - prorektora Uniwersytetu Rzeszowskiego, kierownika Zakładu Malarstwa WS UR – prof. UR Tadeusza Boruty, władz i zarządu rzeszowskiego Stowarzyszenia Fenomenologicznego imienia Jana Patočki, studenckiego Koła Naukowo-Artystycznego „Razem” oraz współorganizatora tego projektu, pana Zdzisława Tohla – dyrektora gorlickiego Muzeum – Dwory Karwacjanów i Gładyszów.

Szczególne podziękowania należą się także hojnym sponсорom oraz naszym absolwentom i młodej kadrze pracowników z Wydziału Sztuki UR, a zarazem uczestnikom tych warsztatów: mgr Kamie Bednarskiej, dr Magdzie Uchman, magistrom – Tomaszowi Rolniakowi i Piotrowi Worońcowi (juniorowi) za ich zaangażowanie oraz pomoc w organizacji i przeprowadzeniu tego udanego, międzyuczelnianego i międzynarodowego projektu artystycznego, dobrze promującego – w kraju i za granicą – Uniwersytet Rzeszowski.

m.a.o.

„WHO NEEDS A MASTER ANYMORE?...”

Komu potrzebny jest jeszcze mistrz? ...

- dokumentacja fotograficzna z wernisażu w krakowskiej galerii „Solvay” - Centrum Sztuki Współczesnej Solvay

Pani prof. Joanna M. Wężyk
(Kean University, Union
- New Jersey, USA)
z prof. UR Markiem Olszyńskim
z Wydziału Sztuki UR

Pani dr Magdalena Uchman z rzeszowskiego Wydziału Sztuki jedna z kuratorek tej wystawy, w rozmowie z jednym gości wernisażu w krakowskiej Galerii Solvay.

Pan prof. ASP Krzysztof Tomalski
- dziekan Wydziału Grafiki
krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych
podczas wernisażowej rozmowy.

Foto: OKIART

Marek Kornecki

STUDENCI UNIWERSYTETU RZESZOWSKIEGO LAUREATAMI I MIĘDZYNARODOWEGO SYMPOZJUM ARTYSTYCZNO-NAUKOWEGO W SZYMBARKU

Panel dyskusyjny - prowadzący prof. A. Mordka (UR) i dr M. Rabizo-Birek (UR i Fraza)

Rozpowszechniana w kręgach permanentnych malkontentów i ignorantów opinia jakoby od połowy czerwca do końca września życie uniwersyteckie zamierało, po raz kolejny doznała bolesnej falsyfikacji. A to za sprawą I Międzynarodowego Sympozjum Artystyczno-Naukowego, które odbywało się w dniach 22-31 lipca 2011 roku w Szymbarku (k. Gorlic). Pomysłodawcą i wszędobylskim koordynatorem tego przedsięwzięcia był **dr hab. prof. UR Marek Olszyński**, który wraz z **dr. Antonim Niklem** reprezentował głównego organizatora Sympozjum - Wydział Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego. Za przygo-

Panel dyskusyjny - dr E. Bogusz-Boltuc (University of Illinois at Springfield, USA), D. Porczyński, prof. T. Boruta (UR), prorektor A. Bobko (UR)

towanie panelu dyskusyjnego – stanowiącego integralną część Sympozjum – odpowiadał **dr hab. prof. UR Artur Mordka**, który reprezentował także Stowarzyszenie Fenomenologiczne im. Jana Patočki – współorganizatora wielu naukowych i artystycznych projektów realizowanych na naszym Uniwersytecie (m.in. cyklu Spotkań Patockowych). Ponadto, znaczącą pomoc w przygotowaniu Sympozjum odegrały: Muzeum – Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach, które m.in. udostępniły na potrzeby panelu salę konferencyjną znajdującą się w XVI-wiecznym Kasztelu w Szymbarku, a także Koło Naukowo-Artystyczne Studentów Wydziału Sztuki UR „Razem”, którego członkowie z dużym zaangażowaniem brali udział we wszystkich pracach organizacyjnych, zapewniając m.in. fotograficzną rejestrację całego projektu.

Organizatorzy Sympozjum postanowili w tym roku zaprosić do współpracy artystów z kilku ośrodków akademickich z kraju i z zagranicy: Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie, Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, Kean University z New Jersey (USA), School of Visual Arts z Nowego Jorku (USA), Narodowej Akademii Sztuk Pięknych we Lwowie (Ukraina) oraz Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu.

Dwa zasadnicze cele przyświecały organizatorom Sympozjum. Po pierwsze, ideą tego projektu było połączenie doświadczeń dydaktycznych w pracy artystycznej z młodymi adeptami sztuk plastycznych, z analizami i dyskusjami podejmowanymi przez teoretyków sztuki. Dlatego Sympozjum składało się z dwóch komplementarnych części: pleneru malarskiego i panelu dyskusyjnego. Intencją organizatorów było,

Plener (Szymbark 2011)

by studenci biorący udział w Sympozjum nie tylko doskonalili się pod okiem swoich nauczycieli we właściwym wykorzystywaniu odpowiednich środków artystycznego wyrazu, ale ponadto, by mogli uczestniczyć w intelektualnym fermentie i krytycznej recepcji dotyczącej idei i wartości w sztuce. Drugim ważnym celem była konfrontacja różnych środowisk akademickich i możliwość porównania ich systemów dydaktycznych oraz wspólna analiza efektów kształcenia artystycznego w zakresie plastyki.

Oba zamierzone cele udało się zrealizować zaskakująco dobrze. Tygodniowy plener malarski, mimo nie najlepszej pogody, obfitował w wiele ciekawych spotkań i wydarzeń, które charakteryzowały się zarówno momentami wyjątkowego napięcia towarzyszącego pracy twórczej, jak i koniecznymi w takich sytuacjach chwilami ludycznego rozprężenia. 30 lipca zebrało się profesjonalne jury pod przewodnictwem **prorektora krakowskiej ASP prof. Łukasza Konieczki**, które oceniło dorobek artystyczny pleneru. Po ponadgodzinnych obradach do ścisłego fina-

Anna Fryz (studentka III EA)

Barbara Szal-Porczyńska (absolwent)
Bez głowy

Barbara Szal-Porczyńska (absolwent)
Ropa I

dr Antoni Nikiel
Obraz IV

dr hab. Józef Jerzy Kierski, prof. UR
Refleksja

dr hab. Marek A. Olszyński prof. UR
Znak nr V

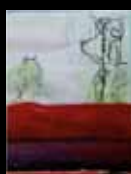
dr hab. Marek A. Olszyński prof. UR
Znak nr VI

Izabela Tabor (studentka III r.EA)
Ekstrakcja

Joanna Wasilewska-Iskra (studentka III r.EA)

Katarzyna Biedroń (studentka III r.EA)
Porno i sztuka

Kutsiy Christina (absolwentka UK Lwów)

Magdalena Uchman (absolwent)
Po pamiętki niebieska

Magdalena Uchman (absolwent)
Po pamiętki szara

Marcelina Siwiec (studentka II EA)
Dom Moniki

Marcin Pecka (student III r. EA)
Surykatka

Marta Ożóg (studentka II EA)
bez tytułu

mgr Kamila Bednarska (absolwent),
11.04

mgr Tomasz Rolniak
(pracownik dydaktyczny na Wydziale Sztuki UR)
Ciągłość

Paulina Dębosz (studentka III r.EA)
eeee królowo...!

Piotr Kolanko (student IIIr. EA)
bez tytułu

Piotr Woroniec junior (absolwent)
4 x tożsamość

prof. Peter Hristoff
Anastasis

prof. Joanna M. Wężyk
Kościółek w Szymbarku

Uliana Nedoshytko (absolwentka UK Lwów)

Ulyana Krekhovets (absolwentka UK Lwów)

Prace kadry pedagogicznej i studentów z Wydziału Sztuki UR powstałe podczas I Międzynarodowego Sympozjum Artystycznego Akademii i Kierunków Artystycznych Szkół Wyższych oraz reprodukcje prac zagranicznych uczestników tych warsztatów: gości z Lwowskiej Akademii Sztuki (UA) i zaproszonych artystów - profesorów z renomowanych uczelni w Stanach Zjednoczonych.

Reprodukcje prac wykonał Piotr Woroniec (Jr)

Obrady jury

łu zakwalifikowało się trzynaście osób, a w tym gronie aż pięciu studentów (bądź młodych absolwentów) UR. Jednak dopiero ostatni etap obrad jury, w którym przyznano główne nagrody okazał się prawdziwym sukcesem naszego Uniwersytetu. Pierwszą nagrodę Grand Prix – tj. nagrodę Rektora ASP w Krakowie wraz z propozycją wystawy indywidualnej w Galerii ART Michała Liszki – otrzymała **Barbara Szal-Porczyńska**, tegoroczna absolwentka Wydziału Sztuki UR, za zestaw oryginalnych prac malarskich. Nagrodę drugą – Dziekana Wydziału Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego (z propozycją wystawy indywidualnej w Galerii ART Michała Liszki) – zdobyła **Magdalena Uchman** (także absolwentka UR) za dwie bardzo interesujące kompozycje grafiki warsztatowej. Nagrodę trzecią – Dyrektora Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gor-

licach (oraz propozycję udziału w plenerze) otrzymała za swoje prace malarskie **Debora Suszek**, reprezentująca PWSZ w Nowym Sączu. Ponadto, jedno z czterech równorzędnych wyróżnień otrzymał **Piotr Kolanko** student Wydziału Sztuki UR. Możemy śmiało uznać tegoroczne Sympozjum za ogromny sukces nie tylko organizacyjny, ale także dydaktyczny i artystyczny. Najciekawsze prace wszystkich uczestników Sympozjum, reprezentujących tak różne uczelnie, techniki i środki plastycznego wyrazu, a także zróżnicowane indywidualne style i tematy, będą wkrótce prezentowane na kilku wystawach (m.in. w Szymbarku, Limanowej, Nowym Targu, Nowym Sączu, Bytomiu, Częstochowie, Krakowie i Rzeszowie). Planowane jest też wydanie katalogu zawierającego nie tylko reprodukcje wybranych prac, ale również zestaw referatów wygłoszonych podczas panelu dyskusyjnego.

Temat towarzyszącego plenerowi spotkania teoretyków sztuki brzmiał: **Komu potrzebny jest jeszcze mistrz?** Profesor Mordka zaprosił do panelu dyskusyjnego wielu ciekawych, a zarazem reprezentujących różne zawody i doświadczenia prelegentów. W tym gronie byli aktywni wykładowcy-artysty, krytycy sztuki, filozofowie i estetycy. Analizy i dyskusje obejmowały różne punkty widzenia, ale co do kilku podstawowych intuicji udało się uzyskać prowizoryczną zgodę. „Mistrz” okazał się pojęciem dialogicznym, związanym przede wszystkim z relacją z uczniem. W obszarze sztuki, ale poza kontekstem dydaktyki, mistrzem może być każdy, kto przyczynia się do duchowego rozwoju artysty, na przykład krytyk, bądź marszand czy właściciel galerii. W dyskusji większość uczestników panelu uznała, że współczesne pojęcie mistrza uniezależnia go od przypisanego mu tradycyjnie wyjątkowego kunsztu, fachowości czy talentu,

ale także od wybitnych umiejętności dydaktycznych i od innych ogólnoludzkich bezcennych walorów, jak np. etyczna nieskazitelność. A jednak w konkluzji przeważała opinia, że prowokacyjnie obwieszczany światu brak potrzeby mistrza jest prognozą przedwczesną i nieuzasadnioną. Innymi słowy, póki mistrz jest, a jest, najwyraźniej jest też potrzebny. Warto odnotować, że w panelowej dyskusji z dużym zainteresowaniem i aktywnością brali udział studenci uczestniczący w plenerze. Z drugiej strony, paneliści i teoretycy z zainteresowaniem obserwowali pracę młodych artystów oraz formułowane na bieżąco (przez nauczycieli i opiekunów) pod ich adresem oceny i wskazówki.

Sympozjum było niewątpliwie sukcesem, a to zapewne dlatego, że nad jego dobrym przebiegiem i świetną atmosferą czuwał świętej pamięci Włodzimierz Kotkowski, wspomniały pedagog i artysta, profesor krakowskiej ASP. Jego niespodziewana śmierć, która miała miejsce kilka tygodni przed rozpoczęciem Sympozjum w bolesny sposób uzmysłowiła wszystkim jego uczestnikom, jak bardzo potrzebni są w naszym życiu Prawdziwi Mistrzowie.

Prorektor ASP w Krakowie prof. Ł. Konieczko wręcza główną nagrodę Barbarze Szal-Porczyńskiej (UR)

Plener (Szymbark 2011)

Zbigniew Suraj

Z ERASMUSEM W PORTALEGRE

Jako uczestnik programu Erasmus – „Uczenie się przez całe życie” (Lifelong Learning Programme – Erasmus) przebywałem (w dniach 21-23 marca br.) w Instytucie Politechnicznym (Instituto Politécnico Portalegre) w Portalegre, Portugalia. Głównym celem wyjazdu było wygłoszenie wykładów dla studentów i pracowników naukowo-dydaktycznych nt. „Modelling with Petri Nets” oraz „Petri Nets and Systems with Knowledge Base”. Prezentacje te miały charakter otwarte i cieszyły się dużym zainteresowaniem. W czasie pobytu miałem również możliwość wymiany doświadczeń, poznania metod pracy portugalskiej uczelni, jak również podzielenia się własną wiedzą i doświadczeniem z zakresu funkcjonowania kierunku informatyka w Uniwersytecie Rzeszowskim.

Na rogatkach Portalegre

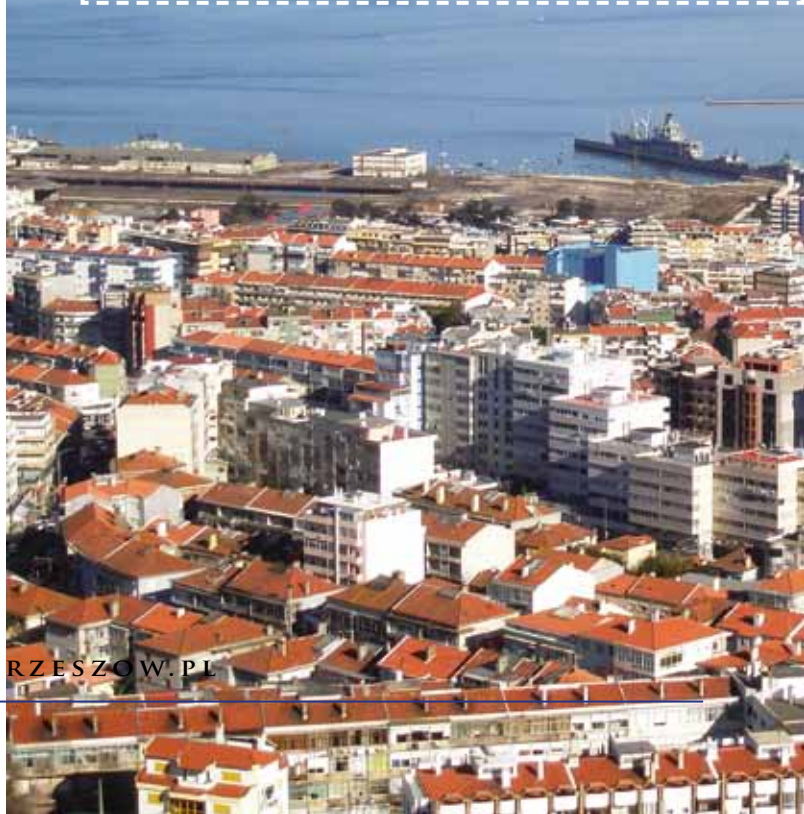
Portalegre to niewielkie, uroczne miasto, liczące prawie 25 tysięcy mieszkańców. Położone w górzystym regionie Alentejo, niedaleko wschodniej granicy portugalsko-hispańskiej.

Instytut Politechniczny jest uczelnią publiczną, funkcjonującą od 1985 roku, w jego skład wchodzi cztery szkoły wyższe: edukacji, techniki i zarządzania, rolnictwa oraz ochrony

Panorama Lizbony

zdrowia. Rozlokowany w kilku częściach miasta, posiada bazę dydaktyczną wyposażoną w nowoczesny sprzęt informatyczny i multimedialny. Instytut oferuje kilkanaście kierunków kształcenia, w tym takie, jak: edukacja, turystyka i rekreacja, dziennikarstwo, nauki społeczne, rolnictwo, weterynaria, zarządzanie i marketing, pielęgniarstwo, inżynieria techniczna oraz informatyka. Zatrudnia 250 nauczycieli akademickich oraz 200 pracowników administracyjno-technicznych; kształci ponad 3 tysiące studentów.

Przed wejściem do budynku informatyki

Od roku ak. 2009/2010 Katedra Informatyki UR (od 1 września br. Instytut Informatyki) współpracuje z Instytutem Politechnicznym w ramach programu Erasmus. Podczas tego wyjazdu przeprowadziłem również rozmowę na temat szerszej wymiany studentów i pracowników kierunku informatyka oraz możliwości nawiązania ścisłej współpracy naukowo-badawczej.

W czasie pobytu w Portugalii udało mi się zwiedzić ciekawe zakątki Portalegre, a także odrobinę historycznej Portugalii. Lizbona jest położona na siedmiu wzgórzach u ujścia Tagu do oceanu; zachwyca niezwykłą architekturą oraz kulturą. To właśnie stąd żeglarze rozpoczynali swoje wyprawy w erze wielkich odkryć geograficznych.

Forteca Torre de Belem - dawniej punkt orientacyjny dla żeglarzy

Dziś Lizbona ujmuje niezwykłą atmosferą panującą w ciasnych uliczkach starego miasta. Niezapomnianych wrażeń dostarcza również przejażdżka jednowagonowym, żółtym tramwajem, wąskimi uliczkami. To tutaj można spotkać charakterystyczne dla Portugalii „azulejos” (przepiękne ceramiczne płytki zdobiące fasady budynków), zabytkowe kościoły, pomniki oraz fantastyczne fontanny.

Klasztor Hieronimitów - w 2007 r. państwa UE podpisały tu Traktat zwany lizbońskim

Duże wrażenie wywarła na mnie miejscowa gościnność i uprzejmość. Warto także wspomnieć o kuchni portugalskiej, polecam potrawy z dorsza (np. Bacalhau), ośmiornicy oraz ślimaków.

Tradycyjny portugalski obiad w towarzystwie prof. Luisa Baptista

Na zakończenie pragnę podziękować panu prof. Luisowi Baptista oraz pani Patrícii Carapinha z Instytutu Politechnicznego za okazaną pomoc i gościnność podczas wizyty w Portalegre.

Małgorzata Dziędzic

WSZYSTKIE DROGI PROWADZĄ DO RZYMU

W dniach 04–08.04.2011 r. pracownicy Katedry Filologii Rosyjskiej Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Rzeszowskiego uczestniczyli w wizycie studyjnej w Uniwersytecie Roma Tre w ramach projektu Budowa Potencjału Dydaktycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego na poziomie europejskim, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej.

Z oferty projektu skorzystali: dr Ewa Dźwierzynska, dr Katarzyna Buczek, dr Grzegorz Ziętała, mgr Małgorzata Dziędzic oraz mgr Magdalena Mierzwa. Pracownicy Katedry Filologii Rosyjskiej gościli w Katedrze Lingwistyki na Uniwersytecie Roma Tre w Rzymie.

Uniwersytet Roma Tre został założony w 1992. Obecnie oferuje 54 kierunki studiów licencjackich, 75 – magisterskich oraz daje możliwość otrzymania tytułu doktora w 5 dyscyplinach naukowych.

Jest to jedna z nielicznych uczelni, które przyjmują studentów nie na podstawie konkursów świadectw ukończenia szkół średnich, ale na podstawie egzaminów wstępnych. Na Uniwersytecie zatrudnionych jest obecnie około 870 wykładowców.

Z tą uczelnią Uniwersytet Rzeszowski współpracuje od 2005 r. w ramach programu Erasmus, dzięki któremu corocznie 2 studentów Filologii Rosyjskiej ma możliwość odbywania studiów rocznych w Rzymie.

Podstawowym celem naszej wizyty studyjnej była wymiana doświadczeń oraz zdobycie dodatkowych umiejętności przydatnych w dalszej pracy naukowo-dydaktycznej. Podczas hospitowania zajęć prowadzonych m. in. przez prof. Pavlovską, doc. Borusovską i doc. Smykunową mieliśmy możliwość porównania metod i technik kształcenia, zapoznania się z wyposażeniem multimedialnym oraz oprogramowaniem pracowni i laboratoriów językowych Katedry Lingwistyki.

Zajęcia dydaktyczne na Uniwersytecie Roma Tre odbywają się w nowoczesnych budynkach, doskonale wyposażonych salach wykładowych, laboratoriach językowych, multimedialnych i komputerowych. Większość budynków, w których mieści się Uniwersytet znajduje się w strefie bezprzewodowego i darmowego dla studentów i pracowników Internetu, a otwarte niedawno centrum Piazza Telematica oferuje ponad 200 stanowisk komputerowych, połączonych ze wszystkimi laboratoriami, co umożliwia popularne dzisiaj tzw. nauczanie i uczenie się na odległość (distance learning).

Studenci Uniwersytetu Roma Tre mają do dyspozycji bogate w zbiory biblioteki i kompleksy sportowe. Wszystkie budynki są przystosowane dla osób niepełnosprawnych. Na mocy wielu umów podpisanych przez uczelnię z ośrodkami sportu, kultury i nauki, a także wieloma przedsiębiorstwami, studenci odbywają staże w prestiżowych firmach oraz mają szansę rozwoju społeczno-kulturalnego poprzez ułatwienie dostępu do kin, teatrów, festiwali czy obiektów sportowych. Wokół uczelni skupione są liczne centra promujące kulturę lokalną i światową, oferujące studentom zniżki na bilety, służące informacją i pomocą.

Co ciekawe, uczelnia szczyci się swoim znamienitym chórem, składającym się z wykładowców, studentów i pracowników techniczno-administracyjnych oraz własną orkiestrą, które uświetniają najważniejsze wydarzenia z życia uczelni i miasta.

Wizyta w Wiecznym Mieście zdecydowanie nie mogłaby się odbyć bez zobaczenia na własne oczy jednych z najwspaniał-

szych zabytków architektonicznych na świecie, jak chociażby: Panteon, Koloseum, plac Piazza Navona, fontanna Di Trevi czy też Forum Romanum, przypominające turystom o potęgę Starożytnego Rzymu. Mieliśmy również okazję spróbować wielu przysmaków włoskiej kuchni, pachnącej świeżą bazylią, oregano i tymiankiem.

Niezapomniane wrażenie i wzruszenie wzbudziła u nas z całą pewnością także wizyta w Watykanie, która zbiegła się w czasie z rocznicą śmierci Jana Pawła II. Spotkaliśmy wówczas na Placu św. Piotra bardzo wielu Polaków, którzy przybyli do rzymskiej enklawy właśnie z tej okazji, aby przy blasku lampionów oddać cześć Wielkiemu Polakowi, śpiewając jego ulubioną Barkę.

Zdobyte podczas wizyty na Uniwersytecie Roma Te doświadczenia oraz analiza planów studiów i programów nauczania poszczególnych przedmiotów w Katedrze Lingwistyki z pewnością korzystnie wpłyną na jakość prowadzonych przez nas zajęć dydaktycznych oraz przyczynią się do dalszych poszukiwań naukowych.

Paulina Gorazd, Kamil Karski

ARCHEOLODZY W DRODZE...

AUSTRIA- SŁOWACJA-CHORWACJA- SŁOWENIA 4-10.05.2011

4 maja o godzinie piątej spod Instytutu Archeologii, wyruszyliśmy na zaplanowany wyjazd naukowy w celu zapoznania się z pradziejami i historią antyczną Środkowej Europy.

Jeszcze tego samego dnia przybyliśmy na wzgórze Oberleiserberg w Austrii, gdzie odnaleziono ślady osadnictwa celtyckiego i germańskiego. Samo stanowisko było znane nielicznym, gdyż przebywali tam w czasie ostatniego sezonu badań w 2009 roku. Po krótkiej wycieczce wyruszyliśmy do Bratysławy, której zwiedzanie było atrakcją na dzień następny.

Carnuntum

Pobyt w stolicy Słowacji rozpoczęliśmy od zwiedzania Muzeum Archeologicznego, co w naszym przypadku doprowadziło do opóźnienia wyjazdu z miasta. Jeszcze tego samego dnia udaliśmy się do miejscowości Hainburg w Austrii. Tutaj czekało nas zwiedzanie średniowiecznych murów, a także jednej z niewielu zachowanych w Europie bram wjazdowych do miasta.

Kolejnym punktem było wzgórze Braunsberg. Oppidum to, położone na znacznej wysokości, było dobrym punktem widokowym nie tylko na położony w dole Hainbrug, ale i Dunaj, który niegdyś stanowił granicę Imperium. I właśnie wzdłuż niego udaliśmy się do rzymskiego Carnuntum.

Smoczy Most w Lublanie

Miasto znane jest też pod nazwą Petronel-Carnuntum. Wyrósł na bazie rzymskiego obozu legionowego, wokół którego powoli zaczęło rozwijać się miasto. Z zachowanych w dość dobrym stanie zabytków architektury mieliśmy okazję zobaczyć m.in. teatr, amfiteatr, bramę miejską i park archeologiczny, który wywołał furorę wśród studentów zajmujących się epoką żelaza. I tak, nie wiadomo kiedy, minęły godziny na zwiedzaniu i robieniu licznych zdjęć, które pozostaną wspaniałą pamiątką.

Dzień trzeci naszego wyjazdu naukowego ponownie rozpoczęliśmy od zwiedzania Muzeum Archeologicznego, tym razem już w samym Zagrzebiu. Mieliśmy również szansę na zobaczenie Starego Miasta, licznych kościołów czy budowli neogotyckich. W późnych godzinach popołudniowych opuściliśmy Zagrzeb, aby ruszyć dalej na południe, do dawnego miasta rzymskiego – Puli.

7 maja ruszyliśmy na podbój centrum miasta. Już tradycyjnie zwiedziliśmy Muzeum Archeologiczne, jednak największy nasz zachwyt spowodowała wizyta w amfiteatrze, którego stan zachowania dorównuje jedynie Koloseum w Rzymie. Oprócz tego prawie doskonałą formę prezentowały teatr, forteca morska, brama

miejska, brama bliźniacza, forum, świątynia Augusta czy część dawnych murów obronnych. Prawdziwym rarytasem okazała się kaplica romańska św. Marii Formosa, która była oblegana przez studentów piszących pracę z architektury średniowiecznej. I znów zwiedzanie przeciągnęło się do późnych godzin wieczornych.

Kolejny dzień i kolejne atrakcje, i niesamowite miejsca. Tym razem przybyliśmy do Rovinji, ślicznego miasteczka położonego nad Adriatykiem, pełnego wąskich uliczek, niesamowitych kamienic i zakamarków pamiętających czasy średniowiecza. Jednak nie mogliśmy i tym razem dużo czasu poświęcić na zwiedzanie, gdyż czekała na nas Moncodonja – żartobliwie nazwana „Mykeny II”. Osada położona na wysokim wzgórzu, ufortyfikowana i ku naszemu przerażeniu pozostawiona bez opieki, sprawiała smutne wrażenie. Jednak pomimo tego, możliwość zobaczenia tak niesamowitego miejsca było przyjemnym doświadczeniem.

Ku naszemu zdumieniu czas mijał tak szybko, iż zanim się obejrzelśmy przyszedł czas na opuszczenie Chorwacji, która potraktowała nas słoneczną i ciepłą pogodą. Czas był po temu, aby jechać dalej.

I tak, dzień ostatni wyjazdu naukowego spędziliśmy w uroczym Lublanie. Na samym początku odwiedziliśmy Muzeum Narodowe, a stamtąd udaliśmy się w stronę Starego Miasta, mijając po drodze operę, galerię narodową i wychodząc obok kościoła franciszkanów. Weszliśmy również na zamek, z którego roztaczał się niesamowity widok na miasto i białe szczyty Alp na linii horyzontu. Oprócz tego zwiedziliśmy ratusz, targ Vodnika, słynny Smoczy Most czy pozostałości muru rzymskiego. Położenie naszego hotelu w centrum miasta pozwoliło nam na nocną wycieczkę po mieście śladami trasy, jaką odbyliśmy w dzień.

10 maja ruszyliśmy w drogę powrotną. Sam wyjazd był niezwykle udany nie tylko ze względu na pogodę, która była wprost wymarzona na taką podróż, ale także i miejsca, jakie mieliśmy okazję zobaczyć i poznać. Bogaci o nowe doświadczenia i niezliczoną ilość zdjęć, będziemy z niemałym zachwytem wspominać wyjazd naukowy, który zorganizowało Koło Naukowe Studentów Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Amfiteatr w Puli

**Adrian Kużdżał, Andżelina Wolan-Nieroda, Ewa Szeliga,
Agnieszka Brzozowska-Magoń, Daniel Szymczyk, Grzegorz Magoń**

W HONG KONGU BYLI PRACOWNICY INSTYTUTU FIZJOTERAPII

Na przełomie maja i czerwca pracownicy Instytutu Fizjoterapii Wydziału Medycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego odbyli wizytę studyjną w Wydziale Nauk o Rehabilitacji Politechniki w Hong Kongu (Department of Rehabilitation Science, The Polytechnic Hong Kong University) – jedynej uczelni w Hong Kongu kształcącej w zakresie fizjoterapii na poziomie wyższym. Wizyta odbyła się na zaproszenie dyrekcji wydziału oraz w ramach projektu „Budowa potencjału dydaktycznego UR na poziomie europejskim”, zadanie: staże dla kadry akademickiej. Delegacja uniwersytecka z Polski była pierwszą z centralno-wschodniej części Europy, która odwiedziła ten wydział, a jego władze okazały się niezwykle otwarte na dalszą, szerszą współpracę w różnych dziedzinach i aspektach działalności akademickiej i naukowej. Podczas wizyty, licznych – służbowych oraz prywatnych dyskusji udało się ustalić wstępne założenia dalszej międzynarodowej współpracy. Do najważniejszych można zaliczyć deklarację prowadzenia wspólnych badań naukowych w zakresie rehabilitacji medycznej oraz rehabilitacyjnej inżynierii biomedycznej. Inną niezwykle ciekawą propozycją jest możliwość kontynuowania nauki na studiach magisterskich w Hong Kongu przez absolwentów studiów licencjackich kierunku fizjoterapia z Polski.

Hong Kong posiada niezwykle nowoczesny system edukacji obejmujący studia magisterskie w wąskich dziedzinach rehabilitacji, jak np.: rehabilitacja w neurologii (MSc in Neurological Rehabilitation) czy terapii manualnej (MSc in Manipulative Physiotherapy). Programy studiów fizjoterapii na tamtejszej uczelni mają akredytację większości najważniejszych instytucji naukowych i towarzystw naukowych na świecie (m.in.: WCPT, IFOPMT i innych). Na uczelni można także realizować karierę naukową, uczestnicząc w programie doktoranckim (PhD in Rehabilitation Science). Warto przypomnieć, że Hong Kong należy do najbardziej zaludnionych miejsc na świecie (występuje tu również największe skupisko „drapaczy chmur”), uznawany jest przy tym równocześnie za kraj o najwyższym na świecie ilorazie inteligencji (IQ) zamieszkującego go społeczeństwa.

Kompleks budynków Politechniki w Hong Kongu.

Polska delegacja w Wydziale Rehabilitacji Politechniki w Hong Kongu - trzecia z lewej: dyrektor programowa Fizjoterapii - dr Margaret Mak, czwarty z lewej: dziekan Wydziału - prof. Gabriel Ng, szósta z lewej: z-ca dyrektora Wydziału - prof. Cecilia Ciu.

Katarzyna Ozimek

RZESZOWSCY POLITOLODZY NA UNIwersYTECIE LWOWSKIM

W dniach 27-29 maja br. trzydziestoosobowa grupa studentów politologii wzięła udział w wyjeździe do Lwowa, zorganizowanym przez Koło Naukowe Politologów. Celem wizyty było spotkanie ze studentami Uniwersytetu Lwowskiego im. Iwana Franki oraz dyskusja na temat bieżących problemów w stosunkach polsko-ukraińskich. Poruszono także zagadnienia związane z perspektywą przystąpienia Ukrainy do Unii Europejskiej i roli Polski w tym procesie, kwestią podziału Ukrainy na część zachodnią i wschodnią oraz przygotowań do Euro 2012. Polscy studenci poznali także ocenę skutków „pomarańczowej rewolucji”, przedstawioną przez ukraińską stronę.

Ważną częścią wizyty we Lwowie były również odwiedziny miejsca mordu profesorów Uniwersytetu Lwowskiego w lipcu 1941 r. przez jednostkę policyjną III Rzeszy oraz chwila zadumy przy pomniku upamiętniającym to wydarzenie. Pozostały czas studenci wykorzystali na zwiedzanie najważniejszych zabytków miasta oraz poznanie jego historii.

Opiekunami grupy byli dr **Krzysztof Żarna** oraz mgr **Anna Pięta-Szawara**.

Foto: Daniel Małajowicz

Elżbieta Mazur

WIZYTA W MIEŚCIE TRZECH UNIwersYTETÓW

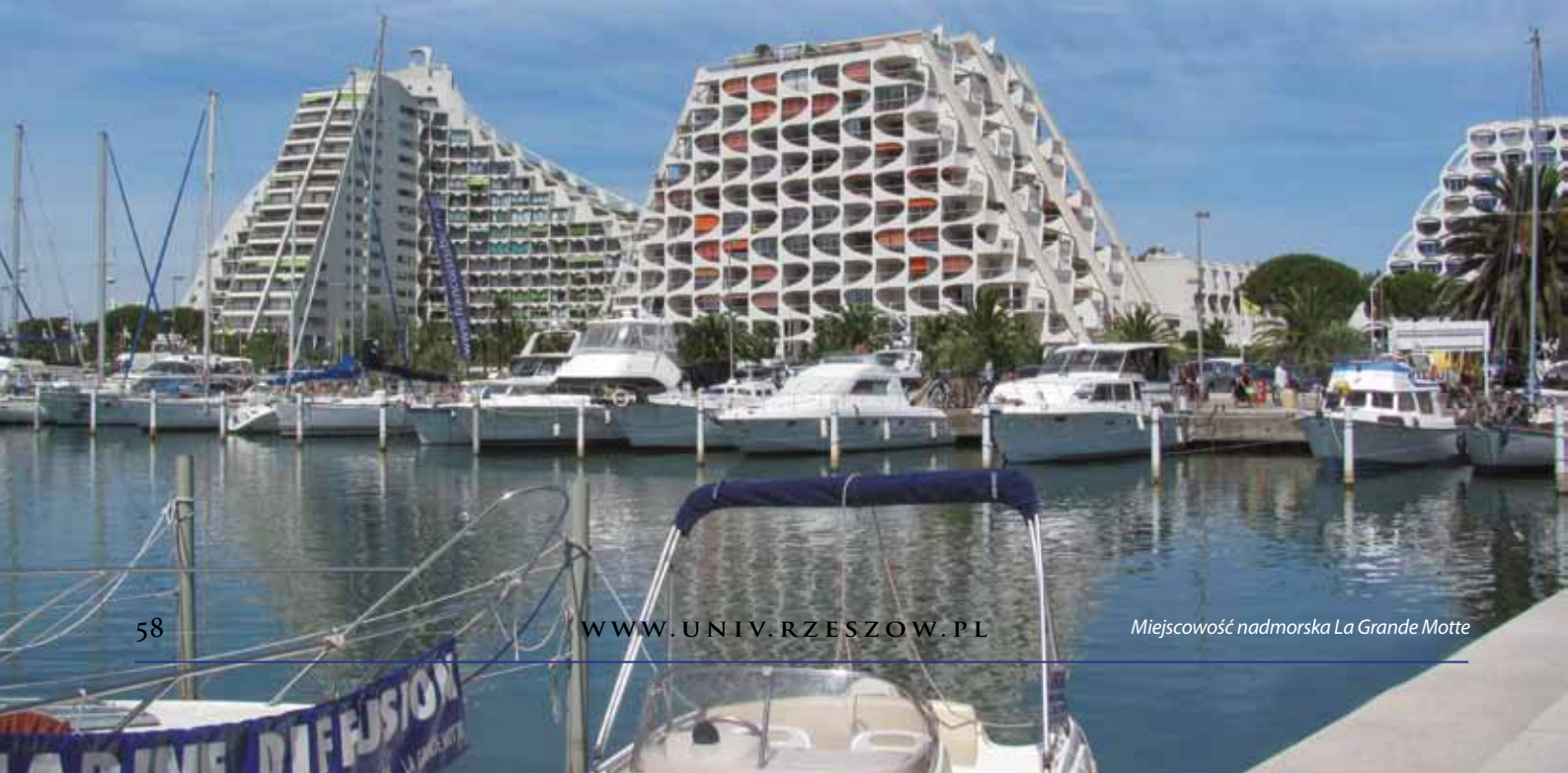
Mediateka – Biblioteka Miejska w Montpellier

W dniach od 6 do 17 czerwca przebywałyśmy w pięknym i słonecznym Montpellier na południu Francji. Nasz wyjazd był możliwy dzięki programowi Erasmus – LLP (Lifelong Learning Programme - Uczenie się przez całe życie). W wyjeździe brały udział: **Elżbieta Miezin** – pracownik Biblioteki UR oraz **Marzena Marszałek-Świeca** i **Elżbieta Mazur** – pracownicy Czytelni Wydziału Prawa i Administracji UR.

Montpellier leży nad rzeką Lez w odległości 10 km od Morza Śródziemnego, jest stolicą regionu Langwedocja-Roussillon. Miasto słynie z dużej ilości parków i obszarów zielonych. Centrum miasta to zabytkowa starówka, urokliwe zaułki oraz wkomponowane architektonicznie w zabytkowe kamieniczki i placzki nowoczesne centrum konferencyjne oraz centrum handlowe. Wszystko w otoczeniu palm, kwitnących różnymi kolorami oleandrów i innych egzotycznych roślin. Miasto jest również dużym ośrodkiem akademickim z wielkimi tradycjami. Uniwersytet powstał już w 1289 roku, znajduje się tu najstarszy Wydział Medyczny we Francji.

W XVI wieku studia na uniwersytecie w Montpellier ukończył słynny Nostradamus.

Obecna struktura uniwersytetu ukształtowała się w 1970 roku, kiedy uczelnię podzielono, powstały trzy uniwersytety:

Biblioteka Humanistyczna w Montpellier

- Université Montpellier I, gdzie można studiować prawo, medycynę, farmację, ekonomię, zarządzanie, administrację,
- Université Montpellier II specjalizujący się w studiach z nauk ścisłych,
- Université Paul Valéry Montpellier III o kierunkach studiów z zakresu sztuki, języków obcych oraz nauk społecznych.

Grupa z Rzeszowa otrzymała zaproszenie od Université Paul Valéry Montpellier III, celem odbycia praktyki w Bibliothèque Universitaire Lettres et Sciences Humaines. Uniwersytet i biblioteka znajdują się w kampusie wybudowanym w północnej części miasta. Cały kampus zajmuje ok. 10 hektarów powierzchni, cechują go duże zielone przestrzenie, fontanny, liczne ławeczki. Biblioteka znajduje się w środku kampusu. Jest to duży budynek, bardzo funkcjonalny, jasny i przestronny, wyposażony w klimatyzację. Zgodnie z kierunkami studiów na Uniwersytecie Montpellier III jest biblioteka humanistyczna. Biblioteka jest czynna od poniedziałku do czwartku w godzinach od 8.30 do 19.30, w piątek od 8.30 do 19.30. W soboty i niedziele jest nieczynna, oczywiście w okresie wakacyjnym godziny otwarcia również ulegają zmianie. W całej bibliotece obowiązuje wolny dostęp do półek, jest tylko jedna bramka przy wyjściu z biblioteki. Na parterze znajduje się punkt informacyjny, wypożyczalnia, czytelnia, sala do szkoleń, na piętrze biura dyrekcji, oddział gromadzenia, sale do pracy indywidualnej i w grupach. Z biblioteki mogą korzystać osoby zarejestrowane, posiadające kartę biblioteczną lub legitymację studencką. Ponadto biblioteka prowadzi szkolenia zarówno dla studentów pierwszego roku, jak i dla doktorantów. Odbywa się to w salach wyposażonych w komputery i sprzęt audiowizualny. W holu jest kilkanaście stanowisk komputerowych, gdzie można przeglądać katalogi oraz elektroniczne bazy danych dostępne w bibliotece, jednak na tych komputerach nie ma wolnego dostępu do Internetu. Bezprzewodowy dostęp do Internetu jest natomiast na terenie całej biblioteki.

Zbiory biblioteki to ok. 500 000 książek, 3000 tytułów czasopism, w tym 850 tytułów bieżącej prenumeraty, 3600 e-booków, ok. 100 baz elektronicznych z różnych dziedzin. Cały księgozbiór jest ułożony według klasyfikacji dziesiętnej (UKD). Biblioteka pracuje w systemie komputerowym ALEPH, znanym również u nas, zasoby zaś można przeglądać przez katalog SUDOC. Katalogiem SUDOC posługują się wszystkie biblioteki w Montpellier, zarówno akademickie jak i publiczne, zwane mediatekami.

Użytkownicy biblioteki mogą drogą elektroniczną, za pomocą systemu BOOMERANG komunikować się z bibliotekarzami i zadawać pytania.

Miałyśmy okazję obejrzeć też kolekcję zbiorów specjalnych: manuskrypty, książki z XVIII i XIX wieku. Ponadto biblioteka posiada trzy kolekcje zbiorów specjalnych z darów. Jest to kolekcja Jeana Cocteau (jego listy, rękopisy, utwory, scenariusze, zdjęcia, rysunki i inne prace), kolekcja pisarza francuskiego Emmanuela Roblès'a (1500 książek i czasopism) oraz kolekcja Charles'a Renouviera, filozofa urodzonego w Montpellier. Biblioteka posiada również pracownię introligatorską oraz zasługującą na uwagę pracownię konserwacji zbiorów. Jest ona wyposażona w nowoczesne urządzenia i materiały do konserwacji. Pracują tam trzy osoby z odpowiednimi kwalifikacjami.

Czytelnia Biblioteki Humanistycznej w Montpellier

Jak każda biblioteka akademicka, biblioteka prowadzi wypożyczalnię międzybiblioteczną. Zamówienia składane są drogą elektroniczną. Za materiały sprowadzane z zagranicy płaci się podobnie jak u nas voucherami.

Oprócz głównej biblioteki, w kampusie Uniwersytetu Paul Valéry Montpellier III znajduje się kilka mniejszych bibliotek pedagogicznych, z których zwiedziłyśmy m.in. Bibliotekę Archeologii i bibliotekę z bogatą kolekcją dzieł Szekspira. Biblioteki te znajdują się w przy odpowiednich wydziałach uniwersytetu.

Wielką gratką była dla nas wizyta w Bibliotece Prawa, Nauk Politycznych, Ekonomii i Zarządzania, znajdującej się poza campusem, w centrum miasta. Jest to nowoczesny czteropiętrowy, duży budynek, bardzo jasny i przestronny. Biblioteka została otwarta w 2000 roku, posiada 140 000 książek, z czego 70 000 jest w wolnym dostępie, prenumeruje 600 tytułów czasopism, 4000 książek w formie elektronicznej oraz liczne bazy danych. Dla czytelników ma 1200 miejsc, 38 kabin do indywidualnej pracy, 9 sal do pracy w grupach. W całej bibliotece jest strefa Wi-Fi, więc na licznych komputerach można korzystać z Internetu. Ciekawostką jest posiadanie elektronicznej wrzutni książek na zewnątrz biblioteki. W tej bibliotece, jak i w Bibliotece Humanistycznej bardzo nam się podobało to, że oprócz sal czytelnianych każde wolne miejsce było wykorzystane na ustawienie stolika i krzesła do pracy oraz sale do pracy grupowej i indywidualnej, a także to, że w bibliotece przy układaniu książek i innych pracach mogą pracować studenci (ok. 10 godzin tygodniowo). Za swą pracę otrzymują niewielkie wynagrodzenie.

Biblioteki, które zwiedziliśmy są w pełni nowoczesne, skomputeryzowane, każdy zarejestrowany czytelnik otrzymuje hasło dostępu, ma dostęp do katalogów i baz danych funkcjonujących

w całym Uniwersytecie w Montpellier przez Internet z każdego komputera.

Wszędzie byliśmy przyjęci niezwykle życzliwie, chętnie udzielano nam wszelkich informacji oraz pytano o naszą bibliotekę i uczelnię. Oprócz typowo zawodowego charakteru naszego pobytu, korzystając z weekendu i wolnych popołudni staraliśmy się jak najwięcej zwiedzić, i poznać miasto i okolicę. Niezapomnianą wycieczką był wyjazd koleją do Avignon oraz pobliskiego miasteczka Arles. W Avignon zwiedziliśmy monumentalny pałac papieski oraz spacerowaliśmy po słynnym moście. Natomiast w Arles zobaczyliśmy amfiteatr-coloseum, podobny do rzymskiego, średniowieczną starówkę i liczne sklepiki z pamiątkami. Ciekawe były także nasze wypady nad morze. Ponieważ Montpellier nie leży nad samym morzem, więc musieliśmy tam dojechać, co nie było problemem, bo jest bardzo dobre połączenie autobusowe. Nad morzem zwiedziliśmy kurorty turystyczne. Szczególnie interesującą architekturę posiada miasteczko La Grande Motte. Jest to nowoczesne miasto-kurort, wybudowane w latach sześćdziesiątych ubiegłego wieku. Szczególne wrażenie robi architektura domów inspirowana piramidami w Meksyku.

Foto: Elżbieta Miezyn i Marzena Marszałek-Świeca

Biblioteka Humanistyczna w Montpellier

Katarzyna Gnyp
Mateusz Baran

STUDIOWALIŚMY W IZMIRZE

Studia za granicą to marzenie wielu polskich studentów. Można je realizować na różne sposoby, a jednym z nich jest udział w programie Erasmus – „Uczenie się przez całe życie” (Lifelong Learning Programme – Erasmus). Studenci Uniwersytetu Rzeszowskiego mają bogatą ofertę edukacyjną, mogą wybierać uczelnie w różnych krajach, na różnych kontynentach. Chętnie z tej możliwości korzystają studenci informatyki, których szczególnie interesują uczelnie z Cypru, Danii, Niemiec, Portugalii, Słowacji, Turcji i Węgier. Nasz wybór padł na Yasar Uni-

Yasar University - kampus

Izmir na pocztówce

versity w Izmirze (Turcja). Właśnie na tej uczelni studiowaliśmy na III i IV semestrze studiów, kierunku informatyka. Przebywaliśmy tam od 1 października 2010 r. do 30 czerwca 2011 r.

Była to wspaniała przygoda i ciekawie spędzony czas, ale przede wszystkim ciężka praca wg innego systemu kształcenia i nauczania. Wdrożenie do tych nieco odmiennych warunków studenckich nie trwało długo, choć najtrudniejsze było poznanie fachowego słownictwa angielskiego z zakresu informatyki. Studenci spoza Turcji są traktowani na równi ze studentami tureckimi, szybko więc muszą nadrobić ewentualne zaległości językowe. Bardzo pomocni okazali się pracownicy European Union Center, którzy działają niemal identycznie jak pracownicy naszego Działu Współpracy z Zagranicą. Służyli oni pomocą w prawie każdej sprawie związanej z uczelnią, jak również z życiem prywatnym. Na nich zawsze można liczyć. Zarówno oni, jak i wykładowcy, mentorzy oraz studenci byli pozytywnie do nas nastawieni, zawsze uprzejmi i pomocni. Yasar University jest uczelnią prowadzoną w języku angielskim, w związku z tym porozumiewanie się z kimkolwiek nie stanowiło większego problemu.

Jak wszędzie, występują pewne mankamenty, aczkolwiek żaden z nich nie wpływał negatywnie na nasz pobyt. Izmir to duże miasto (trzecie co do wielkości miasto w Turcji, ponad 3 mln ludności), jednak nawet bez znajomości macierzystego języka można było porozumieć się czy to w markecie, czy na bazarze - bariera językowa nie jest tam wielkim problemem.

Yasar University jest uczelnią prywatną, założoną w 2001 r. Uczelnia ta ma dwa kampusy. Nasz – bardzo nowoczesny – był tak położony, iż ewentualny dojazd do niego nie stanowił dla nas problemu. Tuż przy ulicy przystanki autobusowe, nieco dalej sta-

Nasza grupa erasmusowa oraz akademik uczelni.

cja metra. Transport w Izmirze jest dopięty na ostatni guzik, więc poruszanie się po mieście to czysta przyjemność.

Bardzo łatwo było tu znaleźć i wynająć mieszkanie, z naszego było widać kampus uniwersytetu, tak więc mieliśmy bardzo blisko. Jednym z minusów był akademik. Koszty wynajmu pokoju stanowczo przewyższały finansowe możliwości polskiego studenta.

Studia w Turcji okazały się ważnym i twórczym okresem w naszym życiu. Ciekawa była zwłaszcza konfrontacja nauki w Polsce i w Turcji, a także w innych krajach. Studenci, którzy przyjechali do Izmiru w ramach programu Erasmus, opowiadali o studiowaniu w swoich krajach, szansach i nadziejach związanych z przyszłą pracą. Przebywanie w grupie osób z różnych krajów otwiera oczy na wiele spraw, łamie stereotypy.

Nasz pobyt w Izmirze nie ograniczał się oczywiście do samych spraw związanych z uczelnią. Organizowaliśmy przeróżne wycieczki, wypadki, pikniki. Wspaniałe były śniadania nad brzegiem morza, zakupy na wielkich bazarach oraz życie nocne. Koncerty pod gołym niebem i barowe stoliki tuż przy linii morskiej zachęcały do słuchania muzyki na żywo. Takie klimatyczne momenty dodawały uroku, Turcja bardzo nas zachwyciła. Wyjazd z „Erasmusem” otworzył nam wiele nowych drzwi, a nabyta tam wiedza oraz nawiązane kontakty na pewno pozytywnie wpłyną na naszą przyszłość.

Program Erasmus to przede wszystkim wielka szansa dla polskich studentów na poznanie innego systemu kształcenia i nauczania, uzupełnienia języka fachowego, a także zwiedzenie wybranego kraju czy też nawiązywanie nowych znajomości. Wśród studentów zagranicznych studiujących w Izmirze byli m.in.: Czesi, Belgowie, Ukraińcy, Hiszpanie, Koreańczycy; narodowości wiele, ale cel ten sam, to właśnie zespoliło nas w zgraną grupę.

Foto: Katarzyna Gnyp, Mateusz Baran

Życie poza uczelnią.

Paweł Król, Marian Rzepko

UNIVERSITY OF FLORIDA, GAINESVILLE

– WIZYTA STUDYJNA DELEGACJI WWF UR

W ramach projektu Uniwersytetu Rzeszowskiego *Nowoczesność i przyszłość regionu* grupa nauczycieli akademickich Wydziału Wychowania Fizycznego w dniach 4-16 września 2011 r. odbyła wizytę studyjną w Stanach Zjednoczonych (University of Florida Gainesville – UoF).

Głównym celem naszej wizyty w Uniwersytecie na Florydzie było zapoznanie się z nowymi technikami badawczymi w wychowaniu fizycznym, sporcie i turystyce, a w szczególności poznanie nowoczesnych metod badawczych w zakresie biomechaniki ruchu i motoryczności człowieka. Podjęto także wymianę doświadczeń i wiedzy w zakresie interesujących nasz Wydział tematów badawczych. Szczególną uwagę poświęciliśmy działalności dydaktycznej i organizacyjnej, które stanowią przedmiot wspólnego zainteresowania oraz zapoznaniu się z działaniami dotyczącymi rozwoju aktywności fizycznej i sportu wśród młodzieży akademickiej wizytowanego Uniwersytetu.

W skład UoF wchodzi 16 wydziałów, w ramach których działa 150 ośrodków naukowych i instytutów. Zapisanych jest po-

nad 50 000 studentów, uczelnia zatrudnia 5434 pracowników naukowych, w tym kilku noblistów. UoF jest liderem w dziedzinie badań i odkryć, które permanentnie ulepszają życie człowieka. W latach 2010-2011 uniwersytet otrzymał ponad 619 mln dolarów na badania naukowe.

Pięcioosobowy zespół (dr hab. prof. UR Wojciech Czarny, dr hab. prof. UR Sławomir Drozd i doktorzy: Marta Niewczas, Paweł Król oraz Marian Rzepko) zrealizował pobyt według ustalonego wcześniej planu:

Dzień 1-2. Spotkanie z pracownikami wydziałów zaangażowanych w wychowanie fizyczne i badania z tego zakresu z następujących jednostek UoF: Wydziału Pedagogicznego, Wyższej Szkoły Zdrowia, Wyższej Szkoły Zdrowia Publicznego i Pracowników Służby Zdrowia oraz College of Liberal Arts and Sciences, aby przedyskutować trendy i metody nauczania w szeroko rozumianym wychowaniu fizycznym.

Dzień 3-4. Udział w zajęciach na wydziałach: fizjologii stosowanej i kinezylogii, edukacji zdrowotnej i zachowań, turystyki, rekreacji i sportu.

Dzień 5. Zwiedzanie Centrum Nauki University of Florida.

Dzień 6. Zwiedzanie Instytutu Rehabilitacji i Instytutu Ortopedycznego oraz Zakładu Medycyny Sportowej.

Dzień 7. Zwiedzanie obiektów sportowych i rekreacyjnych dla studentów oraz wydziałów University of Florida.

Dzień 8. Udział w zajęciach grupowych fitness. Uczestnictwo w meczach ligowych futbolu amerykańskiego oraz piłki siatkowej kobiet.

Dzień 9. Kontynuacja dyskusji i wymiany doświadczeń dydaktycznych i badawczych z pracownikami wydziałów.

Dzień 10. Wizyta w ośrodku narciarstwa wodnego i żeglarsstwa na jeziorze Wauburg.

Wjazd nauczycieli akademickich UR do jednej z najlepszych uczelni na świecie pozwolił na zbliżenie i poznanie najnowszych trendów naukowych i metod nauczania. Dał szansę oceny poziomu dydaktycznego uniwersytetu, liczącego 50 tys. studentów. Po-

zwołał na spotkania i wymianę poglądów z wybitnymi naukowcami, co w dalszej perspektywie może skutkować wspólnymi projektami badawczymi lub zainspiruje do rozpoczęcia nowych poszukiwań naukowych.

Największe wrażenie na nas zrobił stadion uniwersytecki na prawie 100 tys. miejsc, a przy nim jeszcze 3 boiska oraz reszta infrastruktury sportowej – siłownie, baseny, korty tenisowe, fitness kluby i mnóstwo innych obiektów na poziomie XXI wieku, do których studenci mają bezpłatny wstęp za pomocą chipowej legitymacji studenckiej, dającej też dostęp do całej infrastruktury uczelnianej. Podobne legitymacje mają już nasi studenci, więc możemy wykorzystać niektóre wzory.

Najistotniejszą dla nas kwestią jest duże zainteresowanie władz Uniwersytetu z Florydy podjęciem współpracy z nami. Przede wszystkim w ramach realizacji wspólnych problemów badawczych, jak również wymiany naukowo-dydaktycznej oraz studentów. W związku z tym, z inicjatywy dziekana Wydziału WF prof. Kazimierza Obodyńskiego ustalono wstępny termin przyjazdu władz uniwersyteckich z Florydy (Steve M. Dorman, M.P.H., Ph.D., James Zhang Ph.D.) w celu omówienia i ewentualnego podpisania umowy o dalszej współpracy, co stanowić będzie dla naszego wydziału silny impuls rozwojowy.

Uroczyste otwarcie konferencji (od lewej: senator Władysław Ortyl, prorektor Czesław Puchalski, dziekan Kazimierz Obodyński i Zygmunt Wnuk).

W dniach 11-13 maja br. odbyła się IX Krajowa Konferencja Naukowa z cyklu „Ochrona Przyrody a Turystyka” pt. „Turystyka w parkach narodowych i obszarach Natura 2000”, zorganizowana przez Zakład Ekologii i Ochrony Przyrody w Turystyce (Wydział Wychowania Fizycznego UR). W konferencji wzięli udział pracownicy wyższych uczelni oraz instytucji naukowych zajmujących się ochroną środowiska z całej Polski, a także z zagranicy (m.in. ze Słowacji, Stanów Zjednoczonych, Ukrainy). Ponadto w konferencji uczestniczyli przedstawiciele m.in.: Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Parków Narodowych Bieszczadzkiego, Magurskiego i Ojcowskiego, Zespołu Karpackich Parków Krajobrazowych oraz Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie, Zespołu Nadpilicznych Parków Krajobrazowych w Moszczenicy, przedstawiciele władz miast Rzeszowa i Sanoka, studenci kierunku turystyka i rekreacja Uniwersytetu Rzeszowskiego i PWSZ w Krośnie. Honorowy patronat nad konferencją objęli: wicemarszałek Sejmu RP Marek Kuchciński, prezydent miasta Rzeszowa, JM Rektor UR prof. dr hab. Stanisław Uliasz oraz TVP Rzeszów.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonali: prorektor ds. rozwoju i polityki finansowej Uniwersytetu dr hab. inż. prof. UR Czesław Puchalski i dziekan Wydziału WF prof. dr hab. Kazimierz Obodyński. W imieniu wicemarszałka Sejmu RP głos zabral senator Władysław Ortyl. Uczestników przywitał również przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Konferencji dr hab. prof. UR Zygmunt Wnuk, który w 1994 r. jako pierwszy w Polsce zapoczątkował cykl konferencji z cyklu „Ochrona Przyrody a Turystyka”. Przewodniczący odczytał list od prof. dra hab. Romualda Olaczka, przewodniczącego Komisji Parków Narodowych i Rezerwatów przy Państwowej Radzie Ochrony Przyrody.

W pierwszym dniu konferencji wygłoszono 25 referatów oraz zaprezentowano 13 posterów. Poruszana tematyka dotyczyła zagadnień związanych z zagospodarowaniem turystycznym w parkach narodowych i obszarach Natura 2000. Prelegenci zgodnie

Piękno tej ziemi skłania mnie do wołania
o jej zachowanie dla przyszłych pokoleń.
Jeśli kochasz tę ojczystą ziemię,
niech to wołanie nie pozostanie bez odpowiedzi

Jan Paweł II

Uczestnicy konferencji w Magurskim PN.

Zygmunt Wnuk

IX Krajowa Konferencja Naukowa z cyklu „Ochrona Przyrody a Turystyka” pt.: „Turystyka w parkach narodowych i Obszarach Natura 2000”

zauważyli, że udostępnianie obszarów cennych przyrodniczo dla celów turystycznych wywołuje coraz większe konflikty, które wymagają pilnego podjęcia skutecznych rozwiązań.

W dniu 12 maja uczestnicy konferencji wzięli udział w sesji terenowej, w czasie której mieli możliwość podziwiania unikatowych obiektów przyrodniczych i kulturowych, m.in. rezerwatu „Prządki”

(Ostoja Czarnorzecka), ruin zamku Kamieniec, Muzeum Kultury Szlacheckiej w Kopytowej (Gmina Chorkówka), Magurskiego Parku Narodowego (Ostoja Magurska) oraz Ośrodka Edukacji Ekologicznej Nadleśnictwa Rymanów w Odrzechowej. Zaprezentowano również przykłady konfliktów wynikających z udostępniania obiektów przyrodniczych turystom. W następnym dniu zwiedzono m.in.: Park Krajobrazowy Gór Słonnych (obszar Natura 2000), Ogród Biblijny oraz „Skansen” Miniatur Drewnianych Obiektów Sakralnych z terenów Polski, Słowacji i Ukrainy na terenie Ośrodka Caritas Diecezji Rzeszowskiej w Myczkowcach. Podsumowanie konferencji nastąpiło w największym w Europie Skansenie Budownictwa Ludowego w Sanoku.

Osoby uczestniczące w konferencjach z cyklu „Ochrona Przyrody a Turystyka” wnioskuje, że idea tych spotkań jest bardzo ważna i potrzebna. Aby jednak skutecznie chronić i udostępniać naszą przyrodę, niezbędna jest współpraca społeczności lokalnych i władz oraz organizacji i osób odpowiedzialnych za turystykę, które podejmą odpowiednie działania zmierzające do zachowania bioróżnorodności dla potomnych. Aby było to możliwe, konieczna jest edukacja ekologiczna osób zajmujących się udostępnianiem obiektów chronionych turystom oraz samych turystów.

Komisja wnioskowa w składzie: przewodniczący prof. dr hab. Zbigniew Witkowski (były wiceminister Ministerstwa Ochrony Środowiska), prof. dr hab. Wanda Staniewska-Zątek, prof. dr hab. Michał Kutyna, dr Małgorzata Strzyż, dr Adam Partyka, dr Ryszard Kapuściński i dr hab. prof. UR Zygmunt Wnuk ustaliła wnioski, które przesłano do odpowiednich władz. Postulowano m.in.: ogłosić 1 marca światowym dniem parków na-

Uczestnicy konferencji w rezerwacie „Przqdkl”.

Zwiedzanie Rzeszowa przez uczestników konferencji (od lewej: dr Małgorzata Strzyż (Kielce), prof. dr hab. Wanda Staniewska-Zątek (Poznań), Robert Łętowski (prezes Organizacji Turystycznej „Beskid Zielony”), Jolanta Kamieniecka (Instytut na rzecz Ekorozwoju), Greg Adams (USA – dyr. Olympic Parks), dr Józef Partyka (dyr. Ojcowskiego PN), prof. dr hab. Ignacy Kutyna (Szczecin).

rodowych (1.03.1872 prezydent USA powołał pierwszy park narodowy na świecie - Yellowstone); ustalić opłaty za wywóz śmieci dla wszystkich obywateli RP, a w pierwszej kolejności dla mieszkańców w sąsiedztwie chronionych obiektów przyrodniczych; należy wprowadzić klarowne przepisy dotyczące finansowania parków narodowych, tak aby wpływy z turystyki nie były głównym źródłem pozyskiwania środków, kosztem utraty niektórych walorów przyrody; konieczna jest edukacja ekologiczna społeczeństwa, a w pierwszej kolejności mieszkańców w sąsiedztwie parków narodowych i innych form ochrony przyrody; wszystkie formy ochrony przyrody powinny być pod zarządem Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i Regionalnych Dyrekcji Ochrony Środowiska; istnieje pilna konieczność podjęcia badań zarówno metodycznych, jak i obserwacji w terenie, które pozwolą na dokładniejsze ustalenie i oszacowanie wpływu rozmaitych form i rodzajów aktywności turystycznej i rekreacyjnej na gatunki i siedliska chronione na obszarach Natura 2000. Bardzo pilną sprawą jest utworzenie na terenie Polski trzech parków narodowych: Tureckiego, Jurajskiego i Mazurskiego.

Foto: Zygmunt Wnuk

Robert Białogłowski

VII KONKURS TWÓRCZOŚCI TECHNICZNEJ

ŚWIĘTO TWÓRCÓW TECHNIKI UNIWERSYTETU RZESZOWSKIEGO

Każde konkretne działanie wymaga od człowieka twórczego myślenia lub wymagało zanim stało się stereotypowym.

Janusz Dietrych

Przytoczone słowa Janusza Dietrycha – wybitnego naukowca oraz wynalazcy urządzeń do wzbogacania kopalin i przekładni zębatych ukazują doniosłą rolę twórczego myślenia w działalności człowieka. Inspirowanie aktywności twórczej, rozwijanie technicznych zainteresowań studentów, propagowanie kultury technicznej, stwarzanie możliwości szlachetnej rywalizacji od siedmiu już lat z powodzeniem wpisują się w założenia organizacyjne Konkursu Twórczości Technicznej, który organizowany jest przez Instytut Techniki Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Uniwersytetu.

W tym roku do konkursu zostało zgłoszonych dziesięć prac wykonanych przez dwunastu uczestników, studentów naszej uczelni: Radosława Barana, Sławomira Czerwca, Mateusza Drabczyka, Janusza Gancarza, Piotra Gąskę, Sławomira Grabowca, Marcina Gratkowskiego, Dominika Mazana, Michała Pękałę, Edytę Piłat, Grzegorza Potoczno, Łukasza Smycza.

Prezentacja prac wraz z rozstrzygnięciem konkursu oraz wręczenie dyplomów i nagród miało miejsce 21 czerwca 2011 roku. Uroczystość została zainaugurowana przez przewodniczącego Komisji Konkursowej dra hab. prof. UR Aleksandra Marszałka, który po wprowadzeniu ukazującym istotę twórczości technicznej powitał przybyłych gości: rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dra hab. Stanisława Uliasz, prodziekana ds. dydaktyczno-wychowawczych Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego dra hab. prof. UR Wojciecha Walata, dyrektora Instytutu Techniki prof. dra hab. Waldemara Furmanka, rzecznika patentowego Politechniki Rzeszowskiej mgr inż. Bronisława Tralę oraz Komisję Konkursową w składzie: dr Robert Pękała, dr Wojciech Bochnowski, dr Bożena Kiełtyka-Zajac, mgr Krzysztof Krupa, mgr inż. Robert Białogłowski, Aneta Chmiel, uczestników konkursu, a także licznie zgromadzoną publiczność.

Znaczenie rozwijania potencjału twórczego studentów oraz rola twórców w rozwoju cywilizacji były tematem wystąpienia rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego. Uznaniem dla osób biorących

Przemówienie JM Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dra hab. Stanisława Uliasza (od lewej: przewodniczący Komisji Konkursowej dr hab. prof. UR Aleksander Marszałek, rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. Stanisław Uliasz, rzecznik patentowy Politechniki Rzeszowskiej mgr inż. Bronisław Trala)

udział w konkursie wyraził również prodziekan ds. dydaktyczno-wychowawczych Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego, a rzecznik patentowy Politechniki przedstawił konkretny problem, z jakim borykają się twórcy – stosowanie w praktyce prawa ochrony własności intelektualnej.

Jako pierwszą przedstawił pracę „Alternatywne sterowanie robota MXT 2.0” **Sławomir Czerwiec**, w której ruchy rąk rejestrowane przez kamerę były transformowane na odpowiednie instrukcje sterowania robota. Manipulator poruszał się w wyznaczonym przez operatora kierunku, po uprzednim wykryciu przez kamerę ruchu ręki w wydzielonym obszarze monitora-kamery. Następnie wystąpił **Mateusz Drabczyk**, przedstawiając istotę i zasadę działania „Wytrawiarz do płytek PCB” – urządzenia, dzięki któremu proces wytworzenia płytki drukowanej ulega znacznemu skróceniu przez podwyższenie temperatury czynnika trawiącego, a obwód drukowany wytrawiony jest dokładniej za sprawą ruchu cieczy wywołanego pęcherzykami powietrza. Bardzo dużym zainteresowaniem wśród publiczności cieszył się zademonstrowany przez **Edytę Piłat** „Obiekt witający dla miasta Rzeszowa”. Praca ta została zaprezentowana w postaci modelu wraz z omówieniem docelowego projektu i wirtualnym wkomponowaniem go w przestrzeń architektoniczną Rzeszowa.

Mateusz Drabczyk prezentuje „Model ramienia robota przemysłowego”

W kolejnej prezentacji Mateusz Drabczyk opisał swój drugi projekt – „Model ramienia robota przemysłowego” – ramię robota sterowane za pomocą sterownika Siemens S7 1200

Piotr Gąska i Sławomir Grabowiec przedstawiają zasadę działania „Przyrządów do montażu i demontażu wirników diagonalnych”.

mające zastosowanie przy przenoszeniu obiektów, np. pomiędzy taśmami produkcyjnymi. Ogólne zainteresowanie oryginalnością rozwiązania wzbudził projekt „Minilodówki na bazie ogniw Peltiera”, autorstwa **Dominika Mazana** zaprezentowany przez Wojciecha Beresia. Do budowy urządzenia twórca wykorzystał korpus drukarki atramentowej, w której mógł pomieścić kilka napojów chłodzących. Szczegóły konstrukcji i funkcjonowania „Rozdzielacza sygnału audio-wideo” zaprezentował **Janusz Gancarz**.

Urządzenie to – pomocne przy kopiowaniu materiałów z kaset VHS do dwóch źródeł jednocześnie bez straty ich jakości – ma obecnie duże walory aplikacyjne ze względu na nieuchronne wycofywanie z rynku nośników analogowych. Kolejną pracą było „Nagłośnienie samochodowe – Subwoofer”, omówione i zaprezentowane przez **Radosława Barana** i **Marcina Gratkowskiego**. Twórcy wykonali model przygotowany do określonego typu pojazdu, a przez projekcję filmu przybliżyli audytorium działanie instalacji.

Następnie **Piotr Gąska** i **Sławomir Grabowiec** zaprezentowali „Przyrządy do montażu i demontażu wirników diagonalnych” wraz z omówieniem ich sposobu działania, które znalazły już zastosowanie w zakładzie produkcyjnym. **Michał Pękala** przedstawił pracę „Edukacyjna gra komputerowa - drogowe puzzle”. Celem gry jest ułatwienie nauki znaków drogowych, a przez to może z powodzeniem być wykorzystywana na zajęciach z wychowania komunikacyjnego w szkołach. Ostatnia zaprezentowana praca to „Stanowisko do badania termoelementów”, autorstwa **Grzegorza Potoczno** i **Łukasza Smycza**. Jest to zestaw służący do pomiaru rezystancji elementów elektronicznych przy poddawaniu ich zmianom temperaturowym.

Po zakończeniu prezentacji prac Komisja Konkursowa podjęła się nietłętego zadania – wyróżnienia najlepszych. W tym czasie zaprezentowana została działalność koła naukowego informatyków „Trojan”. Uczynił to przewodniczący **Sławomir Czerwiec**.

Przewodniczący Komisji Konkursowej dr hab. prof. UR Aleksander Marszałek ogłosił wyniki konkursu. Nagrody i dyplomy

wręczali: prodziekan ds. dydaktyczno-wychowawczych Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego, dyrektor Instytutu Techniki oraz przewodniczący Komisji Konkursowej.

Na zakończenie Konkursu Twórczości Technicznej przewodniczący prof. UR dr hab. Aleksander Marszałek podziękował autorom prac, honorowym gościom, Komisji Konkursowej oraz publiczności. Konkurs przebiegał w bardzo miłej atmosferze, której towarzyszyła „zdrowa rywalizacja” oraz chęć zaprezentowania własnych, niepowtarzalnych wytworów. Konkurs Twórczości Technicznej stał się już stałym czynnikiem motywacyjnym dla młodych twórców Uniwersytetu Rzeszowskiego i co roku przyciąga rzeszę zainteresowanych. W roku akademickim 2011/2012 odbędzie się kolejna edycja konkursu, na którą już teraz serdecznie zapraszamy wszystkich chętnych, zarówno twórców, jak i osoby, które chcą poznać autorów prac oraz ich wynalazki.

Uczestnicy Konkursu Twórczości Technicznej wraz z dyrektorem Instytutu Techniki i Komisją Konkursową (od lewej: dr hab. prof. UR Aleksander Marszałek, Michał Pękala, Mateusz Drabczyk, dr Wojciech Bochnowski, Radosław Baran, dr Robert Pękala, Aneta Chmiel, Wojciech Bereś, Łukasz Smycz, Marcin Gratkowski, Edyta Piłat, prof. dr hab. Waldemar Furmanek, dr Bożena Kiełtyka-Zajac, Sławomir Grabowiec, Grzegorz Potoczny, Piotr Gąska, Janusz Gancarz, Sławomir Czerwiec, mgr inż. Robert Białogłowski)

Komisja Konkursowa przyznała nagrody i wyróżnienia dla następujących osób, których prace przyporządkowano do trzech grup:

Elektronika

Miejsce 1 Mateusz Drabczyk za „Wytrawiarka płytek PCB”

Miejsce 2 Dominik Mazan za „Minilodówka na bazie ogniw Peltiera”

Miejsce 3 Janusz Gancarz za „Rozdzielacz sygnału audio-wideo”

Miejsce 4 Radosław Baran i Marcin Gratkowski za „Nagłośnienie samochodowe- Subwoofer”

Mechatronika

Miejsce 1 Sławomir Czerwiec za „Alternatywne sterowanie robota MXT 2.0”

Miejsce 2 Mateusz Drabczyk za „Model ramienia robota przemysłowego”

Miejsce 3 Grzegorz Potoczny i Łukasz Smycz za „Stanowisko do badania termoelementów”

Technika użytkowa

Miejsce 1 Robert Pękala za „Edukacyjna gra komputerowa – Drogowe puzzle”

Miejsce 2 Edyta Piłat za „Obiekt witający dla miasta Rzeszowa”

Miejsce 3 Piotr Gąska i Sławomir Grabowiec za „Przyrządy do montażu i demontażu wirników diagonalnych”

Foto: Krzysztof Krupa

Pan Sławomir Czerwiec odbiera dyplom z rąk dyrektora Instytutu Techniki prof. dr hab. Waldemara Furmanka (w środku prof. UR dr hab. Wojciech Walat – prodziekan Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego).

Krzysztof Kubala

I Konferencja Polskiego Towarzystwa Nauk Społecznych o Sporcie „Kultura fizyczna i sport w zwierciadle nauk społecznych”

(Targowiska 14-15 września 2011 r.)

Organizatorem konferencji pod patronatem JM Rektora UR w Rzeszowie, prof. S. Uliasz, JM Rektora AWF w Warszawie prof. A. Przyłuskiej-Fischer, Prezydenta ISSS i PTNSS, prof. J. Kosiewicza, prof. Z. Krawczyka, Wicemarszałka Województwa Podkarpackiego A. Kowalskiej, Prezydenta Krosna P. Przyłuckiego i Wójta gminy Miejsce Piastowe M. Klary był Wydział Wychowania Fizycznego UR, Polskie Towarzystwo Nauk Społecznych o Sporcie oraz EACE – Europejska Akademia na Rzecz Euroregionu Karpackiego

Konferencja odbyła się w stylowym, malowniczym Centrum Dydaktyczno-Szkoleniowym Europejskiej Akademii na rzecz Euroregionu Karpackiego (EACE) w Targowiskach k. Krosna.

Od dawna wiadomo, że najciekawsze odkrycia i koncepcje naukowe pojawiają się na styku różnych dyscyplin naukowych. Takim nowym punktem widzenia jest chęć uczonych, reprezentujących: filozofię, socjologię, psychologię i pedagogikę, których łączy praca w akademiach wychowania fizycznego i uniwersyteckich wydziałach wychowania fizycznego, aby zająć się problemami kultury fizycznej i sportu w perspektywie interdyscyplinarnej, wzajemnie się inspirować i uzupełniając wyznawany punkt widzenia. Integracyjna rola takich spotkań i wynikające stąd publikacje mogą być bardzo owocne i pozwolą niewątpliwie dokonać ciekawych odkryć i syntez, które nie byłyby możliwe bez swobodnej wymiany poglądów specjalistów z różnych nauk. Ta wspaniała atmosfera nieskrępowanej dyskusji naukowej

i bliskiego kontaktu adeptów nauk o kulturze fizycznej (licznie uczestniczących w konferencji doktorantów), którzy mieli okazję zetknąć się z absolutną elitą specjalistów w tej dziedzinie, była odczuwalna wyraźnie podczas całej konferencji. Młodzi badacze uzyskali możliwość prezentacji swoich prób naukowych, samodzielni pracownicy naukowi zaś przedstawili wyniki swoich poszukiwań badawczych i dyskusji interdyscyplinarnej.

Konferencję otworzył i powitał gości dr hab. prof. UR **W. J. Cy-narski**, w imieniu organizatorów zabrali też głos: prezydent Krosna i prof. **Kosiewicz**, który wyraził podziw dla pięknie położonego i rewelacyjnie rozwijającego się ośrodka konferencyjnego i gospodarz oraz organizator prof. **K. Obodyński**. Prezydent ISSS prof. J. Kosiewicz przedstawił krótko historię powołania Towarzystwa i zaproponował uhonorowanie najwybitniejszych specjalistów w na-

szym środowisku profesorów: Zbigniewa Krawczyka i Józefa Lipca honorowym członkostwem. Tę propozycję od razu jednomyślnie przegłosowano, decydując, że wręczenie tytułów nastąpi na następnej konferencji, którą zorganizuje AWF w Poznaniu.

Referat programowy *Nauki o kulturze fizycznej*, po którym długo dyskutowano nad jego тезami, przedstawił prof. A. Pawłucki. Kolejne referaty przedstawili: prof. J. Kosiewicz (*Faulowanie w sporcie, jako zjawisko tolerowane i pożądanе*), w którym mówił m. in. o „grze w grze”, kiedy sprawca gra ofiarę, a publiczność traktuje sport, jako teatr, a gra faul uatrakcyjnia i teatralizuje widowisko sportowe. Z kolei zabrał głos dr T. Michaluk (*Podstawowe kategorie badawcze sem(e)iotyki sportu*).

Komentując tezy wykładu, podczas dyskusji prof. Z. Krawczyk podkreślał oryginalne wnioski, tworzące ramy nowej dyscypliny i potrzebę dalszych szczegółowych rozważań. Dyskusja, ożywiona i niekiedy emocjonalna, przeniosła się również w kuluary, podczas przerwy na kawę.

Na kolejnej sesji, nie mniej różnorodnej, tematy obejmowały m.in. estetykę w sporcie, filozofię mobilności, systemowe ujęcie wartości w kulturze fizycznej, aktywność rekreacyjno-turystyczną w ponowoczesności, gospodarczy wymiar sportu, fenomenologię motoryki ciała i aktualny temat aktywności pozastadionowej pseudokibiców w kontekście przygotowań do „Euro 2012”.

Po obiedzie uczestnicy konferencji, nie bacząc na pogodę, odwiedzili Muzeum Kopalnictwa Naftowego w Bóbrce, po powrocie kontynuowali obrady, a późnym wieczorem kuluarowe dyskusje.

Następnego dnia, od rana kontynuowano obrady, podczas których wystąpiła liczna grupa doktorantów, przedstawiając swoje próby badawcze, w zdecydowanej większości bardzo ciekawe. Z doskonałą opinią o organizacyjnej stronie konferencji i wrażeniami, nie tylko naukowymi, uczestnicy wyjeżdżali z Targowisk.

Foto: Elżbieta Wójcikiewicz

Agata Pietrucha, Marta Sołtys

Studencki Krąg Korczakowski i wolontariat Rzeszowskiego Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta

Do Studenckiego Kręgu Korczakowskiego należą studenci Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego, głównie z dwóch kierunków: nauk o rodzinie i pedagogiki, łącznie 50 osób. Wyrazili oni chęć udziału w różnych inicjatywach podejmowanych przez koło, którego głównym celem jest pomoc najbardziej potrzebującym, a także poszerzenie wiedzy i umiejętności studentów.

Studencki Krąg, działający jako koło naukowe przy Instytucie Pedagogiki Uniwersytetu Rzeszowskiego, wznowił swoją działalność w 2011 roku z inicjatywy dr **Wiesławy Walc**, która jest także jego długoletnim opiekunem, od tego roku wspólnie z dr hab. prof. UR **Beatą Szluz**.

Członkowie SKK w marcu uczestniczyli w zajęciach warsztatowych, prowadzonych przez psychologa dra **Piotra Szczukiewicza**, pracownika UMCS i Specjalistycznej Poradni Psychoprofilaktyki i Terapii Rodzin w Lublinie, podczas których mieli możliwość odbycia ćwiczeń w terapeutycznych. Warsztaty cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem studentów.

W kwietniu studenci spotkali się z mgr **Anną Kurowską** z Zespołu Szkół Specjalnych im. UNICEF w Rzeszowie, która zapoznała uczestników z tematem dotyczącym pracy z dziećmi niepełnosprawnymi, m.in. w świetlicy szkolnej.

SKK współorganizował z innymi partnerami konferencję naukowo-szkoleniową na temat: „Wsparcie rodziny w środowisku lokalnym”, która odbyła się w dniach 10-11 maja br.

Studenci, którzy są zarówno członkami SKK, a także wolontariuszami Rzeszowskiego Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta, wzięli udział w akcji pod nazwą „Powitanie wakacji” (21 czerwca 2011 r.). Impreza odbyła się w Wojewódzkim Domu Kultury w Rzeszowie. Udział w zabawie wzięło około 100 dzieci. Czekwały na nie liczne niespodzianki, konkursy z nagrodami oraz pyszny poczęstunek i wyświetlane bajki. Podczas trzygodzinnej imprezy dziećmi opiekowali się uśmiechnięci wolontariusze. Na zakończenie zabawy każde dziecko otrzymało paczkę ze słodyczami i przyborami szkolnymi, ufundowanymi przez sponsorów.

Na kilka dni przed planowaną imprezą rozpoczęły się gorączkowe przygotowania, pod kierownictwem opiekunki wolontariatu w Rzeszowskim Towarzystwie Pomocy im. św. Brata Alberta mgr **Jadwigi Rzeszutek**. Wolontariusze mieli mnóstwo pomysłów, które udało się zrealizować dzięki zgodnej i aktywnej współpracy. Najlepszą nagrodą dla wolontariuszy był widok rozbieganych, radosnych dzieci oraz ich zaangażowanie we wspólną zabawę.

Piotr Szewc

III OGÓLNOPOLSKA STUDENCKA KONFERENCJA NAUKOWA „JĘZYK W POZNANIU”

27 maja 2011 r. w Instytucie Filologii Germańskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza odbyła się z inicjatywy Sekcji Lingwistycznej Koła Naukowego Germanistów oraz Studenckiego Koła Językoznawczego „Remat” III edycja **Ogólnopolskiej Studenckiej Konferencji Naukowej „JĘZYK W POZNANIU”**. Celem konferencji było spotkanie studentów i doktorantów z całej Polski, a tym samym wymiana poglądów i prezentacja wyników własnych badań z zakresu językoznawstwa.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonał prodziekan Wydziału Neofilologii UAM, prof. **Piotr Gąsiorowski**, który powitał zgromadzonych uczestników i przedstawił goszczącą ich uczelnię. Kolejnym punktem programu było wygłoszenie przemówienia przez dyrektora Instytutu Filologii Germańskiej UAM, prof. **Czesława Karolaka** oraz przedstawienie członków Komitetu Naukowego Konferencji (prof. **Beatę Mikołajczyk**, prof. **Władysława Zabrockiego**, dra hab. **Janusza Taborka** i dra **Konrada Juszczyka**), którzy zaprezentowali świeżo wydany tom konferencyjny *Język w poznaniu II*.

Tegoroczna konferencja cieszyła się dużym zainteresowaniem, o czym świadczy ilość wygłoszonych referatów. Słuchacze i zaproszeni goście mogli wysłuchać w czterech panelach dyskusyjnych łącznie 67 referatów o bardzo zróżnicowanej tematyce (dialektologia, glottodydaktyka, językoznawstwo kognitywne, lingwistyka tekstu, komunikacja interkulturowa, korpusologia, socjolingwistyka czy teoria przekładu), przedstawionych przez studentów i doktorantów z takich ośrodków akademickich, jak: Bydgoszcz, Gdańsk, Katowice, Kraków, Lublin, Łódź, Olsztyn, Poznań, Rzeszów, Warszawa oraz Wrocław.

Instytut Filologii Germańskiej Uniwersytetu Rzeszowskiego na III ogólnopolskiej konferencji „JĘZYK W POZNANIU” reprezentowali członkowie Studenckiego Koła

Lingwistyki Stosowanej, wygłaszając 2 referaty: (**Ewelina Polak** – *Zur Rolle interkultureller Aspekte bei der Übersetzung - der Übersetzer als Vermittler zwischen den Kulturen* oraz **Piotr Szewc** – *Tekst – metatekst – hipertekst pod lupą lingwisty. Próba terminologicznego usystematyzowania na gruncie polskich i niemieckich badań tekstologicznych*). Oficjalnym językiem konferencji był język polski, jednak niektórzy referenci skorzystali z możliwości wystąpienia w języku obcym. W

każdej sekcji wywiązywała się inspirująca i żywa dyskusja, a podczas przerw uczestnicy mogli nawiązać nowe kontakty naukowe oraz koleżeńskie.

Na zakończenie konferencji organizatorzy zapowiedzieli publikację tomu z artykułami pokonferencyjnymi studentów i doktorantów w publikacji *Język w poznaniu III*, która kontynuuje serię wydawniczą ukazującą dorobek młodego pokolenia językoznawców.

Studenci edukacji techniczno-informatycznej na „Olimpiadzie Techniki – Pilzen 2011”

W dniach 23-26 maja 2010 r. odbył się piąty międzynarodowy konkurs prac dyplomowych oraz projektów multimedialnych, organizowany przez Katedrę Wychowania Technicznego Wydziału Pedagogicznego na Zachodnioczeskim Uniwersytecie w Pilzeniu (Katedra Technické Výchovy Fakulty Pedagogické Západočeské Univerzity v Plzni, Republika Czeska), pod nazwą „Olympiáda techniky Plzeň 2011”.

W olimpiadzie uczestniczyło 30 studentów z czterech krajów: Czechy, Polska, Słowacja i Słowenia. Polskę i Uniwersytet Rzeszowski reprezentowali studenci kierunku edukacja techniczno-informatyczna należący do Koła Naukowego Informatyki i Techniki „Trojan”. W konkursie finałowym udało im się uzyskać bardzo dobrze premiowane miejsca. Konkurs był podzielony na dwie sekcje: multimedialne i edukacyjne prace oraz prace dyplomowe. Swoje projekty zaprezentowali z następującymi wynikami:

W sekcji pierwszej, *Programy multimedialne i edukacyjne*, równorzędne pierwsze miejsca zajęli:

Sławomir Czerwec z tematem: *Alternatywne sterowanie robotem Lego NXT 2.0 z wykorzystaniem komputerowej wizji i algorytmów uczenia maszynowego AdaBoost*,

Michał Pękała z tematem: *Gra edukacyjna „Drogowe Puzzle” wykonana w technologii Adobe Flex z wykorzystaniem Action Script 3.0*,

zaś wyróżnienie otrzymał:

Łukasz Abram

z tematem: *Projekt ilustrowanego leksykonu. Nośniki danych*.

W sekcji drugiej, *Projekty techniczne i prace dyplomowe*, miejsce drugie zdobył:

Łukasz Urbanek z tematem: *Model wirtualnego środowiska edukacyjnego Wikilearning*,

a równorzędne miejsca trzecie otrzymali:

Dominik Mazan z tematem: *Minilodówka na bazie ogniwo Pel-tiera*,

Przemysław Podulka z tematem: *Filtracja i aproksymacja w pomiarach struktury geometrycznej powierzchni*.

W obradach poszczególnych komisji brali udział wykładowcy Instytutu Techniki: **dr hab. prof. UR Wojciech Walat** oraz **dr Waldemar Lib**, którzy równocześnie pełnili funkcje opiekunów grupy olimpijskiej.

Pragniemy serdecznie podziękować prorektorowi ds. badań naukowych i współpracy z zagranicą prof. dr. hab. **Aleksandrowi Bobko** za wsparcie inicjatywy Koła Naukowego Informatyki i Techniki „Trojan” oraz serdecznie dziękujemy organizatorom „Olimpiady techniki Plzeň 2011” za zaproszenie oraz miłe przyjęcie.

Przedstawiciele mediów zwiedzali Uniwersytet Rzeszowski

6 lipca br. przebywała w Uniwersytecie Rzeszowskim grupa 23 dziennikarzy z Warszawy, reprezentantów prasy, radia, telewizji oraz mediów elektronicznych. Po zapoznaniu się z ogólnymi informacjami o naszej uczelni, przedstawionej przez prorektora prof. Czesława Puchalskiego, goście zwiedzali obiekty wzniesione i wyposażone z unijnych pieniędzy. Nowa akademicka infrastruktura oraz informacje o realizowanych projektach wzbudziły uznanie i zachwyt. Z pracującymi w Zalesiu nauczycielami akademickimi dziennikarze często wymieniali wizytówki, stąd nadzieja na szerszą prezentację naszych uniwersyteckich dokonań nie tylko w mediach regionalnych, ale także centralnych.

L.B.

XI OGÓLNOPOLSKIE DNI OWADA PT. „OWADY I LUDZIE”

W dniach 3-5 czerwca 2011 roku na Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie odbyły się **XI Ogólnopolskie Dni Owada pt. „Owady i ludzie”**. Pomysłodawcą imprezy, która zorganizowana została na Wydziale Ogrodniczym był prof. dr hab. **Kazimierz Wiech**. Po raz kolejny w Dniach Owada uczestniczyli przedstawiciele Uniwersytetu Rzeszowskiego: **Natalia Czech, Anna Szewkiewicz, Ewelina Zuba** oraz **Łukasz Pieczonka** wraz z dr inż. **Tomaszem Olbrychtem**.

Dni Owada umożliwiły zwiedzającym obejrzenie wystawy, na której prezentowane były bogate zbiory krajowych oraz egzotycznych owadów i pajęczaków. Ponadto można było zobaczyć kolekcje roślin owadożernych, wziąć udział w konkursach o tematyce owadziej, a także skorzystać z fachowego doradztwa w zakresie ochrony roślin ogrodniczych. Przygotowano również atrakcje dla dzieci – zawody w owadziej lekkoatletyce, pokazy „owadziego” origami, a także stoisko, przy którym wykonywane były tatuaże z motywami entomologicznymi.

Udział w Dniach Owada pozwolił na zapoznanie mieszkańców Małopolski z gatunkami chrząszczy charakterystycznymi dla Podkarpacia. W izolatorach przygotowanych przez delegację Uniwersytetu Rzeszowskiego, zwiedzający mogli zobaczyć żywe okazy, m.in. zielarki baldaszkowej - *Phytoecia affinis*, dłużyńki leszczynowej i – *Oberea linearis*. Największe zainteresowanie wśród zwiedzających wzbudziły turkucie podjadki (*Gryllotalpa gryllotalpa*), goście bacznie obserwowali prezentowane owady i chętnie

zadawali pytania. Uzupełnieniem prezentacji była wystawa makrofotografii autorstwa dr inż. Tomasza Olbrychta oraz Eweliny Zuby pt. „Motyle Podkarpacia”. Dodatkowo, w sesji referatowej, swój wykład wygłosiła mgr **Karolina Konieczna**, która pod naukowym kierownictwem dr. hab. prof. UR **Zbigniewa Czerniakowskiego** przygotowuje rozprawę doktorską.

Udział w Dniach Owada pozwolił wszystkim uczestnikom na poszerzenie swojej wiedzy entomologicznej. Była to również doskonała okazja do zaprezentowania Uniwersytetu Rzeszowskiego.

OD INNOWACYJNEJ GALICJI DO PARKU NAUKOWO- -TECHNOLOGICZNEGO

20 września w Uniwersytecie Rzeszowskim zorganizowano międzynarodowe spotkanie pod nazwą „Innowacyjna Galicja dla przyszłych pokoleń”, które otworzył JM Rektor **Stanisław Uliasz**.

W imprezie udział wzięło 20 uczniów z Obwodu Lwowskiego i ponad 300 uczniów podkarpackich szkół wraz z nauczycielami. Dzięki zaangażowaniu prof. dra hab. **Eugeniusza Szeregija**, prof. dra hab. **Krzysztofa Golec-Biernata** oraz dra **Józefa Cebulskiego** uczniowie mieli szansę wysłuchać niezwykle ciekawych wykładów na temat zastosowania nanotechnologii w medycynie, które wygłosił dr **Jerzy Grębosz**. Ten wykład, połączony z pokazami, cieszył się niezwykle dużym zainteresowaniem, gdyż przedstawiał ostatni „krzyk techniki” w leczeniu nowotworów oka z zastosowaniem wiązki protonów. Uczniowie mogli też poznać plany inwestycyjne i plany rozbudowy bazy naukowo-dydaktycznej przy ul. prof. S. Pigonia. Dr **Ireneusz Stefaniuk** przedstawił cechy aparatury, która jest obecnie zamawiana do Centrum Mikroelektroniki i Nanotechnologii i do Centrum Transferu Wiedzy.

Wśród uczestników konferencji byli parlamentarzyści: pani poseł **Renata Butryn**, inicjatorka tej konferencji oraz panowie: senator **Władysław Ortyl**, poseł **Kazimierz Moskal**, pod-

sekretarz stanu Ministerstwa Skarbu Państwa **Zdzisław Gawlik** oraz wiceprezes Agencji Rozwoju Przemysłu **Andrzej Szortyka**. W godzinach popołudniowych, gdy uczniowie ze Lwowa zwiedzali rzeszowski Rynek, odbyło się seminarium „Spotkanie partnerów w zakresie innowacyjnych technologii”, w którym brali udział naukowcy z Ukrainy: prof. dr hab. **Iwan Grygorczak** – Politechnika Lwowska, prof. dr hab. **Ihor Izhnin** – „Karat” Lwów, docent **Petro Sydorchuk** – Uniwersytet w Drohobyczu, prof. dr hab. **Valentyn Skalsky** – Instytut Fizyko-Mechaniczny Narodowej Akademii Nauk Ukrainy we Lwowie, prof. dr hab. **Serhij Prochorenko** – Politechnika Lwowska, prof. dr hab. **Andrij Savchuk** – Uniwersytet w Czerniowcach, prof. dr hab. **Anatolij Voloshynovskij** – Uniwersytet Lwowski.

Niezwykle interesujące wystąpienia naukowe tych uczonych, zachęcają do szerokiej współpracy, stąd inicjatywa stworzenia **Międzynarodowego Parku Naukowo-Technologicznego** obejmującego jednostki po obu stronach granicy.

Zdzisław Wawrzyniak

NIEWIEDZA

*Nigdy nie wiadomo, czy
jesteśmy szczęśliwi.
Przeraża nas ta ciemność
jak zwyczajne nieszczęście,
bardzo nieprzewidziane.*

*Wszystko co wiadomo,
to zbyt małe słowa i czyny,
aby wyrazić miłość dla
drugiej osoby.*

*Trudne czekanie
aż wstaniemy.
Bo kochać znaczy
Powstawać i iść razem.*

Rzeszów, 13.9.2011

Paulina Gorazd, Marta Sołtys

Studenci archeologii poznali pracę laboratorium datowań bezwzględnych w Skałce k. Krakowa

Grupa studentów archeologii zachęcona zajęciami poświęconymi sposobom datowań zabytków postanowiła przekonać się, jak w praktyce stosuje się poznane metody. W tym celu zorganizowano wyjazd do laboratorium datowań bezwzględnych w Skałce.

10 czerwca w laboratorium przyjął ich prof. Marek Krąpiec i mieli okazję zapoznać się z działaniem m.in. spektrometru niskotłowego oraz linii preparacyjnej. Sporo czasu poświęcili również na preparatykę próbek, pomiar koncentracji ^{14}C techniką scyntylicyjną, podanie konwencjonalnego wieku radiowęglowego oraz daty kalibrowanej.

Wiele ciekawego dowiedzieli się również o wielkości obiektów do pomiaru, ich masy, a przede wszystkim o dokładności wieku konwencjonalnego w zależności od zakresu wieku i wielkości próbek.

Ten wyjazd okazał się dobrym sposobem na przetestowanie wiedzy teoretycznej i poznanie sposobów zabezpieczania próbek w czasie prac terenowych oraz informacji, jakie można z nich uzyskać.

Prof. Marek Krąpiec prezentuje wstępne przygotowanie węgla drzewnego do dalszych badań.

Już po raz siódmy członkowie Studenckiego Koła Lingwistyki Stosowanej z Instytutu Filologii Germańskiej Uniwersytetu Rzeszowskiego zorganizowali studenckie warsztaty lingwistyczne. Ta edycja studenckich warsztatów lingwistycznych pod tytułem *Stereotypy we wzajemnym postrzeganiu Niemców i Polaków* odbyła się w dniach 6–8 maja 2011 r. w Muszynie. W wyjeździe tym uczestniczyło jedenastu studentów filologii germańskiej UR. Opiekę merytoryczną z ramienia Instytutu Filologii Germańskiej UR sprawowały: lektorka Niemieckiej Centrali Wymiany Akademickiej (DAAD), pani dr **Ruth Maloszek** oraz pani dr **Bogusława Rolek**. Tegoroczne warsztaty miały na celu pogłębienie wiedzy z zakresu socjolingwistyki oraz komunikacji interkulturowej. Studenci zapoznali się z polskimi i niemieckimi definicjami *stereotypu* z różnych dziedzin, m.in. językoznawstwa, socjologii czy psychologii oraz z lingwistycznymi metodami analizy stereotypów.

Warsztaty w Muszynie studenci rozpoczęli pracę w dwóch grupach tematycznych. Pierwszy zespół problemowy badał stereotypowe pojmowanie płci w języku niemieckim i polskim oraz podobieństwa i różnice w komunikacji kobiet i mężczyzn. Dru-

Panorama Muszyny i doliny Popradu – widok z ruin zamku starostów

Piotr Szewc

STEREOTYPY WE WZAJEMNYM POSTRZEGANIU NIEMCÓW I POLAKÓW

gi zespół analizował wyniki wcześniej przeprowadzonych ankiet na temat stereotypowego pojmowania Polaków przez Niemców oraz Niemców przez Polaków. Oficjalnym językiem warsztatów był język niemiecki. Należy podkreślić, że warsztaty zostały po-

przedzone cyklem spotkań w IFG UR (od marca do kwietnia), podczas których studenci zgromadzili korpus badawczy oraz zapoznali się z literaturą przedmiotu.

Analizie stereotypów we wzajemnym postrzeganiu Niemców i Polaków sprzyjała piękna pogoda oraz górski krajobraz uzdrowiska. Wyjazd miał charakter naukowo-badawczy i integracyjny różnych roczników studentów germanistyki UR. Po omówieniu zagadnień teoretycznych i przygotowaniu posterów uczestnicy warsztatów udali się na wycieczkę, podczas której zwiedzili ruiny zamku starostów Państwa Muszyńskiego z XIV wieku, barokowy kościół obronny pw. św. Józefa oraz starówkę Muszyny. Kolejnym etapem wycieczki był wyjazd do oddalonej o 11 km Krynicy Zdroju, gdzie mieliśmy okazję zobaczyć Pijalnię Główną, Stary Dom Zdrojowy oraz szlak architektury drewnianej, który wywarł na większości uczestników imponujące wrażenie. Szlak ten to szereg drewnianych zabudowań willowych dla kuracjuszy przy wizytowej arterii miasta. W jednej z willi o nazwie *Romanówka* znajduje się od 1994 r. Muzeum Nikifora, właściwie Epifanusza Drowniaka, krynickiego malarza pochodzenia łemkowskiego o światowej sławie.

Drugi dzień warsztatów językoznawczych poświęcony został dalszej pracy w grupach tematycznych, gromadzeniu spostrzeżeń i wniosków dotyczących definiowania *stereotypów* w języku niemieckim i polskim oraz analizie badań ankietowych. Podsumowaniem warsztatów lingwistycznych było zaprezentowanie wyników analiz w formie prezentacji multimedialnych oraz posterów w języku niemieckim. Po każdej z prezentacji nawiązała się inspirująca i żywa dyskusja, która przyczyniła się do pogłębienia naszych kompetencji lingwistycznych, interkulturowych a przede wszystkim językowych.

VII edycja studenckich warsztatów lingwistycznych *Stereotypy we wzajemnym postrzeganiu Niemców i Polaków* potwierdziła celowość i potrzebę organizowania kolejnych warsztatów, a nawet rozszerzenia tej inicjatywy - zorganizowania studenckiej językoznawczej konferencji naukowej, na którą planujemy zaprosić kolegów i koleżanki z innych ośrodków akademickich w Polsce.

Sławomir Drozd

OBOZOWA PRZYGODA STUDENTÓW WYDZIAŁU WF

Programowe obozy letnie, jak co roku, odbywały się w Wojewódzkim Ośrodku Wypoczynkowym Solina-Jawor. W obozach letnich brali udział zarówno studenci wychowania fizycznego, jak i – po raz pierwszy w tym ośrodku – studenci turystyki i rekreacji. Byliśmy nad Soliną od 20 czerwca do końca lipca. Obowiązkowe zajęcia zaliczyło 354 studentów – 176 z turystyki i rekreacji oraz 171 z wychowania fizycznego oraz grupa studentów z zaprzyjaźnionego Uniwersytetu Jakaani w Finlandii.

Rano – już tradycyjnie budził nas przebój obozowy: „Witaj Zosieńko”, który część studentów poznawała dopiero tutaj, a który zapamiętają i kojarzyć na resztę życia będą z obozem.

Studenci turystyki i rekreacji realizowali zajęcia programowe w ilości 42 godzin (7 dni) – poznawali nowe zagadnienia i nabierali umiejętności w zakresie letnich aktywności fizycznych, w których skład wchodziły: zajęcia na wodach otwartych z elementami ratownictwa; żeglarsko; kajakarstwo; canoe; turystyka rowerowa; turystyka piesza – połączona z terenoznawstwem; gry terenowe; technika pływania na krytej pływalni.

Studenci wychowania fizycznego realizowali zajęcia programowe obozu letniego w dwa razy większym wymiarze godzinowym, gdyż program dla nich był rozszerzony o zajęcia windsurfingu oraz o dwudniowy rejs żeglarski z biwakiem na wyspie, w Bazie Akademickiego Związku Sportowego Uniwersytetu Rzeszowskiego. Odbyto także wycieczkę wysokogórską oraz przeprowadzono kurs praktycznego zastosowania technik linowych.

Pod koniec każdego z turnusów odbywał się sprawdzian umiejętności, w którego skład wchodziły: bieg na orientację; tor kajakowy – sprawdzający umiejętności techniczne manewrowania kajakiem; maraton pływacki.

Bardzo serdecznie chciałbym podziękować kierownikom poszczególnych turnusów za sprawne i profesjonalne przeprowadzenie obozów, doktorom: **Rafałowi Kapicy, Jaromirowi Grymanowskiemu, Bartłomiejowi Czarnocie i Pawłowi Ostrowskiemu** oraz kadrze akademickiej, która fachowo wypełniała powierzone jej obowiązki – ogólnie całej naszej wspaniałej kadrze, która uczestniczyła w prowadzeniu obozów – łącznie 21 osobom.

Chciałbym również serdecznie podziękować pani pełnomocnik rektora do spraw osób niepełnosprawnych dr **Iwonie Tabaczek-Bejster**, oraz zarządowi Akademickiego Związku Sportowego UR za wsparcie i owocną współpracę, i wyrazić nadzieję na dalszą, równie szeroką i aktywną działalność na gruncie edukacji prozdrowotnej, turystycznej i rekreacyjnej.

Kolejne obozy już niebawem – w sezonie zimowym.

Foto: Sławomir Drozd

Jerzy Kulasa

VII AKADEMICKI FESTIWAL SPORTÓW WODNYCH AZS WYSPA – POLAŃCZYK 2011

W dniach od 12 do 14 sierpnia 2011 Baza Żeglarska KU AZS UR po raz kolejny gościła sympatyków i miłośników sportów wodnych windsurfingu, żeglarstwa, kajakarstwa, piłki wodnej, a także piosenki żeglarskiej. W ramach VII Akademickiego Festiwalu Sportów Wodnych Wyspa – Polańczyk 2011 Klub Uczelniany AZS Uniwersytetu Rzeszowskiego przy współpracy z Klubem Uczelnianym AZS PWSZ w Krośnie zorganizował oficjalne Mistrzostwa Podkarpacia w Windsurfingu, IX Memoriał im. Edka

Sąddeckiego w Windsurfingu „Edi Windsurfing Cup” oraz – biorąc pod uwagę klasyfikację generalną rozegranych konkurencji – VII Festiwal Sportów Wodnych. W imprezie udział wzięli studenci i pracownicy Uniwersytetu Rzeszowskiego, PWSZ w Krośnie, a także osoby z różnych regionów Polski, gdyż impreza od samego początku ma charakter otwarty, dostępny dla miłośników sportów wodnych. Przez trzy dni ponad 100 osób wytrwale rywalizowało w kilku konkurencjach.

Pierwszy dzień Festiwalu (piątek) rozpoczął się od wspólnego ogniska, przy którym każdy mógł się wykazać umiejętnościami wokalnymi w ramach konkursu karaoke, zakończonego wspólnym śpiewaniem szant przy akompaniowaniu kilku gitar.

Drugi dzień (sobota) to przede wszystkim regaty windsurfingowe w ramach Mistrzostw Podkarpacia. Do udziału w regatach windsurfingowych zgłosiło się 30 zawodników. Starty do kolejnych biegów jak zwykle wzbudzały wiele emocji wynikających ze zróżnicowanych umiejętności uczestników. Pomimo trudności każdy zawodnik walczył do końca, aby uzyskać na mecie jak najlepszą pozycję. Po rozegraniu czterech wyścigów windsurfingowych przyszła kolej na eliminacje w regatach Omeg, do których zgłosiło się 12 załóg. Rozegrano dwa biegi, w których wyłoniono finałową szóstkę.

Na zakończenie tak emocjonującego dnia odbył się koncert rzeszowskiej grupy Klang, jednego z najbardziej utytułowanych zespołów szantowych w Polsce. Niespotykana na co dzień scenografia koncertu, którą pełnił stojący na wodzie jacht DZ wraz ze spowitą w półmroku keją w tle oraz piosenką żeglarską – stworzyły razem to, co żeglarze lubią najbardziej – szantowy klimat i miłą rodzinną atmosferę.

Niedziela rozpoczęła się meczem piłki wodnej Wyspowicze kontra Reszta Świata. I tu doszło do małej sensacji, gdyż po raz pierwszy w historii zwycięstwo odniosła drużyna Reszty Świata, pokonując Wyspowiczów 2:0. Po meczu przyszedł czas na dokończenie regat windsurfingowych oraz Bieg Memoriałowy w przebraniach. Na jeziorze można było zaobserwować ciekawe i nietypowe stroje uczestników, co zwykle wzbudza duże zainteresowanie widzów, okolicznych turystów i żeglarzy. Pojawili się m.in.: Kibic Piłkarski, Bałwan, Rodzina Wampirów, Milicjant, Lump, Kosmici, Zielone Ludki, Nurek, Człowiek Maski i wiele innych zabawnych kreacji. Konwencja biegu memoriałowego zakłada, że wygrywa najciekawsze przebranie. W tym roku była to Rodzina Wampirów.

Kolejną rozegraną konkurencją był finał regat na wesoło w klasie omega, tzw. Poławiacze Piwa. Liczyło się nie tylko zajęte na mecie miejsce, ale także liczba dodatkowo zebranych punktów dzięki wylawianiu w trakcie biegu specjalnie oznaczonych puszek. Dodatkowym utrudnieniem jest fakt, że za sterem każdego jachtu musi siedzieć osoba, która nie posiada patentu żeglarskiego. Rywalizację na wodzie zakończył kajakowy tor przeszkód, w którym mieszane pary walczyły o jak najlepszy czas i precyzję w prowadzeniu kajaka. Zaangażowanie organizatorów mogli w tym roku docenić również najmłodsi, dla których przygotowano dodatkowe konkursy i zabawy.

Wręczenie nagród poprzedziła miła uroczystość. Profesor Kazimierz Obodyński, dziekan Wydziału Wychowania Fizycznego UR, z okazji urodzin otrzymał od organizatorów okolicznościowy dyplom i żeglarski upominek. Zwycięzcom poszczególnych konkurencji wręczono pamiątkowe puchary i dyplomy oraz atrakcyjne nagrody, które również zostały rozlosowane wśród wszystkich uczestników Festiwalu. Jednak tak naprawdę liczył się aktywny udział i pamięć o Edku Sądeckim, pomysłodawcy i twórcy bazy żeglarskiej AZS na Wyspie w Polańczyku, która w tym roku obchodziła swoje dwudziestolecie funkcjonowania.

VII Festiwal Sportów Wodnych udało się zorganizować dzięki pomocy m. in. Zarządu Głównego AZS, Zarządu Środowiskowego AZS w Rzeszowie, Stowarzyszeniu Almatu, Urzędu Miasta w Rzeszowie, firmie PHG Hermina, Samorządu Studentów UR, firmie Fan Sport, Centrum Sportu „Max”, Podkarpackiej Federacji Sportu oraz zaangażowaniu wielu osób. Wszystkim serdecznie dziękujemy i zapraszamy w przyszłym roku.

Do zobaczenia na wodzie.

Foto: Robert Bąk

Katarzyna Ozimek

KOŁO NAUKOWE POLITOLOGÓW UMOŻLIWIA POZNANIE RÓŻNYCH POGLĄDÓW I OPINII

Koło Naukowe Politologów rozpoczęło działalność w styczniu 2003 r. Powstało z inicjatywy studentów pragnących poszerzać wiedzę w zakresie przedmiotu studiów nie tylko poprzez uczestnictwo w zajęciach, ale również realizację własnych projektów. Pomysł uzyskał wsparcie zarówno ze strony kierownictwa Katedry Politologii, jak i władz Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Koło Naukowe Politologów działa z myślą o wszystkich studentach, którzy są zainteresowani szeroko pojętą tematyką spo-

leczno-polityczną. Podstawą działalności jest organizacja spotkań i debat z przedstawicielami poszczególnych partii politycznych, ugrupowań, samorządu terytorialnego i administracji publicznej. Nie wyróżniamy żadnego środowiska, lecz umożliwiamy studentom poznanie szerokiego wachlarza poglądów i opinii. Zapraszamy również członków organizacji pozarządowych oraz stowarzyszeń i fundacji, którzy przybliżają tę sferę działalności społecznej.

Bardzo ważny jest udział członków Koła w seminariach i konferencjach naukowych, organizowanych przez uczelnie i instytucje z całej Polski. Te wydarzenia stanowią doskonałą okazję do prezentacji dorobku naukowego studentów oraz motywują do dalszej pracy w tej dziedzinie. Dużą popularnością cieszą się również wizyty studyjne w różnych instytucjach, np. w Sejmie RP, Zakładzie Karnym Rzeszów-Załęże czy oddziale Telewizji Polskiej S.A.

Koło Naukowe Politologów podejmuje współpracę z instytucjami samorządu terytorialnego i administracji publicznej, organizacjami pozarządowymi oraz przedstawicielami mediów. Jest to niezwykle ważne ze względu na możliwość odbywania w nich praktyk i staży przez studentów Katedry Politologii. Dbą także o współpracę międzynarodową, czego przykładem są kontakty z Oberstufen-Kolleg an der Universität Bielefeld - niemal każdego roku przedstawiciele Koła wyjeżdżają do Niemiec, a goście z Bielefeldu odwiedzają Rzeszów. W ostatnim czasie nawiązano także współpracę z przedstawicielami Uniwersytetu Lwowskiego. Wiele sobie obiecujemy i przygotowujemy wspólne plany.

W ramach Koła funkcjonują cztery sekcje tematyczne: Praw Człowieka, Administracyjno-Samorządowa, Dziennikarska oraz Nauk Politycznych. Wszystkie działania, które są podejmowane mają prowadzić do intensywniejszego rozwoju studentów, niejako poza obowiązującym programem nauki. Członkowie Koła wielokrotnie pokazywali rówieśnikom, że studia to nie tylko uczęszczanie na zajęcia i zaliczanie egzaminów w terminie. To doskonały czas na wszechstronny rozwój, nawiązywanie nowych znajomości, zdobywanie umiejętności niezbędnych na rynku pracy. Koło Naukowe Politologów stara się efektywnie realizować wszystkie założone cele oraz wspierać aktywnych studentów w rozwoju własnych pasji.

Zdzisław Wawrzyniak

ŻYCIA WIECZÓR

*Nadszedł nagle i niespodziewanie
Jak ty i zapach wieczności
Wieczór jak mała wieczność
Pachnąca sobą i tobą
Gwar głosów i dźwięków
A ja? Wsłuchany w ciszę
Bez zamiaru zrozumienia
Który ciążył jak głaz losu
Czym jest los? Czym jest wieczność?
Kim ty? Jedyna bo jedna
Niezmacona nikim innym
Czysta jak woda źródłana
Dobra jak matka choć
o tyle młodsza
Nagła i niespodziewana jak
Uczucie wieczorne i wieczne*

16 VIII 2011

Będziemy na Targach Książki w Krakowie

Z przyjemnością informujemy, że Wydawnictwo UR będzie uczestniczyć w jubileuszowych **15. Targach Książki w Krakowie**, które odbędą się **3-6 listopada 2011 r.** w centrum wystawowym przy ul. Centralnej 41A. Nasza oficyna – jak co roku – zaprezentuje blisko 100 nowości wydawniczych skierowanych zarówno do branżowców, jak i klientów indywidualnych. Kilka naszych tytułów zostało wytypowanych do konkursu na Najlepszy Podręcznik i Skrypt Akademicki 2011. Ogłoszenie wyników nastąpi pierwszego dnia targów. Zapowiada się prawdziwe czterodniowe święto książki – swój udział zapowiedziało ponad 500 wystawców i prawie 400 autorów. Czy frekwencja wśród zwiedzających po raz kolejny zostanie pobita, opowiemy w sprawozdaniu z imprezy, które ukaże się w następnym numerze „Gazety Uniwersyteckiej”. Dla zainteresowanych dodam, że program oraz szczegółowe informacje dotyczące 15. Targów Książki w Krakowie dostępne są na stronie www.targi.krakow.pl.

Wydaje Uniwersytet Rzeszowski za zgodą Rektora. Autorzy tekstów i współpracownicy nie otrzymują honorariów za publikację. Zastrzegamy sobie prawo skracania, adiacji tekstów i zmiany tytułów. Nie odpowiadamy za treść reklam. Wszelkie prawa zastrzeżone.
ISSN 1642-6797

korekta: mgr Anna Szydło

Druk: MITEL, tel. 17 852 13 62

Adres Redakcji: 35-959 Rzeszów, ul. prof. S. Pigonia 8, tel. 17 872 10 26, info@univ.rzeszow.pl

Redakcja: mgr Ewa Krzyżanowska, Wioletta Wrona, inż. Ludwik Borowiec

foto: Elżbieta Wójcikiewicz, autorzy tekstów i archiwum

Ludwik Borowiec

KONCERT „RESOVII SALTANS” NA DZIESIĘCIOLECIE UNIwersytetu

Sobotnie popołudnie 18 czerwca br. należało do Zespołu Pieśni i Tańca „Resovia Saltans”. Jego członkowie przejęli we władanie Podkarpacką Filharmonię i zaprosili na koncert przedstawicieli społeczności akademickiej Uniwersytetu Rzeszowskiego. Okazja ku temu była wyjątkowa: dziesięć lat istnienia Uniwersytetu oraz niedawno obchodzony jubileusz 35-lecia Zespołu. Dlatego w rektorskim wprowadzeniu prof. Stanisława Uliasa były słowa: *wszystkim, którzy tworzą dalszą i bliższą tradycję składam wyrazy ogromnego uznania. W okolicznościowym liście JE ks. bp Kazimierz Górny stwierdził: wyrażam szacunek dla wszystkich, którzy przyczynili się do powstania i kontynuują wielkie dzieło, jakim dla Podkarpacia jest Uniwersytet Rzeszowski. A Tadeusz Ferenc, prezydent Rzeszowa w życzeniach dla społeczności akademickiej na-*

piisał: życzę wszystkim, którym bliskie są idee i pragnienia silnego, i rozwijającego się Uniwersytetu, by wytrwale pisał się on ku wyżynom nauki, rozwijał nowoczesną bazę naukowo-dydaktyczną i pozytywnie zaznaczał się w życiu wielu młodych ludzi.

O tym co było po prologu, czyli wprowadzającym polonezie trudno pisać. To trzeba było zobaczyć. Dla tych, którzy w czerwcową sobotę nie byli w Filharmonii przedstawiamy kilka zdjęć z trwającego ponad dwie godziny koncertu, aby przypomnieć tamten wyjątkowy dla społeczności akademickiej świąteczny wieczór.

Foto: Arkadiusz Antos

Nowości Wydawnicze

WYDAWNICTWO
UNIwersytetu Rzeszowskiego
e-mail: wydaw@univ.rzeszow.pl
<http://wydawnictwo.univ.rzeszow.pl>